ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ, ГЕОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

"Жасыл даму" акционерлік қоғамы

2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлудің ұлттық жоспарынан көміртегі квотасы бірліктерін бөлу жөніндегі талдамалық ақпаратты одан әрі көміртегі бірліктерін сату жүйесі операторының Интернет-ресурсында жариялай отырып дайындау

Астана қ.

2022 ж.

Келісу парағы

«2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлудің ұлттық жоспарынан көміртегі квотасы бірліктерін бөлу жөніндегі талдамалық ақпаратты одан әрі көміртегі бірліктерін сату жүйесі операторының Интернет-ресурсында жариялай отырып дайындау жөніндегі есеп»

№	Т.А.Ә.	Лауазымы	Қолы
1	Қабдолданов Нұржан Кеңесбайұлы	"Жасыл даму"АҚ Басқарма төрағасының орынбасары	
2	Ахметова Ботагоз Акмалиденовна	"Жасыл даму"АҚ шығарындылар саудасы жүйесі департаментінің директоры	
3	Хамидуллина Асель Канатовна	"Жасыл даму"АҚ шығарындылар саудасы жүйесі департаментінің менеджері	
4	Басенова Маржан Бактыбаевна	"Жасыл даму"АҚ шығарындылар саудасы жүйесі департаментінің менеджері	

Мазмұны

1. Кіріспе.....5
2. ҚР-дағы ішкі көміртекті реттеу.....5
3. Қазақстандағы шығарындылар саудасы жүйесі.....6
4. Қазақстандағы шығарындылар саудасы жүйесінің сауда кезеңдері.....9
5. Парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлудің ұлттық жоспары бойынша 2021 жылға арналған негізгі квоталар көлемі берілген қондырғылар операторларының тізбесі.....11
6. Электр энергетикалық қызмет саласы (қайта бөлу, алып қою, өтеу).....15
7. Мұнай-газ қызметі саласы (қайта бөлу, алып қою, өтеу).....39
8. Тау-кен өндіру қызметі саласы (қайта бөлу, алып қою, өтеу)……55
9. Металлургия қызметі саласы (қайта бөлу, алып қою, өтеу)……..….62
10. Химиялық қызмет саласы (қайта бөлу, алып қою, өтеу)……...70
11. Өңдеу қызметі саласы (қайта бөлу, алып қою, өтеу)……..75
12. Қосымша квоталар…….82
13. Көміртек бірліктерін сату/сатып алу……..……88
14. Қызметтің барлық салалары бойынша қорытынды баланс……..…94
15. 2021 жылы парниктік газдар шығарындыларының сату жүйесінің жұмыс істеу нәтижелері……..……..96

АББРЕВИАТУРАЛАР

ПГ – парниктік газдар;

ШСЖ – шығарындылар сауда жүйесі;

ETS-KZ – Қазақстан Республикасындағы шығарындылар саудасының жүйесі;

ҰДАС – Ұлттық деңгейде айқындалатын салым;

БҰЖ – Парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлудің ұлттық жоспары;

ШҮК – шығарындылардың үлес коэффициенті;

ҚР ЭГТМ – Қазақстан Республикасы экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі;

АҚ – Акционерлік қоғам;

ЖШС – Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі;

МКК – Мемлекеттік коммуналдық кәсіпорын;

ШЖҚ – Шаруашылық жүргізу құқығы;

МУК – Мемлекеттік унитарлық кәсіпорын;

ЖЭО – Жылу электр орталығы;

МАЭС – Мемлекеттік аудандық электр станциясы;

ГТЭС – Газтурбиналық электр станциясы;

ӨБ – Өндірістік бірлестік.

1. КІРІСПЕ

Климаттың өзгеруіне қарсы жаһандық күреске қосыла отырып, Қазақстан Республикасы климаттың өзгеруі туралы Париж келісімі шеңберінде парниктік газдар (ПГ) шығарындыларын азайту бойынша өзіне міндеттемелер алды.

Осыған байланысты жақын болашақта көміртекті реттеуді күшейту: Қазақстанда, сондай – ақ елдің маңызды сауда серіктестері-ЕО мен Қытайда ПГ шығарындыларын реттеуге байланысты саясатты күшейту күтілуде.

Қазақстан сондай-ақ заңнаманы қабылдаған және "көміртектің бағасын" белгілейтін шығарындыларға арналған квоталар саудасының ұлттық жүйесін (ШСЖ) енгізген Орталық Азиядағы бірінші ел болып табылады. Жүйе 2013 жылы іске қосылды (2016-2017 жж. үзіліспен).

Квоталық сауда жүйесі шағын объектілерден/кәсіпорындардан, көлік секторынан және ауыл шаруашылығынан шығарындыларға қолданылмайды.[1]

2. ҚР-дағы ішкі көміртекті реттеу

Қазіргі уақытта Қазақстанда парниктік газдар шығарындыларының барлығы бірдей көміртекті реттеуге жатпайды. Елде 2013 жылдан бері жұмыс істеп келе жатқан шығарындылар саудасының қазақстандық жүйесі (ШСЖ, немесе ETS-KZ) жер атмосферасында парниктік әсер тудыратын газдардың бірі ғана болып табылатын көмірқышқыл газының шығарындыларын ғана қамтиды. Қазақстанда СТВ шеңберінде реттеуге ПГ шығарындыларының ірі көздері ғана жатады, олардың шығарындылары қазіргі уақытта елдің барлық ПГ шығарындыларының шамамен 43% - ын құрайды.

Қазақстан әлемдегі парниктік газдар шығарындыларының ең ірі көздерінің бірі болып табылады - ел парниктік газдар шығарындыларының көлемі бойынша топ-30 елдің және юрисдикцияның құрамына кіреді.

[1] https://blogs.worldbank.org/ru/europeandcentralasia/paris-glasgow-and-beyond-towards-kazakhstans-carbon-neutrality-2060

Қазақстанда ШСЖ 2013 жылдан бастап жұмыс істейтініне қарамастан, шығарындылар ұлттық деңгейде өсуде. 2018 жылы ПГ шығарындылары ұлттық деңгейде 1990 жылғы көрсеткіштен 4,05%-ға асты. Бұл ретте қондырғы операторлары артық мөлшерде тегін квоталар алады. 2021 жылы бұл үрдіс өзгеріссіз қалды, бөлінген квоталар саны өткен жылдармен салыстырғанда өсті.

Республиканың климаттың өзгеруі туралы Париж келісімі шеңберіндегі міндеттемелеріне байланысты елде көміртекті реттеудің қосымша шараларын енгізу күтілуде. Бұл шаралардың нақты мерзімдері мен бастапқы конфигурациясы туралы шешімдер әлі қабылданған жоқ, алайда Қазақстанның өз міндеттемелерін орындауы туралы жақында жаңартылған жоспарлары (ұлттық деңгейде айқындалатын салымдар – ҰДАС) ШСЖ-ны алдағы күшейту және Қазақстанда көміртегі салығын енгізу мүмкіндігі туралы айтуға мүмкіндік береді.[2]

3. Қазақстан Республикасындағы шығарындылар саудасы жүйесі

2013 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасында "Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" 2011 жылғы 3 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының ережелері негізінде парниктік газдар шығарындыларын квоталау және сауда жүйесі енгізілді. Осылайша, елімізде Қазақстан Республикасының Экологиялық кодекс (бұдан әрі – ҚР ЭК) ережелерінің негізінде ірі қондырғылар бойынша парниктік газдар шығарындыларын квоталау, мониторингілеу, есептілік, верификациялау бойынша талаптар жүйесі және сол арқылы елдің төмен көміртекті экономикаға көшуі жөніндегі шараларды іске асыру үшін заңнамалық негіз құрылады.

Парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлудің 2021 жылға арналған Ұлттық жоспары ҚР ЭК 16-бабының 7-тармағына, Қазақстан

[2] https://forbes.kz/process/klimat_1/

Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 13 қаңтардағы № 6 қаулысымен бекітілген Парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлу қағидаларына сәйкес, сондай-ақ Қазақстан Республикасының климаттың өзгеруі саласындағы халықаралық шарттарының ережелерін ескере отырып әзірленді.

Көміртекті квоталар Ұлттық жоспарының басты мақсаты парниктік газдар шығарындыларын сатудың нарықтық тетігі негізінде парниктік газдар шығарындыларын азайту жөніндегі ұлттық және халықаралық міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету мақсатында 2019 жылы шығарындылары 20 000 тонна көміртегі қостотығынан асып кеткен 2021 жылғы кезеңге қондырғылар операторларынан көміртегі қостотығы шығарындыларын квоталау болды.

ҚР ЭК 291-бабына (2021 жылғы 2 қаңтардағы) сәйкес квоталау субъектілері арасында көміртегі квотасы бірліктерін бөлу көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарында айқындалған көлемдер шегінде оларды тегін бөлу және аукцион арқылы сату шарттарында жүзеге асырылады.

Квоталанатын қондырғылар үшін тегін бөлуге жататын көміртегі квотасы бірліктерінің саны парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларына сәйкес бенчмарктерді қолдану арқылы есептеледі.

Бенчмарк деп өнім бірлігіне шаққандағы квоталанатын парниктік газдар шығарындыларының үлес көлемі түсініледі. Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктер тізбесін қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган әзірлейді және бекітеді.

Көміртегі квотасының бірліктерін аукцион шарттарында сату арқылы бөлу ҚР ЭК 299-бабына сәйкес жүзеге асырылады.

Көміртегі квотасының бірліктерін есепке алу үшін квоталау субъектісі қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган бекіткен көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімінде шот ашады.

Көміртегі квотасы көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізіліміндегі квоталанатын қондырғы операторының тиісті шотына көміртегі квоталарының Ұлттық жоспары бекітілген күннен бастап он жұмыс күні ішінде есептеледі. Көміртегі квотасының бірліктері көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының қолданылу шегінде бір есепті кезеңнен екіншісіне ауысуы мүмкін.

Көміртегі квотасының пайдаланылмаған (өтелмеген) бірліктері көміртегі квоталарының келесі Ұлттық жоспарына көшірілмейді.

Көміртегі квотасы бірліктерінің қолданылу мерзімі соның негізінде көміртегі квоталары бөлінген тиісті ұлттық жоспардың соңғы есепті жылы бойынша есептілікті ұсыну мерзімі аяқталған күннен кейін тоқсан жұмыс күнімен шектеледі.

4. Қазақстандағы шығарындылар саудасы жүйесінің сауда кезеңдері

2013 жыл – ұлттық ШСЖ іске қосу, бір жылдық пилоттық кезең, 2013 жылға арналған квоталарды бөлудің Бірінші ұлттық жоспарын іске асыру.

Парниктік газдар шығарындыларын квоталау және сауда жүйесінің алғашқы кезеңі өтпелі кезең ретінде анықталды. Бұл парниктік газдар шығарындыларын квоталау мен сауданың құрылған жүйесі әлемнің шектеулі санында ғана іске асырылатын инновациялық тәсіл болып табылатындығын және Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы елдерінің аумағында осындай алғашқы тәжірибе болып табылатындығын ескере отырып жасалды.

2014 жыл – квоталарды бөлудің 2014-2015 жылдарға арналған Екінші ұлттық жоспарын іске асыру, "Каспий" тауар биржасында квота бірліктерінің бірінші сауда-саттығы.

2015 жыл – ПГ шығарындыларына квоталар бөлудің үшінші ұлттық жоспарын әзірлеу, қателерді анықтау.

2016 жыл – ШСЖ 2018 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтата тұру.

2017 жыл – ШСЖ-ны қайта іске қосуға дайындық.

2018 жыл – ШСЖ қайта іске қосу.

2021 жыл – ШСЖ төртінші кезеңін енгізу.

1-кестеде төрт сауда кезеңі үшін квоталарды бөлудің ұлттық жоспарлары бойынша ақпарат берілген.

Кесте 1. 2013-2021 жылдарға арналған квоталарды бөлудің ұлттық жоспарлары.

Сауда кезеңі	**I кезең (2013)**	**II кезең (2014-2015)**	**III кезең (2018-2020)**	**IV кезең (2021)**
Реттелетін қызмет салалары	Энергетика, көмір, мұнай және газ өндіру, өнеркәсіп	Энергетика, көмір, мұнай және газ өндіру, өнеркәсіп	Мұнай-газ, электр энергетикасы, тау-кен өндіру, металлургия, химия, өңдеу өнеркәсібі	Мұнай-газ, электр энергетикасы, тау-кен өндіру, металлургия, химия, өңдеу өнеркәсібі
Кәсіпорындар саны	178	166	225	218
Квоталарды бөлу принципі	Тарихи Базалық Жыл - 2010	Тарихи Базалық линия- 2011-2012 жж. орташа көрсеткіш	Тарихи, бенчмаркинг әдісі Базалық линия- 2013-2015 жж. орташа көрсеткіш	Эталондық әдіс Базалық линия- 2017-2019 жж. орташа көрсеткіш
Қысқарту бойынша міндеттемелер	0% (базалық жылдан)	0% - 2014 1,5% - 2015	2020 жылға қарай 5% (базалық 1990 жылдан бастап)	2021 жылға қарай 0% (2017-2019 жж. орташа көрсеткіштен)
Квоталар көлемі, т. CO_2	147 190 092	307 673 670	485 909 138	169 187 227

5. Парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлудің ұлттық жоспары бойынша 2021 жылға арналған негізгі квоталар көлемі берілген қондырғылар операторларының тізбесі

Парниктік газдар шығарындыларына квоталардың жалпы көлемі 2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квоталарды бөлудің ұлттық жоспарына (БҰЖ) сәйкес **169 187 227** көміртегі бірлігін құрады. Квоталардың бұл көлемі мұнай-газ, электр энергетикасы, тау-кен өндіру, металлургия, химия, өңдеу (құрылыс материалдарын: цемент, әк, гипс және кірпіш өндіру бөлігінде) қызмет салаларында қызметін жүзеге асыратын 218 қондырғы арасында тегін бөлінді (*2-Кесте, 1-Сурет*).

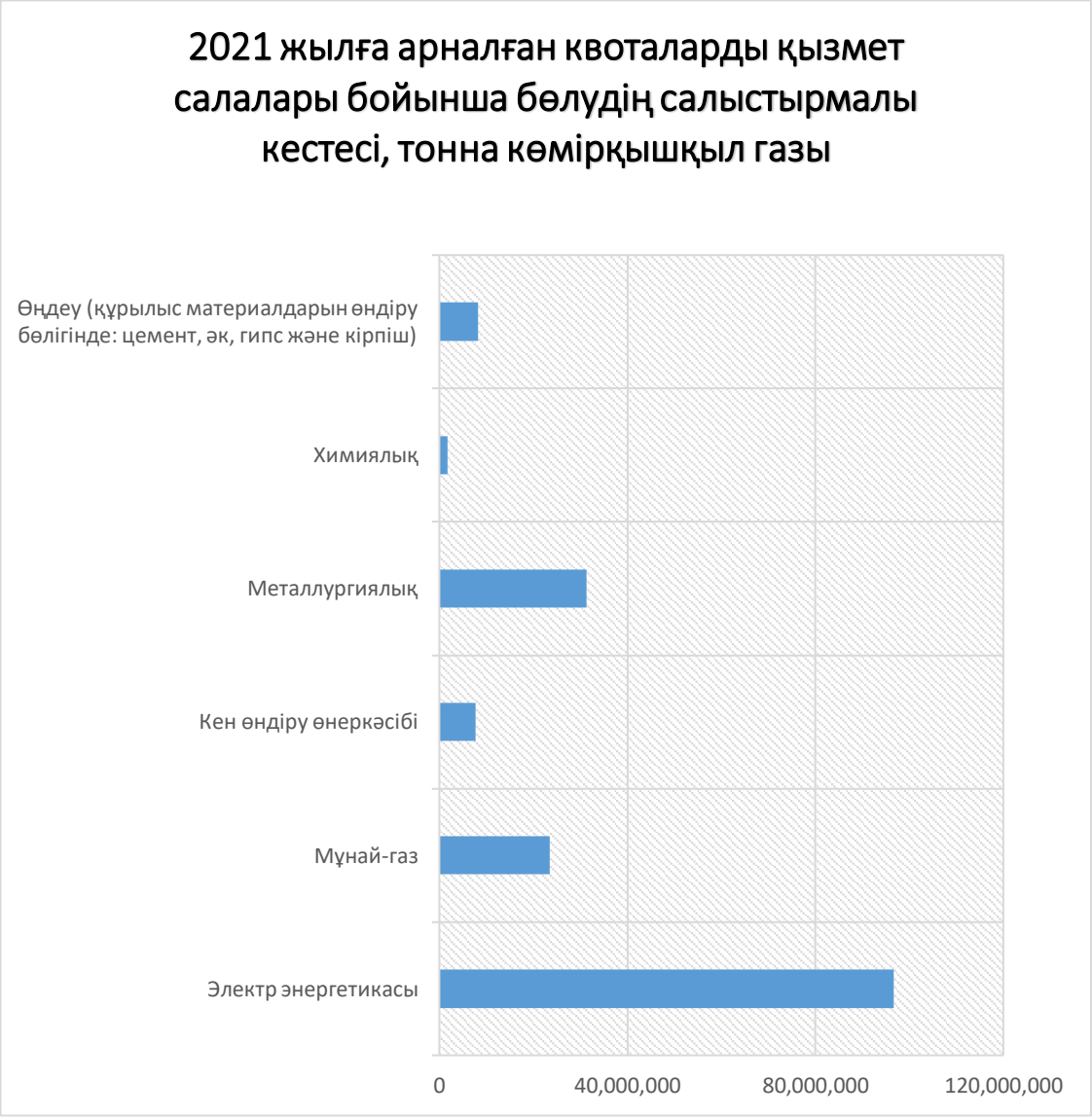

Сурет 1. Қызмет салалары бойынша 2021 жылға арналған квоталарды бөлудің салыстырмалы кестесі, тонна CO_2

Кесте 2. Қызметтің реттелетін салалары бойынша парниктік газдар шығарындыларына квоталардың жалпы көлемі

Реттелетін қызмет саласы	Қондырғылар саны	2021 жылға арналған квоталар көлемі, көміртегі қос тотығының тоннасы
Электр энергетикасы	90	96 702 043
Мұнай-газ	61	23 534 528
Кен өндіру өнеркәсібі	24	7 713 087
Металлургиялық	21	31 310 811
Химиялық	7	1 741 223
Өңдеу (құрылыс материалдарын өндіру бөлігінде: цемент, әк, гипс және кірпіш)	15	8 185 535
2021 жылға бөлінген квоталардың барлығы	**218**	**169 187 227**

2021 жылға арналған қолданыстағы қондырғылар үшін бекітілген Ұлттық жоспарға сәйкес парниктік газдар шығарындыларына берілген квоталардың жалпы үлесінің 57% - ын (169 187 227 т) Электр энергетикасы секторы алды, 18% - ы металлургия секторына, 14% - ы мұнай-газ секторына, 5% - ы тау-кен өндіру және өңдеу секторларына, ал ең азы 1% - ды құрады. тізім химиялық секторға жатады (*Сурет 2*).

Сурет 2. 2021 жылға секторлар бойынша берілген квоталардың пайыздық арақатынасы

Тегін квоталар технологиялық процесс өндірісінің әрбір түрінің көміртегі сыйымдылығына байланысты бөлінеді. Парниктік газдар шығарындыларына квоталар парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлудің ұлттық жоспарында көрсетілген көлемдерге сәйкес көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізіліміндегі қондырғы операторының шотына ол күшіне енген күннен бастап он жұмыс күні ішінде есепке алынады.

ҚР ЭК 293-бабының 2-тармағына сәйкес қондырғы операторы тиісті кезеңге бекітілген Парниктік газдар шығарындыларына квоталар бөлудің ұлттық жоспары қолданылатын бірінші жылдың бірінші сәуіріне дейін қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға парниктік газдар шығарындылары мониторингінің валидацияланған жоспарын ұсынады.

Сондай-ақ, квоталау субъектісі ағымдағы жылдың бірінші сәуіріне дейін өткен жылғы парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есепті ұсынуға міндетті, бұл есепті кезеңдегі парниктік газдар шығарындылары бойынша есепке алуды жүргізу үшін негіз болып табылады.

Кесте 3. 2021 жылғы реттелетін қызмет салалары бойынша CO2 нақты шығарындыларының жалпы көлемі

Реттелетін қызмет саласы	**2021 жылғы нақты CO_2 шығарындыларының көлемі**
Электр энергетикасы	97 898 731
Мұнай-газ	20 244 129
Кен өндіру өнеркәсібі	3 503 745
Металлургиялық	28 440 425
Химиялық	1 561 238
Өңдеу	7 701 269
Барлығы:	**159 349 537**

Кәсіпорындар ұсынған 2021 жылғы ПГ шығарындыларын түгендеу туралы есептердің деректері бойынша **2021 жылға БҰЖ енгізілген CO_2 қондырғысының нақты шығарындыларының жалпы саны 159 349 537 тонна CO_2 құрады** (*Кесте 3*).

6. ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ САЛАСЫ

Электр энергетикалық қызмет саласы Қазақстан экономикасында үлкен рөл атқарады. БҰЖ сәйкес парниктік газдар шығарындыларына квоталар көлемі және электр энергетикасындағы қондырғылар саны 4 кестеде келтірілген.

Кесте 4. Электр энергетикасы саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына квоталар көлемдері бөлінген қондырғылардың тізбесі

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі
1	Теплоэлектроцентраль - 1	"Алматы Электр Станциялары"АҚ	628 232
2	Теплоэлектроцентраль - 2		4 343 392
3	Теплоэлектроцентраль - 3		1 117 328
4	Батыс жылу кешені		206 881
5	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз ГРЭС-1 "ЖШС	17 145 580
6	БТЭ	"Топар басты тарату энергостанциясы" ЖШС	4 672 562
7	Жезказганская теплоэлектроцентраль	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	1 927 391
8	Балхашская теплоэлектроцентраль		1 762 168
9	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	5 244 317
10	Қарағанды Жылу электр орталығы-1	ТОО «Караганда Энергоцентр»	418 320
11	Қарағанды Жылу электр орталығы-3		5 460 908
12	Жылу энергоцентрі-1	"Астана-Энергия" АҚ	641 942
13	Жылу энергоцентрі-2		5 958 868
14	ЖЭО-2	"ПАВЛОДАРЭНЕРГО" АҚ	976 257
15	ЖЭО-3		4 240 803
16	ЭЖЭО	"Екібастұзтеплоэнерго" ЖШС	795 010
17	Петропавл жылу электр орталығы-2	"СЕВКАЗЭНЕРГО" АҚ	4 128 530
18	Өскемен жылу электр орталығы	"Өскемен ЖЭО"ЖШС	3 152 269

19	Степногорск жылу электр орталығы	"Степногор ЖЭО" ЖШС	1 212 959
20	Риддер жылу электр орталығы	"Риддер ЖЭО" АҚ	629 945
21	Bassel Group LLS	ТОО «Bassel Group LLS»	694 600
22	Согра жылу электр орталығы	"Согра ЖЭО" ЖШС	513 234
23	№ 2 аудандық қазандық	Көкшетау қаласы әкімдігі жанындағы "Көкшетау Жылу" ШЖҚ МКК	488 533
24	Текелі энергокешені	"Текелі энергокешені" ЖШС	265 273
25	"Баскуат" Қазандығы	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің "Талдықорғантеплосервис" ШЖҚ КМК	241 096
26	№ 1 қазандық		27 388
27	№ 2 қазандық		18 296
28	№ 3 қазандық		18 815
29	№ 4 қазандық		20 271
30	Жылу электр орталығы-1	ШЖҚ" Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі "ММ" Теплокоммунэнерго " МКК	246 325
31	"Орталық" Қазандығы		94 519
32	Аудандық қазандық-1		85 330
33	"Ғаббасова" Қазандығы		38 960
34	"103, 103 а квартал" қазандығы		48 978
35	Аудандық қазандық-3		21 432
36	"35 квартал"қазандығы		19 600
37	"Пархоменко" Қазандығы		25 881
38	Алтай қаласының аудандық қазандығы	Алтай ауданы әкімдігінің "Тепловодоцентраль" КМК	146 695
39	Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы		34 144
40	Қазандық Серебрянск қ.		21 503
41	Қазандық цехы	"Шахтинстеплоэнерго" ЖШС	124 990
42	№ 1 өнеркәсіптік қазандық	"ПРОМТЕПЛО" ЖШС	77 008
43	№ 2 қазандық	"Өскемен жылу желілері"АҚ	85 611
44	№ 3 қазандық		22 152
45	Атлас-энерго	"Айтас-энерго" ЖШС	67 954
46	№ 1 жылу станциясы	"Kazakhmys Distribution" ЖШС (Қазақмыс Дистрибьюшн)	266 286
47	№ 2 жылу станциясы		131 534
48	Белоусов энергия цехы, Белоусовка кенті	"Востокэнерго" ЖШС	45 467
49	Өскемен энергоцехі, Усть-Таловка кенті		90 242
50	Жезкент энергоцехі, Жезкент кенті		96 501
51	№ 1 жылу электр орталығы	"Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп" ЖШС	333 961
52	№ 2 жылу электр орталығы		2 213 440

53	Жылу электр станциясы		1 521 878
54	Т. И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы	"Жамбыл ГРЭС" АҚ Т. И. Батурова"	1 291 043
55	Атырау жылу электр орталығы	"Атырау ЖЭО" АҚ	1 675 296
56	Орнату 1 жылу электр орталығы	"Ақтөбе ЖЭО" АҚ	1 113 939
57	Жылу электр орталығы-3	"3-Энергоорталық" АҚ	445 107
58	Жаңажол газ турбиналы электр станциясы	"Жаңажол ГТЭС" ЖШС	462 844
59	Жылу электр орталығы	"Жайықтеплоэнерго" АҚ	474 465
60	Ақшабұлақ газ турбиналы электр станциясы	"Кристалл Менеджмент"АҚ	433 380
61	Жылу электр орталығы-4	"Таразэнергоцентр" АҚ	190 474
62	Аудандық қазандық-4		77 021
63	№ 1 алаң-Қостанай ЖЭО	"Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі"мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің" Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы " МКК	248 976
64	№ 2 Алаң - № 2 Қазандық		71 055
65	№ 3 Алаң - № 3 Қазандық		116 840
66	Орал газ турбиналы электр станциясы	"Орал газ турбиналы электр станциясы" ЖШС	192 534
67	Жылу электр орталығы станциясы, № 6, 9 қазандық агрегаты	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының ШЖҚ "Қызылорда Жылу электр орталығы" МКК	127 240
68	Когенерациялық газ турбиналы электр станциясы, № 1, 2, 3 газ турбиналы қондырғы		145 198
69	Оңтүстік қазандық станциясы, бу қазандықтары № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7		46 985
70	Жылу электр станциясы	Байқоңыр қ. "Байқоңырэнерго "өндірістік-энергетикалық бірлестігі" ЖБК	124 269
71	"Орбита" аудандық қазандығы	"Алматытеплокоммунэнерго"ЖШС	160 540
72	Оңтүстік аудандық қазандық		121 033
73	Оңтүстік-шығыс аудандық қазандық		98 416
74	Солтүстік-шығыс аудандық қазандық		56 310
75	"Ақкент" Қазандығы		41 715

76	Тараз қант зауытының жылу электр орталығы	"Тараз қант зауыты" ЖШС	72 045
77	Су жылыту қазандығы	Лисаков қаласы әкімдігінің "Лисаковскгоркоммунэнерго" өндірістік-шаруашылық бірлестігі " МКК	98 335
78	Орталық қазандық	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің "Өзенжылу" ШЖҚ МКК	79 345
79	Шағын жылу электр орталығы		61
80	Орталық қалалық қазандық	"Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі "мемлекеттік мекемесінің" Жітіқаракоммунэнерго " МКК	64 507
81	№ 1 қазандық	Приозерск қаласы әкімдігінің жанындағы "тұрғын үй-коммуналдық реформалау басқармасы" КМК	22 909
82	ГТЭС-200 ОРАЛ. Бірінші іске қосу кешені	"Батыс Пауэр" ЖШС	300 787
83	Қазандық	"ҚАЗАНДЫҚ АСИ" ЖШС	53 590
84	"Ақтөбе сити" қазандығы	"Трансэнерго" АҚ	29 537
85	Глубокое кенті қазандығы	Глубокое ауданы әкімдігінің ШЖҚ Глубокое кентіндегі" жылу энергиясы " МКК	29 064
86	"Жаңатас-Су-Жылу" Орталық қалалық қазандық	Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің" Жаңатас-Су-Жылу " ШЖҚ КМК	25 024
87	Тау-кен-көлік жабдықтарын жөндеу бойынша № 1 өндіріс (қазандық)	"Құрылысмет" ЖШС	24 025
88	Электр станциясы	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	14 321 536
89	"Шығыс" Бөлімі		1 039 831
90	"Шығыс" қимасындағы қазандық		15 209
	Барлығы:		**96 702 043**

Қазақстандағы қызметтің электр энергетикалық саласы бойынша бөлінген квоталар саны **90 қондырғы** үшін **96 702 043 бірлікті** құрайды (*4-Кесте және 3-сурет*).

Сурет 3. Электр энергетикасы және металлургия қызметі салалары үшін парниктік газдар шығарындыларына квоталар көлемі (2021 жыл)

Көміртегі квоталарын қайта бөлу

ҚР ЭК 289-бабының 9-тармағына сәйкес квоталау субъектісі квоталау кезеңі шегінде өзінің қондырғылары арасында көміртегі квотасының бар бірліктерін дербес бөлуге құқылы.

Квоталау субъектісі өзіндегі квоталарды қондырғылар арасында қайта бөлуді сұрай отырып, көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторына еркін нысанда өтініш жібереді. Әрі қарай, көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы көміртегі бірліктерінің мемлекеттік реестрінде тиісті операцияларды жүргізеді.

2021 жылдың қорытындысы бойынша электр энергетикасы саласындағы көміртегі бірліктерін қайта бөлу жөніндегі деректер төмендегі 5 кестеде келтірілген.

Кесте 5. Электр энергетикасы саласындағы көміртегі бірліктерін қайта бөлу

	ҚЫЗМЕТТІҢ ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ САЛАСЫ		
№	**Қондырғының атауы**	**Қондырғы операторының атауы**	**Квоталарды қайта бөлу**
1	Қарағанды Жылу электр орталығы-1	"Қарағанды Энергоцентр"ЖШС	-26 005
2	Қарағанды Жылу электр орталығы-3		26 005
3	ЖЭО-2	"ПАВЛОДАРЭНЕРГО" АҚ	49 379
4	ЖЭО-3		-49 379
5	Жылу энергоцентрі-1	"Астана-Энергия" АҚ	115 317
6	Жылу энергоцентрі-2		-115 317
7	Орталық қазандық	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің "Өзенжылу" ШЖҚ МКК	-16 356
8	Шағын жылу электр орталығы		16 356
9	Жылу электр орталығы станциясы, № 6, 9 қазандық агрегаты	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының ШЖҚ "Қызылорда Жылу электр орталығы" МКК	-23 000
10	Когенерациялық газ турбиналы электр станциясы, № 1, 2, 3 газ турбиналы қондырғы		23 000
11	Белоусов энергия цехы, Белоусовка кенті	"Востокэнерго" ЖШС	1 861
12	Өскемен энергоцехі, Усть-Таловка кенті		4 347
13	Жезкент энергоцехі, Жезкент кенті		-6 208
14	№ 2 қазандық	"Өскемен жылу желілері"АҚ	-3 406
15	№ 3 қазандық		3 406
16	Жылу электр орталығы-1	"Алматы Электр Станциялары"АҚ	-100 000
17	Жылу электр орталығы-2		-300 000
18	Жылу электр орталығы-3		400 000
19	Электр станциясы	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	-45 685
20	"Шығыс" Бөлімі		33 803
21	"Шығыс" қимасындағы қазандық		11 882
22	№ 1 жылу станциясы	"Kazakhmys Distribution" ЖШС (Қазақмыс Дистрибьюшн)	16 983
23	№ 2 жылу станциясы		-16 983
24	№ 1 жылу электр орталығы		1 950,00

25	№ 2 жылу электр орталығы	"Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп" ЖШС	12 574,00
26	Жылу электр станциясы		-14 524,00
27	№ 1 алаң-Қостанай ЖЭО	"Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі"мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің" Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы " МКК	3 545
28	№ 3 Алаң - № 3 Қазандық		-3 545
29	"Орбита" аудандық қазандығы	"Алматытеплокоммунэнерго"ЖШС	12 726,00
30	Оңтүстік аудандық қазандық		-15 808,00
31	Солтүстік-шығыс аудандық қазандық		1 006,00
32	"Ақкент" Қазандығы		2 076,00
33	Жылу электр орталығы-1	ШЖҚ" Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі "ММ" Теплокоммунэнерго " МКК	-1 188
34	"Орталық" Қазандығы		2 288
35	Аудандық қазандық-1		-1 100
36	Алтай қаласының аудандық қазандығы	Алтай ауданы әкімдігінің "Тепловодоцентраль" КМК	-7 655
37	Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы		5 174
38	Серебрянск қ. қазандық		2 491
	Барлығы:		**746 169**

2021 жылдың қорытындысы бойынша электр энергетикасы саласында кейбір қондырғы операторлары: "Қарағанды Энергоцентр" ЖШС, "ПАВЛОДАРЭНЕРГО" АҚ, "Астана-Энергия" АҚ, Жаңаөзен қаласы әкімдігінің "Өзенжылу" ШЖҚ МКК және Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының ШЖҚ "Қызылордатеплоэлектроцентр" МКК, сондай-ақ, "Өскемен жылу желілері" АҚ, "Алматы Электр Станциялары" АҚ, "Востокэнерго" ЖШС, "Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ, "Kazakhmys Distribution" ЖШС (Қазақмыс Дистрибьюшн), "Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты – Қазатомөнеркәсіп" ЖШС, "Қостанай қаласы әкімдігінің" Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы "МКК" Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-

коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі "мемлекеттік мекемесі және "Алматытеплокоммунэнерго" ЖШС өз қондырғылары арасында **746 169 тонна** квотаны қайта бөлуді жүзеге асырды (*5-кесте және 4-сурет*).

Сурет 4. Электр энергетикасы мен металлургиядағы көміртегі бірліктерін қайта бөлу (2021 ж.)

2021 жылдың қорытындысы бойынша электр энергетикасы саласындағы алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізбесі

ҚР ЭК 295-бабының 8-тармағына сәйкес квоталанатын қондырғының қуатын төмендету есебінен құрылған көміртегі квотасының бірліктері сатылмайды және көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының резервіне қайтарылуға жатады.

Қуаттың төмендеуі деп өнімді өндірудің, өндірудің, өңдеудің және (немесе) тасымалдаудың жылдық көлемінің төмендеуі түсініледі.

2021 жылға арналған көміртегі квоталарының ұлттық жоспарындағы көміртегі квотасы 2017-2019 жылдары өндірілген өнімнің орташа мәні

негізінде есептелгендіктен, тиісінше одан мемлекеттік көміртегі кадастрына жүктелген парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы верификацияланған есептер негізінде 2021 жылы нақты өндірілген өнім алынды (егер кадастрда деректер болмаса немесе өлшем бірліктері дұрыс болмаса, содан кейін кәсіпорындардың ҚР ЭГТРМ сұрауына берілген жауаптарынан алынған ақпарат пайдаланылды).

2017-2019 жж. және 2021 ж. орташа мәні арасындағы алынған айырмашылық одан әрі өнімнің тиісті түрі бойынша бекітілген бенчмаркке көбейтілді.

Осылайша, профициттегі өнімдер бойынша квота алынып, ұлттық көміртегі квоталары жоспарының резервіне көшіріледі.

Бір қондырғыда өнімнің бірнеше түрін өндіру кезінде, егер бір өнім дефицитте болса, екіншісі профицитте болса, профициттегі бөлігі ғана алынып тасталуға тиіс. Тапшылығы бар өнімге кәсіпорын қондырғы қуатының ұлғаюына байланысты қосымша көміртегі квотасын сұратуға құқылы.

Энергетика секторында алып қою қорытынды деректері төмендегі 6 кестеде келтірілген.

Кесте 6. Электр энергетикасы саласындағы 2021 жылдың қорытындысы бойынша алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғы операторының атауы	Қондырғының атауы	Алынатын барлық квоталар саны, тонна
1	"Топар басты тарату энергостанциясы" ЖШС	Негізгі тарату электр станциясы	168 717
2	"Kazakhmys Energy"ЖШС	Жезқазған жылу электр орталығы	93 603
3		Балқаш жылу электр орталығы	321 195
4	"Қарағанды Энергоцентр"ЖШС	Қарағанды Жылу Электр Орталығы-3	35 074
5	"Алматы Электр Станциялары"АҚ	Жылу электр орталығы-2	195 347
6		Батыс жылу кешені	2 940
7	"ПАВЛОДАРЭНЕРГО" АҚ	ЖЭО-2	181 963

8		ЖЭО-3	130 507
9	"Екібастұзтеплоэнерго" ЖШС	ЭТЭО	7 231
10	"СЕВКАЗЭНЕРГО" АҚ	Петропавл жылу электр орталығы-2	591 666
11	"Степногор ЖЭО" ЖШС	Степногорск жылу электр орталығы	12 899
12	"Риддер ЖЭО" АҚ	Риддер жылу электр орталығы	292 776
13	"Bassel Group LLS"ЖШС	Bassel Group LLS	112 252
14	"Согра ЖЭО" ЖШС	Согра жылу электр орталығы	15 206
15	"Текелі энергокешені" ЖШС	Текелі энергокешені	17 659
16	Алтай ауданы әкімдігінің "Тепловодоцентраль" КМК	Алтай қаласының аудандық қазандығы	3 901
17		Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы	1 465
18	"ПРОМТЕПЛО" ЖШС	№ 1 өнеркәсіптік қазандық	904
19	"Востокэнерго" ЖШС	Белоусовка энергоцехі Белоусовка кенті	13 554
20		Жезкент энергоцехы Жезкент кенті	457
21	"Атырау ЖЭО" АҚ	Атырау Жылу Электр Орталығы	231 920
22	"Ақтөбе ЖЭО" АҚ	Орнату 1 жылу электр орталығы	49 736
23	"Жаңажол ГТЭС" ЖШС	Жаңажол газ турбиналы электр станциясы	25 300
24	"Кристалл Менеджмент"АҚ	Ақшабұлақ газ турбиналы электр станциясы	27 873
25	"Алматытеплокоммунэнерго" ЖШС	Оңтүстік аудандық қазандық	16 728
26	"Aqtobe su-energy group" АҚ (бұрын - "Трансэнерго"АҚ)	"Ақтөбе сити" қазандығы	10 249
27	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	"Шығыс" қимасындағы қазандық	997
28	"Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі "мемлекеттік мекемесінің" Талдықорғантеплосервис " ШЖҚ КМК	№ 1 қазандық	3 306
29		№ 4 қазандық	2 113
30	"Қазақмыс Дистрибьюшн" ЖШС	№ 1 жылу станциясы	13 208
31	"Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі" мемлекеттік	№ 1 алаң-Қостанай ЖЭО	44 211

	мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің "Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы" МКК		
32	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің "Өзен жылу" ШЖҚ МКК	Орталық қазандық	24 639
33	"Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп" ЖШС	№ 1 жылу электр орталығы	47 473
34		№ 2 жылу электр орталығы	59 661
35		Жылу электр станциясы	59 200
36	Қызылорда облысы энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының "Қызылорда Жылу электр орталығы" ШЖҚ МКК	Жылу электр орталығы станциясы, № 6, 9 қазандық агрегаты	1 441
37	"Байқоңырэнерго өндірістік-энергетикалық бірлестігі" ЖБК	Жылу электр станциясы	24 239
38	"Шахтинстеплоэнерго" ЖШС	Қазандық цехы	7 421
39	Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің "Теплокоммунэнерго" ШЖҚ МКК	"Орталық" Қазандығы	2 477
	Барлығы:		**2 851 508**

2021 жылдың қорытындысы бойынша алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізімі бойынша жүргізілген есептеулер бойынша электр энергетикасы саласында **2 851 508 тонна** квота алып қоюға жатады (*6 және 7-кесте, 5-сурет*).

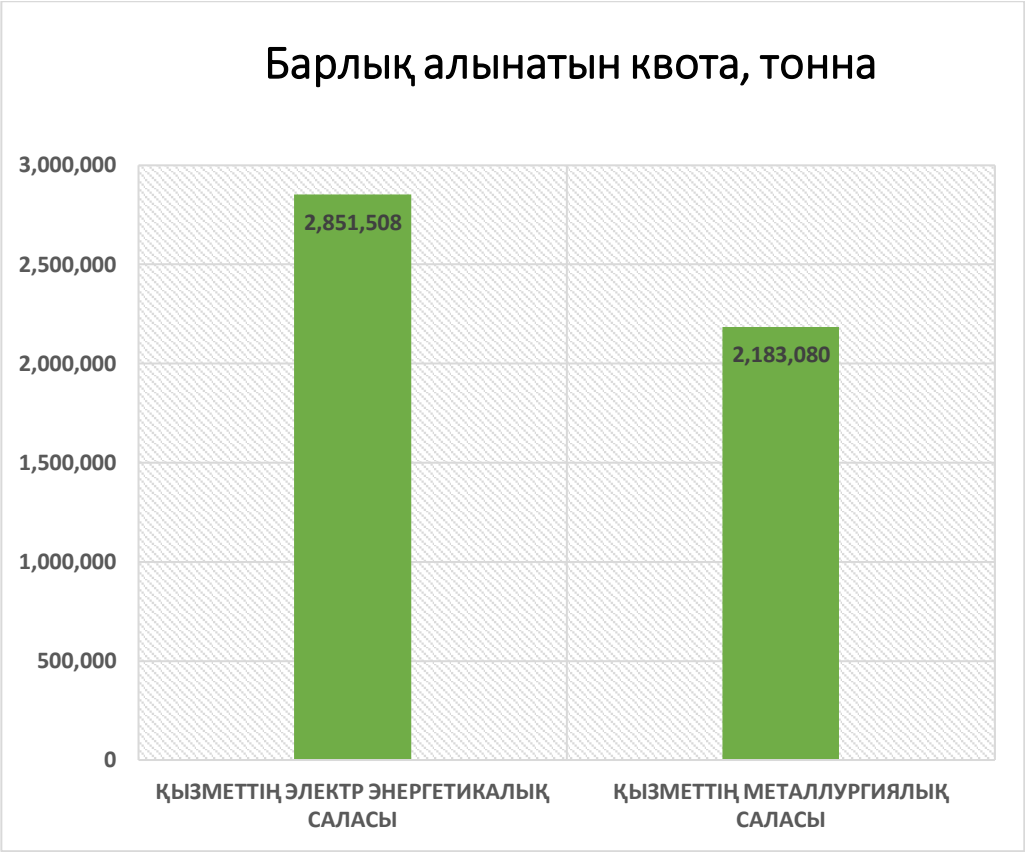

Сурет. 5. Электр энергетикасы және металлургия бойынша алынған квоталар көлемі

Кесте 7. Қызметтің барлық салалары бойынша алынған квоталар саны

Қызмет саласы	Алынатын квоталар саны, тонна
Электр энергетикасы	2 851 508
Мұнай-газ	1 646 349
Тау-кен	263 610
Металлургиялық	2 183 080
Химиялық	33 575
Өңдеу (құрылыс материалдарын өндіру бөлігінде: цемент, әк, гипс және кірпіш)	203 246
Барлығы:	**7 181 368**

ҚР ЭК 292-бабының 1-тармағына сәйкес көміртегі бірліктерін **өтеу** деп квоталау субъектісінің тиісті шотынан есептен шығару және көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізіліміндегі квоталарды өтеу шотына есепке алу арқылы көміртегі бірліктерін айналымнан алу түсініледі.

Көміртегі бірліктерін өтеу жыл сайын квоталанатын қондырғы жүргізген парниктік газдардың нақты квоталанатын шығарындыларына тең мөлшерде жүзеге асырылады, олар ҚР ЭК 292-бабының 2-тармағына сәйкес есепті жылы парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы тіркелген верификацияланған есепке сәйкес айқындалады.

Көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы парниктік газдарды түгендеу туралы верификацияланған есеп тіркелгеннен кейін бес жұмыс күні ішінде көміртегі квотасының өтелген бірліктерін квоталау субъектісінің шотынан квоталарды өтеу шотына аударады[3].

8 кестеде 2021 жылғы Электр энергетикасы саласындағы көміртегі бірліктерін өтеу жөніндегі деректер келтірілген.

Кесте 8. Электр энергетикалық қызмет саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына бөлінген квоталары бар қондырғылардың тізбесі және оларды өтеу мен алып қоюды ескере отырып олардың көрсеткіштері

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі	Жалпы көлемі (орнату бойынша CO2 шығарындылары)	Алып қоюды ескергендегі, квоталар қалдығы
1	Жылу электр орталығы-1	"Алматы Электр Станциялары"АҚ	628 232	441 309,03	186 922,98
2	Жылу электр орталығы-2		4 343 392	3 744 635,96	403 409,04
3	Жылу электр орталығы - 3		1 117 328	1 516 570,65	-399 242,65
4	Батыс жылу кешені		206 881	166 423,87	37 517,13
5	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз ГРЭС-1 "ЖШС	17 145 580	20 601 834,26	-3 456 254,26
6	МАЭС	"Топар басты тарату	4 672 562	5 483 288,6	- 979 443,6

[3] https://adilet.zan.kz/rus/docs/K2100000400

		энергостанциясы" ЖШС			
7	Жезқазған жылу электр орталығы	"Kazakhmys Energy" ЖШС (Қазақмыс Energy)	1 927 391	2 057 152,77	- 223 364,77
8	Балқаш жылу электр орталығы		1 762 168	1 556 773,35	- 115 800,35
9	Екібастұз Мемлекеттік аудандық электр станциясы - 2	"Екібастұз ГРЭС-2 станциясы" АҚ	5 244 317	5 985 901,68	- 741 584,68
10	Қарағанды Жылу электр орталығы-1	"Қарағанды Энергоцентр"ЖШС	418 320	384 841	33 479
11	Қарағанды Жылу электр орталығы-3		5 460 908	5 451 839	- 26 005
12	Жылу энергоцентрі-1	"Астана-Энергия" АҚ	641 942	757 258,6	-115 316,6
13	Жылу энергоцентрі-2		5 958 868	5 794 596,46	164 271,54
14	ЖЭО-2	"ПАВЛОДАРЭНЕРГО" АҚ	976 257	843 673,29	- 49 379,29
15	ЖЭО-3		4 240 803	3 699 412,52	410 883,48
16	ЭТЭО	"Екібастұзтеплоэнерго" ЖШС	795 010	779 168,54	8 610,46
17	Петропавл жылу электр орталығы-2	"СЕВКАЗЭНЕРГО" АҚ	4 128 530	3 733 912	- 197 048
18	Өскемен жылу электр орталығы	"Өскемен ЖЭО"ЖШС	3 152 269	2 703 927,93	448 341,07
19	Степногорск жылу электр орталығы	"Степногор ЖЭО" ЖШС	1 212 959	1 356 810,84	-156 750,84
20	Риддер жылу электр орталығы	"Риддер ЖЭО" АҚ	629 945	250 662,23	86 506,77
21	Bassel Group LLS	"Bassel Group LLS"ЖШС	694 600	799 607	- 217 259
22	Согра жылу электр орталығы	"Согра ЖЭО" ЖШС	513 234	520 172,74	- 22 141,74
23	№ 2 аудандық қазандық	Көкшетау қаласы әкімдігі жанындағы "Көкшетау Жылу" ШЖҚ МКК	488 533	560 888,24	-72 355,24
24	Текелі энергокешені	"Текелі энергокешені" ЖШС	265 273	255 074,05	-7 460,05

25	"Баскуат" Қазандығы	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің "Талдықорғантепло сервис" ШЖҚ КМК	241 096	291 015,59	- 49 919,59
26	№ 1 қазандық		27 388	12 455,23	11 626,78
27	№ 2 қазандық		18 296	24 451,67	- 6 155,67
28	№ 3 қазандық		18 815	11 192,4	7 622,6
29	№ 4 қазандық		20 271	26 177,88	- 8 019,88
30	Жылу электр орталығы – 1	ШЖҚ" Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі "ММ" Теплокоммунэнерго " МКК	246 325	245 136,75	1 188,25
31	"Орталық" Қазандығы		94 519	94 330,38	-2 288,38
32	Аудандық қазандық-1		85 330	84 208,15	1 121,85
33	"Ғаббасова" Қазандығы		38 960	38 363,34	596,67
34	"103, 103 а тоқсан" қазандығы		48 978	48 002,8	975,2
35	Аудандық қазандық-3		21 432	21 285,04	146,97
36	"35 квартал"қазандығы		19 600	19 239,35	360,65
37	"Пархоменко" Қазандығы		25 881	25 534,8	346,2
38	Алтай қаласының аудандық қазандығы	Алтай ауданы әкімдігінің "Тепловодоцентраль" КМК	146 695	130 265,69	12 528,31
39	Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы		34 144	37 852,7	- 5 173,7
40	Серебрянск қ. қазандық		21 503	23 994,03	- 2 491,03
41	Қазандық цехы	"Шахтинстеплоэнерго" ЖШС	124 990	140 723	-23 154
42	№ 1 өнеркәсіптік қазандық	"ПРОМТЕПЛО" ЖШС	77 008	78 349,64	- 2 245,64
43	№ 2 қазандық	"Өскемен жылу желілері"АҚ	85 611	109 515,53	-23 904,53
44	№ 3 қазандық		22 152	26 349,51	- 4 197,51
45	Атлас-энерго	"Айтас-энерго" ЖШС	67 954	74 238,02	- 6 284,02
46	№ 1 жылу станциясы	"Kazakhmys Distribution" ЖШС (Қазақмыс Дистрибьюшн)	266 286	270 060,73	- 16 982,73
47	№ 2 жылу станциясы		131 534	181 963,79	- 50 429,79
48	Белоусов энергия цехы,	"Востокэнерго" ЖШС	45 467	33 774,45	- 1 861,45

	Белоусовка кенті				
49	Өскемен энергоцехі, Усть-Таловка кенті		90 242	108 513,21	- 18 271,21
50	Жезкент энергоцехі, Жезкент кенті		96 501	89 835,55	6 208,45
51	№ 1 жылу электр орталығы	"Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп" ЖШС	333 961	288 438,47	-1 950,47
52	№ 2 жылу электр орталығы		2 213 440	2 183 193,32	-29 414,32
53	Жылу электр станциясы		1 521 878	1 448 153,69	14 524,31
54	Т. и. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы	"Жамбыл ГРЭС" АҚ Т. И. Батурова"	1 291 043	1 218 466	72 577
55	Атырау жылу электр орталығы	"Атырау ЖЭО" АҚ	1 675 296	1 709 697,22	- 266 321,22
56	Орнату 1 жылу электр орталығы	"Ақтөбе ЖЭО" АҚ	1 113 939	1 020 164	44 039
57	Жылу электр орталығы-3	"З-Энергоорталық" АҚ	445 107	445 087,7	19,3
58	Жаңажол газ турбиналы электр станциясы	"Жаңажол ГТЭС" ЖШС	462 844	499 075	- 61 531
59	Жылу электр орталығы	"Жайықтеплоэнерго" АҚ	474 465	300 298,2	174 166,8
60	Ақшабұлақ газ турбиналы электр станциясы	"Кристалл Менеджмент"АҚ	433 380	403 733,04	1 773,96
61	Жылу электр орталығы-4	"Таразэнергоцентр" АҚ	190 474	149 685,92	40 788,08
62	Аудандық қазандық-4		77 021	66 780,89	10 240,11
63	№ 1 алаң-Қостанай ЖЭО	"Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық,	248 976	208 310,03	- 3 545,03
64	№ 2 Алаң - № 2 Қазандық		71 055	68 891,65	2 163,35

65	№ 3 Алаң - № 3 Қазандық	жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі"мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің" Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы " МКК	116 840	105 944,02	10 895,98
66	Орал газ турбиналы электр станциясы	"Орал газ турбиналы электр станциясы" ЖШС	192 534	255 971,34	- 63 437,34
67	Жылу электр станциясы	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының ШЖҚ "Қызылорда Жылу электр орталығы" МКК	127 240	86 437,57	39 361,43
68	орталығы, № 6, 9 қазандық агрегаты		145 198	166 986,05	- 21 788,05
69	Оңтүстік қазандық станциясы, бу қазандықтары № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7		46 985	40 246,2	6 738,8
70	Жылу электр станциясы	Байқоңыр қ. "Байқоңырэнерго "өндірістік-энергетикалық бірлестігі" ЖБК	124 269	157 644,4	- 57 614,4
71	"Орбита" аудандық қазандығы	"Алматытеплокоммунэнерго"ЖШС	160 540	173 266,48	- 12 726,48
72	Оңтүстік аудандық қазандық		121 033	79 659,69	24 645,31
73	Оңтүстік-шығыс аудандық қазандық		98 416	88 099,5	10 316,5
74	Солтүстік-шығыс аудандық қазандық		56 310	57 316,28	- 1 006,28
75	"Аққент" Қазандығы		41 715	43 790,86	- 2 075,86
76	Тараз қант зауытының жылу электр орталығы	"Тараз қант зауыты" ЖШС	72 045	50 807,52	21 237,48

77	Су жылыту қазандығы	Лисаков қаласы әкімдігінің "Лисаковскгорком мунэнерго" өндірістік-шаруашылық бірлестігі " МКК	98 335	59 133,97	39 201,03
78	Орталық қазандық	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің "Өзенжылу" ШЖҚ МКК	79 345	34 044,16	20 661,84
79	Шағын жылу электр орталығы		61	16 416,57	- 16 355,57
80	№ 1 орталық қалалық қазандық қазандығы	"Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі "мемлекеттік мекемесінің" Жітіқаракоммунэнерго " МКК	64 507	55 369,96	9 137,04
81	ГТЭС-200 ОРАЛ. Бірінші іске қосу кешені	Приозерск қаласы әкімдігінің жанындағы "тұрғын үй-коммуналдық реформалау басқармасы" КМК	22 909	28 659,82	- 5 750,82
82	№ 1 орталық қалалық қазандық қазандығы	"Батыс Пауэр" ЖШС	300 787	510 476,75	- 209 689,75
83	Қазандық	"ҚАЗАНДЫҚ АСИ" ЖШС	53 590	58 288,83	- 4 698,83
84	"Ақтөбе сити" қазандығы	"Трансэнерго" АҚ	29 537	16 643,98	2 644,02
85	Глубокое кенті қазандығы	Глубокое ауданы әкімдігінің ШЖҚ Глубокое кентіндегі" жылу энергиясы " МКК	29 064	40 220,42	- 11 156,42
86	"Жаңатас-Су-Жылу" Орталық қалалық қазандық	Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі	25 024	31 777	- 6 753

		және автомобиль жолдары бөлімінің" Жаңатас-Су-Жылу " ШЖҚ КМК			
87	Тау-кен-көлік жабдықтарын жөндеу бойынша № 1 өндіріс (қазандық)	"Құрылысмет" ЖШС	24 025	30 016,70	- 5 991,7
88	Электр станциясы	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	14 321 536	13 950 578,86	370 957,14
89	"Шығыс" Бөлімі		1 039 831	32 301,37	1 007 529,63
90	"Шығыс" қимасындағы қазандық		15 209	26 094,59	- 11 882,59
	Барлығы		**96 702 043**	**97 898 731,81**	**- 4 048 195,8**

Кесте 9. Алып қоюды ескере отырып, CO2 квоталары профициті бар қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қоюды ескерегендегі квоталар қалдығы
1	Жылу электр орталығы-1	"Алматы Электр Станциялары"АҚ	186 922,98
2	Жылу электр орталығы-2		403 409,04
3	Батыс жылу кешені		37 517,13
4	Қарағанды Жылу электр орталығы-1	"Қарағанды Энергоцентр"ЖШС	33 479
5	Жылу энергоцентрі-2	"Астана-Энергия" АҚ	164 271,54
6	ЖЭО-3	"ПАВЛОДАРЭНЕРГО" АҚ	410 883,48
7	ЭТЭО	"Екібастұзтеплоэнерго" ЖШС	8 610,46
8	Өскемен жылу электр орталығы	"Өскемен ЖЭО"ЖШС	448 341,07
9	Риддер жылу электр орталығы	"Риддер ЖЭО" АҚ	86 506,77
10	№1 қазандық	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің	11 626,78
11	№3 қазандық		7 622,6
12	Жылу электр орталығы-1	ШЖҚ" Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі "ММ" Теплокоммунэнерго " МКК	1 188,25
13	Аудандық қазандық-1		1 121,85
14	"Ғаббасова" Қазандығы		596,67
15	"103, 103 а тоқсан" қазандығы		975,2
16	Аудандық қазандық-3		146,97
17	"35 квартал"қазандығы		360,65
18	"Пархоменко" Қазандығы		346,2

19	Алтай қаласының аудандық қазандығы	Алтай ауданы әкімдігінің "Тепловодоцентраль" КМК	12 528,31
20	Жезкент энергоцехі, Жезкент кенті	"Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп" ЖШС	6 208,45
21	Жылу электр станциясы		14 524,31
22	Т. и. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы	"Жамбыл ГРЭС" АҚ Т. И. Батурова"	72 577
23	Орнату 1 жылу электр орталығы	"Ақтөбе ЖЭО" АҚ	44 039
24	Жылу электр орталығы-3	"3-Энергоорталық" АҚ	19,3
25	Жылу электр орталығы	"Жайықтеплоэнерго" АҚ	174 166,8
26	Ақшабұлақ газ турбиналы электр станциясы	"Кристалл Менеджмент"АҚ	1 773,96
27	Жылу электр орталығы-4	"Таразэнергоцентр" АҚ	40 788,08
28	Аудандық қазандық-4		10 240,11
29	№ 2 Алаң - № 2 Қазандық	"Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі"мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің" Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы " МКК	2 163,35
30	№ 3 Алаң - № 3 Қазандық		10 895,98
31	Жылу электр орталығы станциясы, № 6, 9 қазандық агрегаты	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының ШЖҚ "Қызылорда Жылу электр орталығы" МКК	39 361,43
32	Оңтүстік қазандық станциясы, бу қазандықтары № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7		6 738,8
33	Оңтүстік аудандық қазандық	"Алматытеплокоммунэнерго"ЖШС	24 645,31
34	Оңтүстік-шығыс аудандық қазандық		10 316,5
35	Тараз қант зауытының жылу электр орталығы	"Тараз қант зауыты" ЖШС	21 237,48
36	Су жылыту қазандығы	Лисаков қаласы әкімдігінің "Лисаковскгоркоммунэнерго" өндірістік-шаруашылық бірлестігі " МКК	39 201,03
37	Орталық қазандық	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің "Өзенжылу" ШЖҚ МКК	20 661,84
38	Орталық қалалық қазандық	"Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын	9 137,04

		үй инспекциясы бөлімі "мемлекеттік мекемесінің" Жітіқаракоммунэнерго " МКК	
39	"Ақтөбе сити" қазандығы	"Трансэнерго" АҚ	2 644,02
40	Электр станциясы	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	370 957,14
41	"Шығыс" Бөлімі		1 007 529,63
	Барлығы:		**3 746 281,5**

Кесте 10. Алып қою есебімен CO2 квотасы тапшылығы бар қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қоюды ескергендегі квоталар қалдығы
1	Жылу электр орталығы-3	"Алматы Электр Станциялары"АҚ	-399 242,65
2	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз ГРЭС-1 "ЖШС	-3 456 254,26
3	МАЭС	"Топар басты тарату энергостанциясы" ЖШС	-979 443,6
4	Жезқазған жылу электр орталығы	"Kazakhmys Energy" ЖШС (Қазақмыс Energy)	-223 364,77
5	Балқаш жылу электр орталығы		-115 800,35
6	Екібастұз Мемлекеттік аудандық электр станциясы - 2	"Екібастұз ГРЭС-2 станциясы" АҚ	-741 584,68
7	Қарағанды Жылу электр орталығы-3	"Қарағанды Энергоцентр"ЖШС	-26 005
8	Жылу энергоцентрі-1	"Астана-Энергия" АҚ	-115 316,6
9	ЖЭО-2	"ПАВЛОДАРЭНЕРГО" АҚ	-49 379,29
10	Петропавл жылу электр орталығы-2	"СЕВКАЗЭНЕРГО" АҚ	-197 048
11	Степногорск жылу электр орталығы	"Степногор ЖЭО" ЖШС	-156 750,84
12	Bassel Group LLS	"Bassel Group LLS"ЖШС	-217 259
13	Согра жылу электр орталығы	"Согра ЖЭО" ЖШС	-22 144,74
14	№ 2 аудандық қазандық	Көкшетау қаласы әкімдігі жанындағы "Көкшетау Жылу" ШЖҚ МКК	-72 355,24
15	Текелі энергокешені	"Текелі энергокешені" ЖШС	-7 460,05

16	"Баскуат" Қазандығы	"Талдықорғантеплосервис" ШЖҚ КМК	-49 919,59
17	№ 2 қазандық	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің	-6 155,67
18	№ 4 қазандық		-8 019,88
19	"Орталық" Қазандығы	ШЖҚ" Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі "ММ" Теплокоммунэнерго " МКК	-2 288,38
20	Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы	Алтай ауданы әкімдігінің "Тепловодоцентраль" КМК	-5 173,7
21	Серебрянск қ. қазандық		-2 491,03
22	Қазандық цехы	"Шахтинстеплоэнерго" ЖШС	-23 154
23	№ 1 өнеркәсіптік қазандық	"ПРОМТЕПЛО" ЖШС	-2 245,64
24	№ 2 қазандық	"Өскемен жылу желілері"АҚ	-23 904,53
25	№ 3 қазандық		-4 197,51
26	Атлас-энерго	"Айтас-энерго" ЖШС	-6 284,02
27	№ 1 жылу станциясы	"Kazakhmys Distribution" ЖШС (Қазақмыс Дистрибьюшн)	-16 982,73
28	№ 2 жылу станциясы		-50 429,79
29	Белоусов энергия цехы, Белоусовка кенті	"Востокэнерго" ЖШС	-1 861,45
30	Өскемен энергоцехі, Усть-Таловка кенті		-18 271,21
31	№ 1 жылу электр орталығы	"Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп" ЖШС	-1 950,47
32	№ 2 жылу электр орталығы		-29 414,32
33	Атырау жылу электр орталығы	"Атырау ЖЭО" АҚ	-266 321,22
34	Жаңажол газ турбиналы электр станциясы	"Жаңажол ГТЭС" ЖШС	-61 531
35	№ 1 алаң-Қостанай ЖЭО	"Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі"мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің" Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы " МКК	-3 545,03
36	Орал газ турбиналы электр станциясы	"Орал газ турбиналы электр станциясы" ЖШС	-63 437,34
37	Когенерациялық газ турбиналы электр		-21 788,05

	станциясы, № 1, 2, 3 газ турбиналы қондырғы		
38	Жылу электр станциясы	Байқоңыр қ. "Байқоңырэнерго "өндірістік-энергетикалық бірлестігі" ЖБК	-57 614,40
39	"Орбита" аудандық қазандығы	"Алматытеплокоммунэнерго"ЖШС	-12 726,48
40	Солтүстік-шығыс аудандық қазандық		-1 006,28
41	"Ақкент" Қазандығы		-2 075,86
42	Шағын жылу электр орталығы	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің "Өзенжылу" ШЖҚ МКК	-16 355,57
43	№ 1 қазандық	Приозерск қаласы әкімдігінің жанындағы "тұрғын үй-коммуналдық реформалау басқармасы" КМК	-5 750,82
44	ГТЭС-200 ОРАЛ. Бірінші іске қосу кешені	"Батыс Пауэр" ЖШС	-209 689,75
45	Қазандық	"ҚАЗАНДЫҚ АСИ" ЖШС	-4 698,83
46	Глубокое кенті қазандығы	Глубокое ауданы әкімдігінің ШЖҚ Глубокое кентіндегі" жылу энергиясы " МКК	-11 156,42
47	"Жаңатас-Су-Жылу" Орталық қалалық қазандық	Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің" Жаңатас-Су-Жылу " ШЖҚ КМК	-6 753
48	Тау-кен-көлік жабдықтарын жөндеу бойынша № 1 өндіріс (қазандық)	"Құрылысмет" ЖШС	-5 991,7
49	"Шығыс" қимасындағы қазандық	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	-11 882,59
	Барлығы		**- 7 794 477,33**

Электр энергетикалық қызмет саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына бөлінген квота көлемі бар қондырғылардың ішінде ҒӨҚ бойынша квота көлемі **96 702 043 тоннаны** құрайды, ал қондырғылар бойынша СО2 нақты шығарындыларының жалпы көлемі **97 898 731,8 тоннаны** құрайды. Жоғарыдағы кестедегі 2021 жылғы деректер (8-кесте, 6-сурет) электр энергетикасындағы өтеу толығымен жабылмағанын және квоталау субъектілерінің шығарындыларын өтеуді талап ететінін көрсетеді

(2021 жылғы парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталар, сондай-ақ нарықта көміртегі бірліктерін сатып алу түрінде).

2021 жылға арналған көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының қолданылу қорытындысы бойынша "Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі" мемлекеттік мекемесінің "Талдықорғантеплосервис" ШЖҚ КМК қоспағанда, энергетика секторының барлық кәсіпорындары өз міндеттемелерін өтеді. Өтелмеген парниктік газдар шығарындыларының көлемі 64 095 тоннаны құрады.

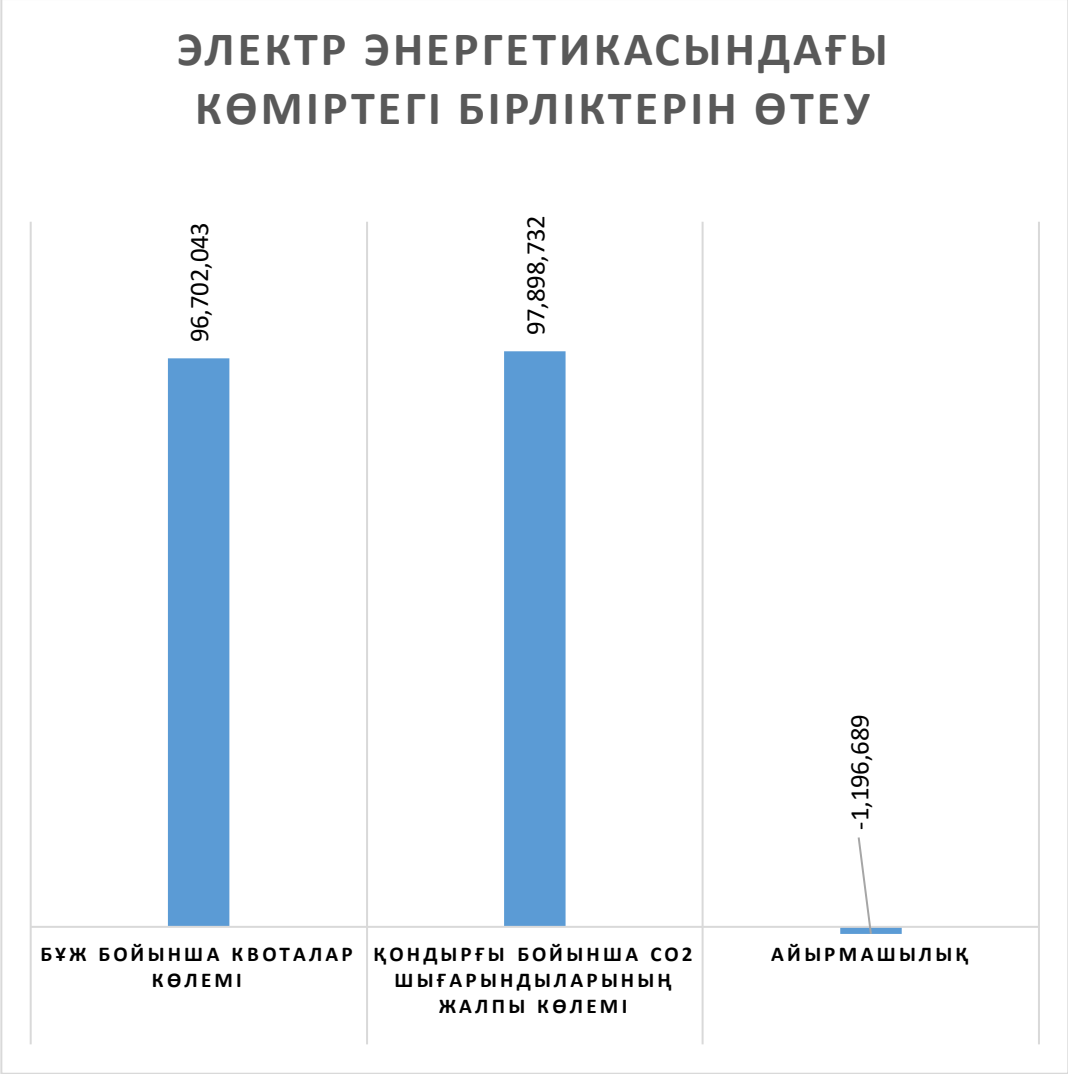

Сурет 6. Электр энергетикасындағы көміртегі бірліктерін өтеу

7. МҰНАЙ-ГАЗ ҚЫЗМЕТІ САЛАСЫ

Қазақстанның экономикалық әлеуетін күшейту мұнай-газ секторының дамуымен тікелей байланысты және елімізде жыл сайын мұнай өндіруді ұлғайтуға, мамандандырудың озық салаларының жұмыс істеуін қамтамасыз ететін құрылымдық өндірістерді қалыптастыруға негізделген. Бұл ретте бірнеше бағытқа ерекше назар аударылады, атап айтқанда, жаңа кен орындарын игерумен және пайдалануға берумен қатар саланы сапалы жаңа перспективалы дамуға жоспарлы түрде ауыстыру жүзеге асырылады, бұл тәжірибелік-өнеркәсіптік жағдайдан өнеркәсіптік деңгейге көшуді көздейді. Бұл үрдіс Қазақстанның мұнай өндіретін өңірлерінің көпшілігіне тән. Қазіргі жағдайда мұнай-газ өнімдерінің өнімдері бүкіл әлемде үлкен сұранысқа ие.

11 кестеде қызметтің мұнай газ саласындағы 2021 жылға арналған шығарындыларға квота көлемі келтірілген.

Кесте 11. Қызметтің мұнай-газ саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына бөлінген квота көлемі бар қондырғылардың тізбесі

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі
1	Айранкөл	"Каспий мұнай"АҚ	56 394
2	Қарақұдықмұнай	"Қарақұдықмұнай" ЖШС	26 829
3	Ақшабұлақ	"Қазгермұнай" бірлескен кәсіпорны " ЖШС	220 607
4	Ақсай		12 409
5	№ 1 Мұнай және газ өндіру цехы (Маңғыстау облысы)	"Қазақтүрікмұнай" ЖШС	16 249
6	№ 2 Мұнай және газ өндіру цехы (Ақтөбе облысы)		18 039
7	Buzachi Операциясы (Buzachi Операциясы)	"Buzachi Operating Ltd" компаниясының филиалы (Buzachi Operating Ltd)	218 486
8	Ком-мунай	"Ком-Мұнай" ЖШС	12 785

9	ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз	"ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз" АҚ	294 007
10	"Кеңқияқнефть" мұнай-газ өндіру басқармасы	"СНПС-Ақтөбемұнайгаз" АҚ	108 958
11	"Октябрьскнефть" мұнай-газ өндіру басқармасы		474 848
12	Жаңажол мұнай-газ өңдеу кешені		645 239
13	"Ақтөбеэнергонефть" басқармасы (газтурбиналық электр станциясы - 45)		58 439
14	"Ақтөбеэнергонефть" басқармасы (бу турбиналы электр станциясы - 160)		619 216
15	"Доссормұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы	"Ембімұнайгаз" АҚ	24 845
16	"Жылыоймұнайгаз"мұнай-газ өндіру басқармасы		82 080
17	"Жайықмұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы		62 915
18	"Қайнармұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы		31 798
19	ТОРҒАЙ-ПЕТРОЛЕУМ	"ТОРҒАЙ-ПЕТРОЛЕУМ" АҚ	33 385
20	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В.	Қарашығанақ Петролеум АОЗТ Оперейтинг Б. В. (қазақстандық филиал)	2 369 945
21	Өзенмұнайгаз	"Өзенмұнайгаз" АҚ	382 923
22	Маңғыстаумұнайгаз	"Маңғыстаумұнайгаз" АҚ	678 420
23	Куатамлонмунай	"Қуатамлонмұнай" бірлескен кәсіпорны ЖШС	55 696
24	Теңізшевройл	"ТЕҢІЗШЕВРОЙЛ" ЖШС	4 985 786
25	SNPS-Ай Дан Мунай	"СНПС-Ай Дан Мұнай" АҚ	11 373
26	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	"ТузкольМунайГаз Оперейтинг" ЖШС	25 488
27	Боранкөл	"ҚазМұнайТеңіз" теңіз мұнай компаниясы " ЖШС	18 415
28	Толқын		10 762
29	Жайықмұнай	"Жайықмұнай" ЖШС	212 998
30	Қазақойл Ақтөбе	"Қазақойл Ақтөбе" ЖШС	108 845
31	Кенлык	"САУТС-ОЙЛ" ЖШС	14 570
32	Қаражанбасмұнай	Қаражанбасмұнай " АҚ	1 107 670

33	Павлодар мұнай-химия зауыты	"Павлодар мұнай-химия зауыты" ЖШС	1 218 633
34	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	"ПетроҚазақстан Ойл Продактс" ЖШС	1 057 377
35	Атырау мұнай өңдеу зауыты	"Атырау мұнай өңдеу зауыты" ЖШС	1 617 535
36	Ақтау битум өндіретін мұнай өңдеу зауыты	"CASPI BITUM "бірлескен кәсіпорны"ЖШС	160 475
37	Конденсат	"Конденсат" АҚ	84 842
38	Қазақ газ өңдеу зауыты	"Қазақ газ өңдеу зауыты" ЖШС	286 131
39	Каспий Құбыр Консорциумы-К	"Каспий Құбыр Консорциумы – К"АҚ	50 581
40	Мұнай айдау станциясы. А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы	"ҚазТрансОйл" АҚ	25 705
41	"Орал"магистральдық газ құбырлары басқармасы	"Интергаз Орталық Азия" АҚ	82 225
42	"Атырау"магистральдық газ құбырлары басқармасы		207 860
43	"Ақтау"магистральдық газ құбырлары басқармасы		199 900
44	"Ақтөбе"магистральдық газ құбырлары басқармасы		147 018
45	"Тараз"магистральдық газ құбырлары басқармасы		29 841
46	"Шымкент"магистральдық газ құбырлары басқармасы		43 190
47	"Алматы" магистральдық газ құбырлары басқармасы		561
48	"Қызылорда" магистральдық газ құбырлары басқармасы		90 506
49	"Қостанай"магистральдық газ құбырлары басқармасы		1 418
50	Көкжиде, Құмсай, Мортук	"ҚМК Мұнай" АҚ	29 742
51	Кен-Сарыарқа	"Кен-Сары" ЖШС	20 683
52	Солтүстік Каспий Оперейтинг Компаниясы Н. В.	"Норт Каспиан Оперейтинг Компаниясы Н.В."Компаниясы	3 509 095
53	"Бейнеу-Бозой-Шымкент"магистральдық газ құбыры	"Бейнеу-Шымкент" Газ Құбыры " ЖШС	8 286

54	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы		93 803
55	Маңғыстау өндірістік филиалы	"ҚазТрансГаз Аймақ"АҚ	1 144
56	Ақтөбе өндірістік филиалы		2 138
57	Алматы өндірістік филиалы		172
58	Теңіз, оның ішінде Огайо блогы	"Қожан" АҚ	33 671
59	"Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ" филиалы	Қазақстан Республикасындағы "тотал Е энд П Дунга ГмбХ" филиалы	71 509
60	Сутегі өндірісін орнату	"Эр Ликид Мұнайгазы" ЖШС	156 145
61	"Қазақстан – Қытай"магистральдық газ құбыры	"Азиялық газ құбыры" ЖШС	1 303 924
	Барлығы		**23 534 528**

Қазақстанда мұнай-газ қызметі саласы бойынша бөлінген квоталар саны, ҒӨР сәйкес, 2021 жылға арналған **61 қондырғы** үшін **23 534 528 бірлік** квотаны құрайды (*Кесте 11*).

Көміртегі квоталарын қайта бөлу

Мұнай-газ саласындағы 2021 жылдың қорытындысы бойынша көміртегі бірліктерін қайта бөлу жөніндегі деректер төмендегі 12-кестеде келтірілген.

Кесте 12. Мұнай-газ саласындағы көміртегі бірліктерін қайта бөлу

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Квоталарды қайта бөлу
1	"Кеңқияқнефть" мұнай-газ өндіру басқармасы	"СНПС-Ақтөбемұнайгаз" АҚ	28 797
2	"Октябрьскнефть" мұнай-газ өндіру басқармасы		-62 581
3	"Ақтөбеэнергонефть" Басқармасы		33 784
4	"Доссормұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы	"Ембімұнайгаз" АҚ	227
5	"Жайықмұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы		- 479

6	"Қайнармұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы		252
7	"Ақтөбе"магистральдық газ құбырлары басқармасы	"Интергаз Орталық Азия" АҚ	-6
8	"Қостанай"магистральдық газ құбырлары басқармасы		6
9	"Бейнеу-Бозой-Шымкент"магистральдық газ құбыры	"Бейнеу-Шымкент" Газ Құбыры " ЖШС	2 083
10	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы		-2 083
	Всего:		**65 149**

Есепті 2021 жылдың қорытындысы бойынша мұнай-газ қызмет саласында **"СНПС – Ақтөбемұнайгаз" АҚ** ("Кеңқияқнефть" мұнай-газ өндіру басқармасы, "Октябрьскнефть" Мұнай-газ өндіру басқармасы және "Ақтөбеэнергонефть" басқармасы (газтурбиналық электр станциясы - 45) үш қондырғысы, **"Ембімұнайгаз" АҚ** ("Доссормұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы, "Жайықмұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы және "Қайнармұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы) үш қондырғысы және "Интергаз Орталық Азия" АҚ екі қондырғысы арасында 65 149 квота мөлшерінде қайта бөлу жүзеге асырылды. "Бейнеу-Шымкент" Газ Құбыры " ЖШС екі қондырғы арасында қайта бөлуді жүзеге асырды (*12-кесте*).

Мұнай газ саласындағы 2021 жылдың қорытындысы бойынша алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізбесі төмендегі 13 кестеде келтірілген.

Кесте 13. Мұнай-газ саласындағы қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғы операторының атауы	Қондырғының атауы	Алынған барлық квота көлемі, тонна
1	"Торғай-Петролеум" АҚ	ТОРҒАЙ-ПЕТРОЛЕУМ	9 549
2	"Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В."ААЗТ	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В.	54 678
3	"Өзенмұнайгаз" АҚ	Өзенмұнайгаз	1 731
4	"Тұзкөл Мұнайгаз Оперейтинг" ЖШС	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	342
5	Қаражанбасмұнай " АҚ	Қаражанбасмұнай	23 247

6	"Атырау мұнай өңдеу зауыты" ЖШС	Атырау мұнай өңдеу зауыты	1 744
7	"Қарақұдықмұнай" ЖШС	Қарақұдықмұнай	10 496
8	"ҚАЗАҚТҮРІКМҰНАЙ" ЖШС	№ 1 Мұнай және газ өндіру цехы (Маңғыстау облысы)	1 023
9	"ПетроҚазақстан Ойл Продактс" ЖШС	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	59 894
10	"Тоталь Е энд ПДунгаГмбХ" филиалы	"Тоталь Е энд ПДунгаГмбХ" филиалы	30 629
11	"ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз" АҚ	ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз	37 335
12	"Павлодар мұнай-химия зауыты" ЖШС	Павлодар мұнай-химия зауыты	140 210
13	"Маңғыстаумұнайгаз" АҚ	Маңғыстаумұнайгаз	150 762
14	"Buzachi Operating Ltd" компаниясының филиалы (Buzachi Operating Ltd)	Buzachi Операциясы (Buzachi Операциясы)	15 638
15	"Жайықмұнай" ЖШС	Жайықмұнай	90 165
16	"Ембімұнайгаз" АҚ	"Доссормұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы	1 737
17		"Жылыоймұнайгаз"мұнай-газ өндіру басқармасы	16 178
18		"Жайықмұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы	7 994
19		"Қайнармұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы	839
20	"Қазақойл Ақтөбе" ЖШС	Қазақойл Ақтөбе	38 899
21	"Ақтөбемұнайгаз СНПС" АҚ	"Октябрьскнефть" мұнай-газ өндіру басқармасы	135 245
22		"Ақтөбеэнергонефть" басқармасы (бу турбиналы электр станциясы - 160)	44 271
23	"СНПС-Ай Дан Мұнай" АҚ	SNPS-Ай Дан Мунай	5 664
24	"ҚазМұнайТеңіз" теңіз мұнай компаниясы " ЖШС	Боранкөл	5 026
25		Толқын	6 406
26	"КОМ-МҰНАЙ" ЖШС	Ком-мунай	2 775
27	"ҚМК Мұнай" АҚ	Көкжиде, Құмсай, Мортук	4 324
28	"Қазақ газ өңдеу зауыты" ЖШС	Қазақ газ өңдеу зауыты	174 200
29	"CASPI BITUM "бірлескен кәсіпорны"ЖШС	Ақтау битум өндіретін мұнай өңдеу зауыты	14 274

30	"Қуатамлонмұнай" бірлескен кәсіпорны ЖШС	Куатамлонмунай	43 635
31	"Теңізшевройл" ЖШС	Теңізшевройл	331 193
32	"ҚазТрансОйл" АҚ	Мұнай айдау станциясы. А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы Батыс филиалы	4 281
33	"Интергаз Орталық Азия" АҚ	"Орал"магистральдық газ құбырлары басқармасы	64 182
34		"Шымкент"магистральдық газ құбырлары басқармасы	30 334
35		"Алматы" магистральдық газ құбырлары басқармасы	175
36		"Қызылорда" магистральдық газ құбырлары басқармасы	5 963
37		"Қостанай"магистральдық газ құбырлары басқармасы	291
38	"Бейнеу-Шымкент Газ Құбыры" ЖШС	"Бейнеу-Бозой-Шымкент" МГ	6 270
39	"ҚазТрансГаз Аймақ" АҚ	Маңғыстау өндірістік филиалы	565
40		Ақтөбе өндірістік филиалы	1 815
41	"Азиялық газ құбыры" ЖШС	Қазақстан Қытай магистральдық газ құбыры	72 370
Барлығы:			**1 646 349**

2021 жылдың қорытындысы бойынша алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізімі бойынша жүргізілген есептеулер бойынша мұнай-газ қызмет саласында **1 646 349 тонна** квота алып қоюға жатады (7 және 13-кесте).

Мұнай газ саласындағы парниктік газдардың нақты шығарындылары 14 кестеде көрсетілген.

Кесте 14. Олар үшін қызметтің мұнай-газ саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына квоталардың бөлінген көлемі бар қондырғылардың тізбесі, сондай-ақ олардың нақты шығарындылары

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі	Жалпы көлемі (орнату бойынша CO2 шығарындылары)	Айырмашылық
1	Айранкөл	"Каспий мұнай"АҚ	56 394	52 674	3 720

2	Қарақұдықмұнай	"Қарақұдықмұнай" ЖШС	26 829	35 675,28	- 8 846,28
3	Ақшабұлақ	"Қазгермұнай" бірлескен кәсіпорны " ЖШС	220 607	28 874	191 733
4	Ақсай		12 409	11 873	536
5	№ 1 Мұнай және газ өндіру цехы (Маңғыстау облысы)	"Қазақтүрікмұнай" ЖШС	16 249	12 672	3 577
6	№ 2 Мұнай және газ өндіру цехы (Ақтөбе облысы)		18 039	7 253	10 786
7	Buzachi Операциясы (Buzachi Операциясы)	"Buzachi Operating Ltd" компаниясының филиалы (Buzachi Operating Ltd)	218 486	105 554,63	112 931,37
8	Ком-мунай	"Ком-Мұнай" ЖШС	12 785	32 367	- 19 582
9	ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз	"ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз" АҚ	294 007	408 700,28	-114 693,28
10	"Кеңқияқнефть" мұнай-газ өндіру басқармасы	"СНПС-Ақтөбемұнайгаз" АҚ	108 958	137 754,85	- 28 796,85
11	"Октябрьскнефть" мұнай-газ өндіру басқармасы		474 848	273 417,92	201 430,08
12	Жаңажол мұнай-газ өңдеу кешені		645 239	481 440,91	163 798,09
13	"Ақтөбеэнергонефть" басқармасы (газтурбиналық электр станциясы - 45)		58 439	92 223,34	- 33 784,34
14	"Ақтөбеэнергонефть" басқармасы (бу турбиналы электр станциясы - 160)		619 216	545 794,62	73 421,38
15	"Доссормұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы	"Ембімұнайгаз" АҚ	24 845	34 979,12	-10 134,12
16	"Жылыоймұнайгаз "мұнай-газ өндіру басқармасы		82 080,00	90 302,88	- 8 222,88
17	"Жайықмұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы		62 915	54 441,82	8 473,18
18	"Қайнармұнайгаз"		31 798	31 211,11	586,89

	мұнай-газ өндіру басқармасы				
19	ТОРҒАЙ-ПЕТРОЛЕУМ	"ТОРҒАЙ-ПЕТРОЛЕУМ" АҚ	33 385	14 300,13	19 084,87
20	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В.	Қарашығанақ Петролеум АОЗТ Оперейтинг Б. В. (қазақстандық филиал)	2 369 945	1 727 683	642 262
21	Өзенмұнайгаз	"Өзенмұнайгаз" АҚ	382 923	492 534,12	- 109 611,12
22	Маңғыстаумұнайгаз	"Маңғыстаумұнайгаз" АҚ	678 420	512 051,67	166 368,33
23	Куатамлонмунай	"Қуатамлонмұнай" бірлескен кәсіпорны ЖШС	55 696	50 159,06	5 536,94
24	Теңізшевройл	"ТЕҢІЗШЕВРОЙЛ " ЖШС	4 985 786	3 983 548,76	1 002 237,25
25	SNPS-Ай Дан Мунай	"СНПС-Ай Дан Мұнай" АҚ	11 373	19 561,02	- 8 188,02
26	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	"ТузкольМунайГаз Оперейтинг" ЖШС	25 488	42 437,19	-16 949,19
27	Боранкөл	"ҚазМұнайТеңіз" теңіз мұнай компаниясы " ЖШС	18 415	16 284,07	2 130,93
28	Толқын		10 762	14 111,53	- 3 349,53
29	Жайықмұнай	"Жайықмұнай" ЖШС	212 998	180 820,2	32 177,8
30	Қазақойл Ақтөбе	"Қазақойл Ақтөбе" ЖШС	108 845	106 259,51	2 585,49
31	Кенлык	"САУТС-ОЙЛ" ЖШС	14 570	81 867,69	-67 297,69
32	Қаражанбасмұнай	Қаражанбасмұнай " АҚ	1 107 670	745 865,08	361 804,92
33	Павлодар мұнай-химия зауыты	"Павлодар мұнай-химия зауыты" ЖШС	1 218 633	982 140,51	236 492,49
34	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	"ПетроҚазақстан Ойл Продактс" ЖШС	1 057 377	956 154,44	101 222,56
35	Атырау мұнай өңдеу зауыты	"Атырау мұнай өңдеу зауыты" ЖШС	1 617 535	1 729 834,2	-112 299,2
36	Ақтау битум өндіретін мұнай өңдеу зауыты	"CASPI BITUM "бірлескен кәсіпорны"ЖШС	160 475	37 626	122 849
37	Конденсат	"Конденсат" АҚ	84 842	69 554,53	15 287,47
38	Қазақ газ өңдеу зауыты	"Қазақ газ өңдеу зауыты" ЖШС	286 131	103 362,47	182 768,53

39	Каспий Құбыр Консорциумы-К	"Каспий Құбыр Консорциумы – К"АҚ	50 581	50 145	436
40	Мұнай айдау станциясы. А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы	"ҚазТрансОйл" АҚ	25 705	20 829,11	4 875,89
41	"Орал"магистраль дық газ құбырлары басқармасы	"Интергаз Орталық Азия" АҚ	82 225	18 012,08	64 212,92
42	"Атырау"магистра льдық газ құбырлары басқармасы		207 860	332 319,66	-124 459,66
43	"Ақтау"магистрал ьдық газ құбырлары басқармасы		199 900	229 403,26	-29 503,26
44	"Ақтөбе"магистра льдық газ құбырлары басқармасы		147 018	267 112,12	-120 094,12
45	"Тараз"магистраль дық газ құбырлары басқармасы		29 841	49 899,2	- 20 058,2
46	"Шымкент"магист ральдық газ құбырлары басқармасы		43 190	12 738,04	30 451,96
47	"Алматы" магистральдық газ құбырлары басқармасы		561	384,58	176,43
48	"Қызылорда" магистральдық газ құбырлары басқармасы		90 506	84 017,40	6 488,6
49	"Қостанай"магист ральдық газ құбырлары басқармасы		1 418	1 133,48	284,52
50	Көкжиде, Құмсай, Мортук	"ҚМК Мұнай" АҚ	29 742	89 052,08	-59 310,08
51	Кен-Сарыарқа	"Кен-Сары" ЖШС	20 683	35 854	- 15 171
52	Солтүстік Каспий Оперейтинг Компаниясы Н. В.	"Норт Каспиан Оперейтинг	3 509 095	2 952 184,41	556 910,59

		Компаниясы Н.В."Компаниясы			
53	"Бейнеу-Бозой-Шымкент"магистральдық газ құбыры	"Бейнеу-Шымкент" Газ Құбыры " ЖШС	8 286	233 808,79	-225 522,79
54	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы		93 803	159 788,76	- 65 985,76
55	Маңғыстау өндірістік филиалы	"ҚазТрансГаз Аймақ"АҚ	1 144	569,20	574,8
56	Ақтөбе өндірістік филиалы		2 138	843,60	1 294,4
57	Алматы өндірістік филиалы		172	226,35	- 54,35
58	Теңіз, оның ішінде Огайо блогы	"Қожан" АҚ	33 671	36 542	- 2 871
59	"Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ" филиалы	Қазақстан Республикасындағы "тотал Е энд П Дунга ГмбХ" филиалы	71 509	37 144,44	34 364,56
60	Сутегі өндірісін орнату	"Эр Ликид Мұнайхазы" ЖШС	156 145	126 232	29 913
61	"Қазақстан – Қытай"магистральдық газ құбыры	"Азиялық газ құбыры" ЖШС	1 303 924	1 202 524,87	101 399,13
	Барлығы:		**23 534 528**	**20 244 129,35**	

Мұнай-газ қызметі саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына бөлінген квота көлемі бар қондырғылардың ішінде ҒӨҚ бойынша квота көлемі **23 534 528 тоннаны**, ал қондырғылар бойынша CO2 нақты шығарындыларының жалпы көлемі **20 244 129,35 тоннаны** құрайды. 2021 жылғы деректер жоғарыда келтірілген кестеде (*14-кесте, 7-сурет*) мұнай-газ секторында өтеу толығымен қамтылғанын көрсетеді.

Сурет 7. Мұнай-газ секторындағы көміртегі бірліктерін өтеу

Кесте 15. Алып қою есебімен CO2 квотасы дефициті бар қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
	Мұнай-газ қызметі саласы		
1	Қарақұдықмұнай	"Қарақұдықмұнай" ЖШС	-19 342
2	Ком-мунай	"Ком-Мұнай" ЖШС	-22 357
3	"ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз" АҚ	ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз	-152 028,28
4	"Кеңқияқнефть2" мұнай-газ өндіру басқармасы	"СНПС-Ақтөбемұнайгаз" АҚ	-28 796,85
5	"Ақтөбеэнергонефть" басқармасы (газтурбиналық электр станциясы - 45)		-33 784,34
6	"Доссормұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы	"Ембімұнайгаз" АҚ	-11 871,12
7	"Жылыоймұнайгаз"мұнай-газ өндіру басқармасы		-24 401
8	"Қайнармұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы		-252,11

9	Өзенмұнайгаз	"Өзенмұнайгаз" АҚ	-111 342
10	Куатамлонмунай	"Қуатамлонмұнай" бірлескен кәсіпорны ЖШС	-38 098
11	SNPS-Ай Дан Мунай	"СНПС-Ай Дан Мұнай" АҚ	-13 852
12	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	"ТузкольМунайГаз Оперейтинг" ЖШС	-17 291,19
13	Боранкөл	"ҚазМұнайТеңіз" теңіз мұнай компаниясы " ЖШС	-2 895
14	Толқын		-9 756
15	Жайықмұнай	"Жайықмұнай" ЖШС	-57 987
16	Қазақойл Ақтөбе	"Қазақойл Ақтөбе" ЖШС	-36 314
17	Кенлык	"САУТС-ОЙЛ" ЖШС	-67 298
18	Атырау мұнай өңдеу зауыты	"Атырау мұнай өңдеу зауыты" ЖШС	-114 043,2
19	"Атырау"магистральдық газ құбырлары басқармасы	"Интергаз Орталық Азия" АҚ	-124 460
20	"Ақтау"магистральдық газ құбырлары басқармасы		-29 503,26
21	"Ақтөбе"магистральдық газ құбырлары басқармасы		-120 094,12
22	"Тараз"магистральдық газ құбырлары басқармасы		-20 058,2
23	"Қостанай"магистральдық газ құбырлары басқармасы		-6,48
24	Көкжиде, Құмсай, Мортук	"ҚМК Мұнай" АҚ	-63 634
25	Кен-Сарыарқа	"Кен-Сары" ЖШС	-15 171
26	"Бейнеу-Бозой-Шымкент"магистральдық газ құбыры	"Бейнеу-Шымкент" Газ Құбыры " ЖШС	-231 793
27	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы		-65 986
28	Ақтөбе өндірістік филиалы	"ҚазТрансГаз Аймақ" АҚ	-521
29	Алматы өндірістік филиалы		-54,35
30	Теңіз, оның ішінде Огайо блогы	"Қожан" АҚ	-2 871
	Барлығы:		**-1 435 862**

Мұнай-газ саласындағы CO2 квоталары дефицитінің деректері 15-кестеде келтірілген, онда дефициттің жалпы көлемі **1 435 862 квотаны**

құрайды. 16-кестеде **3 079 911,9 Т CO2** тең алып қоюды ескере отырып, мұнай-газ саласындағы CO2 квоталарының профициті бар қондырғылар операторларының тізімі келтірілген.

Кесте 16. Алып қоюды ескере отырып, CO2 квоталары профициті бар қондырғылар операторларының тізбесі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
1	Айранкөл	"Каспий мұнай"АҚ	3 720
2	Ақшабұлақ	"Қазгермұнай" бірлескен кәсіпорны " ЖШС	191 733
3	Ақсай	"Қазгермұнай" бірлескен кәсіпорны " ЖШС	536
4	№ 1 Мұнай және газ өндіру цехы (Маңғыстау облысы)	"Қазақтүрікмұнай" ЖШС	2 554
5	№ 2 Мұнай және газ өндіру цехы (Ақтөбе облысы)		10 786
6	Buzachi Операциясы (Buzachi Операциясы)	"Buzachi Operating Ltd" компаниясының филиалы (Buzachi Operating Ltd)	97 293,37
7	"Октябрьскнефть" мұнай-газ өндіру басқармасы	"СНПС-Ақтөбемұнайгаз" АҚ	66 185,08
8	Жаңажол мұнай-газ өңдеу кешені		163 798
9	"Ақтөбеэнергонефть" басқармасы (бу турбиналы электр станциясы - 160)		29 150,38
10	"Жайықмұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы	"Ембімұнайгаз" АҚ	479,18
11	ТОРҒАЙ-ПЕТРОЛЕУМ	"ТОРҒАЙ-ПЕТРОЛЕУМ" АҚ	9 536
12	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В.	Қарашығанақ Петролеум АОЗТ Оперейтинг Б. В. (қазақстандық филиал)	587 584
13	Маңғыстаумұнайгаз	"Маңғыстаумұнайгаз" АҚ	15 606,33
14	Теңізшевройл	"ТЕҢІЗШЕВРОЙЛ" ЖШС	671 044,25
15	Қаражанбасмұнай	Қаражанбасмұнай " АҚ	338 558

16	Павлодар мұнай-химия зауыты	"Павлодар мұнай-химия зауыты" ЖШС	96 282,49
17	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	"ПетроҚазақстан Ойл Продактс" ЖШС	41 329
18	Ақтау битум өндіретін мұнай өңдеу зауыты	"CASPI BITUM "бірлескен кәсіпорны"ЖШС	108 575
19	Конденсат	"Конденсат" АҚ	15 287,47
20	Каспий Құбыр Консорциумы-К	"Каспий Құбыр Консорциумы – К"АҚ	436
21	Мұнай айдау станциясы.А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы	"ҚазТрансОйл" АҚ	595
22	"Орал"магистральдық газ құбырлары басқармасы	"Интергаз Орталық Азия" АҚ	31
23	"Шымкент"магистральдық газ құбырлары басқармасы		118
24	"Алматы" магистральдық газ құбырлары басқармасы		1,43
25	"Қызылорда" магистральдық газ құбырлары басқармасы		526
26	Маңғыстау өндірістік филиалы	"ҚазТрансГаз Аймақ"АҚ	9,8
27	"Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ" филиалы	Қазақстан Республикасындағы "тотал Е энд П Дунга ГмбХ" филиалы	3 736
28	Сутегі өндірісін орнату	"Эр Ликид Мұнайхазы" ЖШС	29 913
29	"Қазақстан – Қытай"магистральдық газ құбыры	"Азиялық газ құбыры" ЖШС	29 029
30	Солтүстік Каспий Оперейтинг Компаниясы Н. В.	"Норт Каспиан Оперейтинг Компаниясы Н.В."Компаниясы	556 910,59
31	Қазақ газ өңдеу зауыты	"Қазақ газ өңдеу зауыты" ЖШС	8 568,53
	Барлығы:		**3 079 911,9**

Жоғарыда келтірілген ақпаратқа сүйене отырып, қызметтің мұнай-газ саласындағы баланс профицитте болып табылады деген қорытынды жасауға болады. Дефициті бар қондырғыларға 1 435 862 тонна мөлшерінде жетіспейтін квоталарды өтеу қажет болды. Бұл ретте квоталанатын қондырғылардың

операторлары тауар биржалары арқылы немесе көміртегі квоталарын сатып алу-сату шарты бойынша тікелей мәміле арқылы өткізуге құқылы болған 3 079 399 тонна квота профицитте болады. Мұнай-газ секторының барлық кәсіпорындары осы сауда кезеңі бойынша өз міндеттемелерін өтеді.

8. ТАУ-КЕН ӨНДІРУ ҚЫЗМЕТІ САЛАСЫ

Тау-кен секторы Қазақстан экономикасында маңызды рөл атқарады. Тау-кен өнеркәсібі-пайдалы қазбаларды өндіру және бастапқы өңдеу (байыту) жөніндегі салалар кешені: отын, тау-кен-химия, тау-кен, құрылыс материалдарын өндіру, бағалы металдар мен тастарды өндіру.

Кесте 17. 2021 жылға арналған металлургиялық қызмет саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына квоталардың көлемі бөлінген қондырғылардың тізбесі

№ р/р	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларының квота көлемі
1	"Богатырь" Бөлімі	"Богатырь Көмір" ЖШС	2 695 375
2	Богатырская қазандық станциясы		23 127
3	Майкубен көмір бөлімі	"Майкубен-Вест" ЖШС	254 068
4	Кокс химия өндірісі	"Шұбаркөл Көмір" АҚ	87 920
5	"Орталық" Кесу		370 712
6	"Батыс" Бөлімі		319 645
7	"Саран"Шахтасы	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ көмір департаменті	170 123
8	Т. Күзембаев атындағы Шахта		110 105
9	Шахта. Костенко		125 134
10	"Қазақстан" Шахтасы		122 938
11	"Тентек" Шахтасы		121 054
12	Ленин атындағы Шахта		141 240
13	"Абай" Шахтасы		92 563
14	"Шахтинская" Шахтасы		87 152
15	"Восточная" орталық байыту фабрикасы		109 185

16	Қаражыр көмір бөлімі	Қаражыра " АҚ	473 048
17	Куу-Чекинский Бөлімі	"Kazakhmys Coal" ЖШС (Қазақмыс Коал)	42 631
18	"Молодежный" көмір бөлімі		450 558
19	Түйетауық фабрикасы	"Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ	183 306
20	Жылу электр орталығы		1 391 785
21	Қашар жылу орталығы		73 718
22	Кен дайындау және байыту фабрикасы (КДБФ)		23 795
23	№ 1 газ поршенді станция	"Ақтөбе Мыс компаниясы" ЖШС	106 502
24	Екібастұз Бөлімі	"Ангренсор Энерго" ЖШС	137 403
	Барлығы		**7 713 087**

Қазақстанда тау-кен өндіру қызметі саласы бойынша 2021 жылға арналған **24 қондырғы** үшін БҰЖ сәйкес бөлінген квоталар саны **7 713 087 бірлікті** құрайды. Есепті 2021 жылдың қорытындысы бойынша тау-кен өндіру секторында парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталарды қайта бөлу, алу, өтеу және бөлу бойынша операциялар жүргізілді, олар төменде сипатталған.

Көміртегі квоталарын қайта бөлу

2021 жылдың қорытындысы бойынша тау кен өндіру саласындағы көміртегі бірліктерін қайта бөлу жөніндегі деректер 18 кестеде келтірілген.

Кесте 18. Тау-кен саласындағы көміртегі бірліктерін қайта бөлу

№	Қондырғының атауы	Қондырғы оператарының атауы	Квоталарды қайта бөлу
1	"Саран"Шахтасы		- 1 522

2	"Восточная" орталық байыту фабрикасы	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ көмір департаменті	1 522
3	Куу-Чекинский бөлімі (Кушокы кенті)	"Kazakhmys Coal" ЖШС (Қазақмыс Коал)	-1 473
4	"Молодежный" көмір бөлімі		1 473
5	Түйетауық фабрикасы	"Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ	129 387
6	Жылу электр орталығы		- 129 387

2021 жылғы есепті жылдың қорытындысы бойынша тау-кен өндіру саласында "АрселорМиталл Теміртау" АҚ Көмір департаментінде, "Восточная" орталық байыту фабрикасының қондырғылары мен "Саранская" шахтасы арасында, "Kazakhmys Coal" ЖШС (Қазақмыс Коал) арасында, Куу-Чекинский кеніші (Көшоқы кенті) арасында **132 382 квота** мөлшерінде қайта бөлу жүзеге асырылды "Молодежный" көмір разрезімен және "Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ-да, түйіршіктер өндірісі фабрикасы мен Жылу электр орталығы қондырғылары арасында (18-кесте).

Кесте 19. Алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғы операторының атауы	Қондырғының атауы	Алынатын барлық квоталар, тонна
1	"Қашары руда" ақ (бұрын - "Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ)	Қашар жылу орталығы	14 338
2	"Богатырь Көмір" ЖШС	Богатырская қазандық станциясы	1 306
3	"Арселор Миттал Теміртау" АҚ көмір департаменті	"Саран"Шахтасы	26 234
4		Шахта. Т. Күзембаева	3 871
5		"Тентек" Шахтасы	40 403
6		Шахта. Ленин	9 110
7		"Абай" Шахтасы	47 418
8		"Шахтинская" Шахтасы	6 673
9		"Восточная" орталық байыту фабрикасы	8 554
10	"Майкубен-Вест" ЖШС	Майкубен көмір бөлімі	23 056
11	"Ангренсор Энерго" ЖШС	"Екібастұз" Бөлімі	74 922

12	"Ақтөбе Мыс компаниясы" ЖШС	№ 1 газ поршенді станция	2 485
13	"KAZAKHMYS COAL" ЖШС (Қазақмыс КОАЛ) (бұрын - "Разрез Куу-Чекинский" ЖШС)	Куу-Чекин бөлімі (бұрын – көмір бөлімі)	5 240
Барлығы:			**263 610**

2021 жылдың қорытындысы бойынша алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізімі бойынша жүргізілген есептеулер бойынша тау-кен өндіру саласында **263 610 тонна** квота алып қоюға жатады (7 және 19-кесте).

Кесте 20. Тау-кен өндіру саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына, сондай-ақ олардың шығарындыларына бөлінген квоталар көлемі бар қондырғылардың тізбесі

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы оператарының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі	Жалпы көлемі (орнату бойынша CO2 шығарындылары)	Айырмашылық
1	"Богатырь" Бөлімі	"Богатырь Көмір" ЖШС	2 695 375	474 487,63	2 220 887,37
2	Богатырская қазандық станциясы		23 127	20 363,65	2 763,35
3	Майкубен көмір бөлімі	"Майкубен-Вест" ЖШС	254 068	133 593,37	120 474,64
4	Кокс химия өндірісі	"Шұбаркөл Көмір" АҚ	87 920	75 438,56	12 481,44
5	"Орталық" Кесу		370 712	103 612,30	267 099,7
6	"Батыс" Бөлімі		319 645	46 180,80	273 464,21
7	"Саран"Шахтасы	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ көмір департаменті	170 123	80 620,06	89 502,94
8	Т. Күзембаев атындағы Шахта		110 105	49 365,82	60 739,18
9	Костенко атындағы Шахта		125 134	41 981,67	83 152,33
10	"Қазақстан" Шахтасы		122 938	58 825,60	64 112,40
11	"Тентек" Шахтасы		121 054	60 806,85	60 247,15
12	Ленин атындағы Шахта		141 240	52 390,15	88 849,85
13	"Абай" Шахтасы		92 563	22 723,09	69 839,91
14	"Шахтинская" Шахтасы		87 152	1 026,27	86 25,73

15	"Восточная" орталық байыту фабрикасы		109 185	102 153,45	7 031,55
16	Қаражыр көмір бөлімі	Қаражыра " АҚ	473 048	34 274,72	438 773,28
17	Куу-Чекинский Бөлімі	"Kazakhmys Coal" ЖШС (Қазақмыс Коал)	42 631	7 725,01	34 905,99
18	"Молодежный" көмір бөлімі		450 558	56 392,48	394 165,52
19	Түйетауық фабрикасы	"Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ	183 306	380 531,48	-197 225,48
20	Жылу электр орталығы		1 391 785	1 496 571,17	- 104 786,17
21	Қашар жылу орталығы		73 718	68 587,29	5 130,71
22	Кен дайындау және байыту фабрикасы (КДБФ)		23 795	40 954,65	- 17 159,65
23	№ 1 газ поршенді станция	"Ақтөбе Мыс компаниясы" ЖШС	106 502	92 661,66	13 840,34
24	"Екібастұз" Бөлімі	"Ангренсор Энерго" ЖШС	137 403	2 477,68	134 925,32
	Барлығы:		**7 713 087**	**3 503 745,38**	**4 209 341,62**

Тау-кен өндіру секторы бойынша шығарындылардың жалпы көлемі **3 503 745,38 тоннаны** құрайды.

Кесте 21. Алып қоюды ескере отырып, CO2 квоталары профициті бар қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
	Қызметтің тау-кен өндіру саласы		
1	"Богатырь" Бөлімі	"Богатырь Көмір" ЖШС	2 220 887
2	Богатырская қазандық станциясы		1 457
3	Майкубен көмір бөлімі	"Майкубен-Вест" ЖШС	97 419
4	Кокс химия өндірісі	"Шұбаркөл Көмір" АҚ	12 481
5	"Орталық" Кесу		267 100
6	"Батыс" Бөлімі		273 464
7	"Саран"Шахтасы		63 269

8	Т. Күзембаев атындағы Шахта	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ көмір департаменті	56 868,18
9	Костенко атындағы Шахта		83 152,33
10	"Қазақстан" Шахтасы		64 112,4
11	"Тентек" Шахтасы		19 844,15
12	Ленин атындағы Шахта		79 739,85
13	"Абай" Шахтасы		22 421,91
14	"Шахтинская" Шахтасы		79 452,73
15	Қаражыр көмір бөлімі	Қаражыра " АҚ	438 773,28
16	Куу-Чекинский Бөлімі	"Kazakhmys Coal" ЖШС (Қазақмыс Коал)	29 665,99
17	"Молодежный" көмір бөлімі		394 165,52
18	№ 1 газ поршенді станция	"Ақтөбе Мыс компаниясы" ЖШС	11 355,34
19	"Екібастұз" Бөлімі	"Ангренсор Энерго" ЖШС	60 003,32
	Барлығы:		**4 275 632**

Кесте 22. Алып қою есебімен СО2 квотасы тапшылығы бар қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
1	"Восточная" орталық байыту фабрикасы	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ көмір департаменті	-1 522
2	Түйетауық фабрикасы	"Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ	-197 225
3	Жылу электр орталығы	"Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ	-104 786
4	Қашар жылу орталығы	"Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ	-9 207
5	Кен дайындау және байыту фабрикасы (КДБФ)	"Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ	-17 160
	Барлығы:		**-329 900**

Олар үшін бөлінген тау-кен өндіру саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі бар қондырғылардың ішінде ҒӨҚ бойынша квота көлемі **7 713 087 тоннаны**, ал қондырғылар бойынша СО2 нақты шығарындыларының жалпы көлемі **3 503 745 тоннаны** құрайды. Жоғарыдағы кестедегі 2021 жылғы деректер (20-кесте, 8-сурет) тау-кен секторындағы өтеу толығымен қамтылғанын және 2021 жылғы парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталарды қажет етпейтінін көрсетеді. Осы қызмет саласындағы профицит 4 209 342 тоннаны құрайды.

2021 жылға арналған көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының қолданылу қорытындысы бойынша тау-кен өндіру қызметінің барлық кәсіпорындары өз міндеттемелерін өтеді.

Сурет.8. Тау-кен секторындағы көміртегі бірліктерін өтеу

9. МЕТАЛЛУРГИЯ ҚЫЗМЕТІ САЛАСЫ

Металлургиялық қызмет саласында 2021 жылға бөлінген квоталар көлемі қайта бөлінген, алынған және өтелген көміртегі бірліктерінің санын есептеу үшін де негіз болып табылады. Бұл деректер төмендегі кестелерде берілген.

Кесте 23. Қызметтің металлургиялық саласы үшін олар үшін бөлінген парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі бар қондырғылардың тізбесі

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квоталар көлемі
1	Болат департаменті	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ	15 952 006
2	Ақсу ферроқорытпа зауыты	"Қазхром"Трансұлттық компаниясы" АҚ	2 223 265
3	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты		1 710 110
4	Дон тау-кен байыту комбинаты		286 023
5	Электр балқыту цехы	"Кастинг" ЖШС	37 759
6	Павлодар филиалы	"KSP Steel" ЖШС (КейЭсПи Стил)	152 997
7	Электролиз цехы	"Қазақстандық электролиз зауыты" АҚ	386 169
8	Электродтар өндіру цехы		54 617
9	Балқаш мыс балқыту зауыты, Балқаш алаңы	"Kazakhmys Smelting (Қазақмыс Смэлтинг)"ЖШС	123 428
10	Жезқазған мыс балқыту зауыты, Жезқазған алаңы		84 713
11	Өскемен металлургия кешені	"Казцинк" ЖШС	682 247
12	Риддер металлургия кешені		533 615
13	Химия-металлургия зауыты	"Теміртау электрометаллургиялық комбинаты" АҚ	81 496
14	Тараз металлургия зауыты	"Тараз металлургия зауыты" ЖШС	61 964

15	Павлодар алюминий зауыты	"Қазақстан алюминийі" АҚ	3 251 027
16	Жылу электр орталығы		5 309 953
17	Алтын шығаратын зауыт	"Altyntau Kokshetau"АҚ	23 352
18	Металлургиялық кремний өндіру зауыты	"Tau-Ken Temir" ЖШС	85 763
19	Газ поршенді генератор қондырғысы	"Ақтөбе рельс арқалық зауыты" ЖШС	173 257
20	Жылыту пеші		33 591
21	Текелі тау-кен өңдеу кешені	"Текелі тау-кен өңдеу кешені" ЖШС	63 458
	Барлығы		**31 310 811**

Қазақстандағы металлургиялық қызмет саласы бойынша 2021 жылға арналған БҰЖ сәйкес бөлінген квоталар саны 21 қондырғы үшін **31 310 811 бірлікті** құрайды (23-кесте және 3-сурет).

2021 жылдың қорытындысы бойынша металлургиялық қызмет саласындағы көміртегі бірліктерін **қайта бөлу** жөніндегі деректер төмендегі 24 кестеде келтірілген.

Кесте 24. Көміртегі бірліктерін металлургиялық қызмет саласында қайта бөлу

	ҚЫЗМЕТТІҢ МЕТАЛЛУРГИЯЛЫҚ САЛАСЫ		
№	**Қондырғының атауы**	**Қондырғы операторының атауы**	**Квоталарды қайта бөлу**
1	Павлодар алюминий зауыты	"Қазақстан алюминийі" АҚ	171 753
2	Жылу электр орталығы		-171 753
3	Электролиз цехы	"Қазақстандық электролиз зауыты" АҚ	-366
4	Электродтар өндіру цехы		366
5	Өскемен металлургия кешені	"Казцинк" ЖШС	63 012
6	Риддер металлургия кешені		-63 012
	Барлығы:		**235 131**

Металлургиялық қызмет саласында 2021 жылдың қорытындысы бойынша "Қазмырыш" ЖШС, "Қазақстан алюминийі" АҚ және "Қазақстандық электролиз зауыты" АҚ қондырғыларының операторлары көміртегі бірліктерін өтеу үшін өз кәсіпорындарының қондырғылары арасында **235 131 квотаны** қайта бөлуді жүзеге асырды (*24-кесте* және *4-сурет)*.

2021 жылдың қорытындысы бойынша металлургия саласындағы алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізбесі

Металлургия саласындағы қызметті алу бойынша қорытынды деректер 25 кестеде келтірілген.

Кесте 25. 2021 жылдың қорытындысы бойынша металлургия саласындағы алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғы операторының атауы	Қондырғының атауы	Алынатын барлық квоталар, тонна
1	"Қазхром"ТҰК" АҚ	Ақсу ферроқорытпа зауыты	175 598
2		Дон тау-кен байыту комбинаты	27 274
3		Ақтөбе ферроқорытпа зауыты	13 884
4	"Kazakhmys Smelting (Қазақмыс Смэлтинг)"ЖШС	Балқаш мыс балқыту зауыты Балқаш алаңы	29 618
5	"Казцинк" ЖШС	Өскемен металлургия кешені	112 655
6		Риддер металлургия кешені	11 874
7	"Қазақстан алюминийі" АҚ	Павлодар алюминий зауыты	325 005
8		Жылу электр орталығы	343 267
9	"Кастинг" ЖШС	Электр балқыту цехы	14 298
10	"KSP Steel"ЖШС	Павлодар филиалы	14 287
11	"Ақтөбе рельс арқалық зауыты" ЖШС	Газ поршенді генератор қондырғысы	8 983
12		Жылыту пеші	4 422
13	"Текелі тау-кен өңдеу кешені" ЖШС	Текелі тау-кен өңдеу кешені	16 922
14	"Tau-Ken Temir" ЖШС	Металлургиялық кремний өндіру зауыты	85 763
15	"Теміртау электрометаллургиялық комбинаты" АҚ	Химия-металлургия зауыты	77 978

16	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ	Болат департаменті	921 252
	Барлығы:		**2 183 080**

2021 жылдың қорытындысы бойынша алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізімі бойынша жүргізілген есептеулер бойынша металлургия қызмет саласында **2 183 080 тонна** квота алып қоюға жатады (*25-кесте, 5-сурет*).

Кесте 26. Олар үшін бөлінген квоталары бар қондырғылардың тізбесі және олардың 2021 жылғы металлургиялық қызмет саласындағы шығарындылары

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі	Жалпы көлемі (орнату бойынша CO2 шығарындылары)	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
1	Болат департаменті	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ	15 952 006	14 813 939,77	216 814,23
2	Ақсу ферроқорытпа зауыты	"Қазхром"Трансұлттық компаниясы" АҚ	2 223 265	1 988 694,08	58 972,92
3	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты		1 710 110	1 539 889,91	156 336,09
4	Дон тау-кен байыту комбинаты		286 023	230 711,6	28 037,4
5	Электр балқыту цехы	"Кастинг" ЖШС	37 759	22 247	1 214
6	Павлодар филиалы	"KSP Steel" ЖШС (КейЭсПи Стил)	152 997	117 628,91	21 081,1
7	Электролиз цехы	"Қазақстандық электролиз зауыты" АҚ	386 169	391 077	- 4 908
8	Электродтар өндіру цехы		54 617	63 535	- 8 918
9	Балқаш мыс балқыту зауыты, Балқаш алаңы	"Kazakhmys Smelting (Қазақмыс Смэлтинг)"ЖШС	123 428	120 256,57	- 26 446,57
10	Жезқазған мыс балқыту зауыты, Жезқазған алаңы		84 713	110 964,98	- 26 251,98

11	Өскемен металлургия кешені	"Казцинк" ЖШС	682 247	632 603,93	- 63 011,93
12	Риддер металлургия кешені		533 615	438 432,07	83 308,93
13	Химия-металлургия зауыты	"Теміртау электрометаллургиялық комбинаты" АҚ	81 496	17 201	-13 683
14	Тараз металлургия зауыты	"Тараз металлургия зауыты" ЖШС	61 964	56 478,04	5 485,96
15	Павлодар алюминий зауыты	"Қазақстан алюминийі" АҚ	3 251 027	3 097 774,94	- 171 752,94
16	Жылу электр орталығы		5 309 953	4 639 915,29	326 770,71
17	Алтын шығаратын зауыт	"Altyntau Kokshetau"АҚ	23 352	19 449	3 903
18	Металлургиялық кремний өндіру зауыты	"Tau-Ken Temir" ЖШС	85 763	0	-
19	Газ поршенді генератор қондырғысы	"Ақтөбе рельс арқалық зауыты" ЖШС	173 257	117 339,68	46 934,32
20	Жылыту пеші		33 591	22 286,66	6 882,34
21	Текелі тау-кен өңдеу кешені	"Текелі тау-кен өңдеу кешені" ЖШС	63 458	0	46 536
	Барлығы		**31 310 811,00**	**28 440 425,43**	**687 305,57**

Металлургиялық қызмет саласы үшін парниктік газдар шығарындыларына бөлінген квота көлемі бар қондырғылардың ішінде БҰЖ бойынша квота көлемі **31 310 811 тоннаны** құрайды, ал қондырғылар бойынша CO2 нақты шығарындыларының жалпы көлемі **28 440 425,43 тоннаны** құрайды. Жоғарыдағы кестедегі 2021 жылғы деректер (26-кесте, 9-сурет) металлургиядағы өтеу толығымен жабылғанын және 2021 жылғы парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталарды қажет етпейтінін көрсетеді.

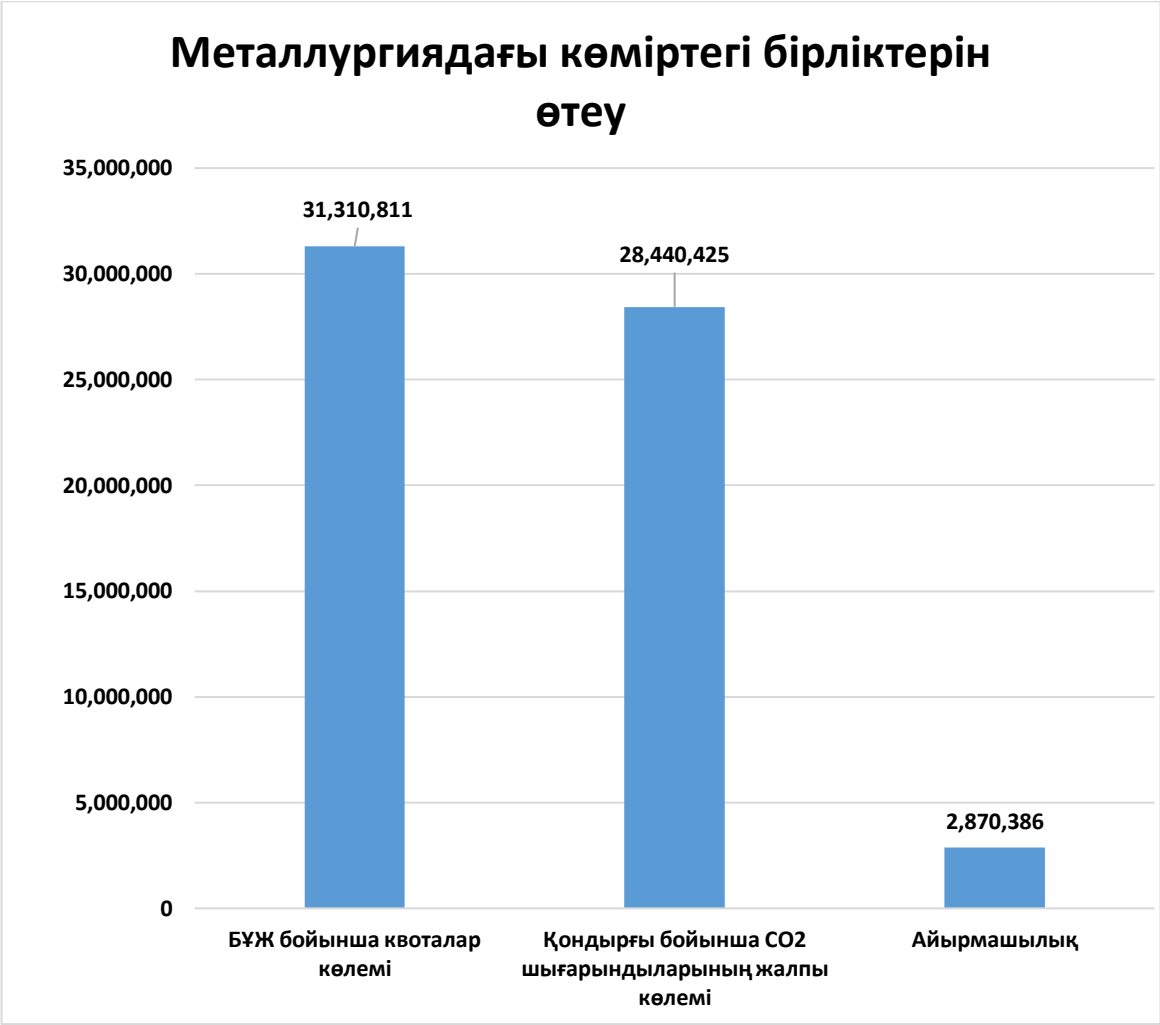

Сурет 9. Металлургиядағы көміртегі бірліктерін өтеу

Металлургия саласындағы қызметті алып қоюды ескере отырып, квоталардың қалдығы **687 305,57 тоннаны** (26 - кесте), ал электр энергетикасында - **4 048 195,8 тоннаны** (8-кесте) құрайды. Осылайша, металлургия саласында квоталар профициті, ал электр энергетикасы саласында тапшылық бар (*5-Кесте, 24-кесте* және *27-кесте)*.

Кесте 27. Қызметтің барлық салалары бойынша алып қоюды ескере отырып, теңгерім

Қызметтің электр энергетикалық саласы		Қызметтің тау-кен өндіру саласы	
Профицит	3 746 281,51	Профицит	4 275 632

Дефицит	-7 794 477,33	Дефицит	- 329 900
Баланс	**-4 048 195,8**	**Баланс**	**3 945 732**
Қызметтің металлургиялық саласы		**Қызметтің химиялық саласы**	
Профицит	1 002 277	Профицит	206 218
Дефицит	-314 972	Дефицит	- 91 394
Баланс	**687 305**	**Баланс**	**114 824**
Мұнай-Газ қызметі саласы		**Қызметтің өңдеу саласы**	
Профицит	3 079 911,9	Профицит	773 411
Дефицит	- 1 435 862	Дефицит	- 492 391
Баланс	**1 644 050**	**Баланс**	**281 020**

Жоғарыда келтірілген ақпаратқа сүйене отырып, электр энергетикасы қызметі 2021 жылға арналған көміртегі квоталарының ұлттық жоспарындағы квота дефициті бар жалғыз қызмет саласы екенін байқауға болады. Бұл ретте квоталардың ең үлкен профициті қызметтің тау-кен өндіру саласында қалыптасты.

Кесте 28. CO2 квота тапшылығы бар қызметтің металлургия саласындағы қондырғылар операторларының тізбесі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
1	Электролиз цехы	"Қазақстандық электролиз зауыты" АҚ	-4 908,00
2	Электродтар өндіру цехы		-8 918,00
3	Балқаш мыс балқыту зауыты, Балқаш алаңы	"Kazakhmys Smelting (Қазақмыс Смэлтинг)"ЖШС	-26 446,57
4	Жезқазған мыс балқыту зауыты, Жезқазған алаңы		-26 251,98
5	Өскемен металлургия кешені	"Казцинк" ЖШС	-63 011,93
6	Химия-металлургия зауыты	"Теміртау электрометаллургиялық комбинаты" АҚ	-13 683,07
7	Павлодар алюминий зауыты	"Қазақстан алюминийі" АҚ	-171 752,94
	Барлығы:		**- 314 972**

Кесте 29. CO2 квотасының профициті бар қызметтің металлургия саласындағы қондырғылар операторларының тізбесі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
1	Болат департаменті	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ	216 814,23
2	Ақсу ферроқорытпа зауыты	"Қазхром"Трансұлттық компаниясы" АҚ	58 972,92
3	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты		156 336,09
4	Дон тау-кен байыту комбинаты		28 037,40
5	Электр балқыту цехы	"Кастинг" ЖШС	1 214,00
6	Павлодар филиалы	"KSP Steel" ЖШС (КейЭсПи Стил)	21 081,10
7	Риддер металлургия кешені	"Казцинк" ЖШС	83 308,93
8	Тараз металлургия зауыты	"Тараз металлургия зауыты" ЖШС	5 485,96
9	Жылу электр орталығы	"Қазақстан алюминийі" АҚ	326 770,71
10	Алтын шығаратын зауыт	"Altyntau Kokshetau"АҚ	3 903,00
11	Металлургиялық кремний өндіру зауыты		0,00
12	Газ поршенді генератор қондырғысы	"Tau-Ken Temir" ЖШС	46 934,32
13	Жылыту пеші		6 882,34
14	Текелі тау-кен өңдеу кешені	"Ақтөбе рельс арқалық зауыты" ЖШС	46 536,00
	Барлығы:		**1 002 277**

2021 жылға арналған көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының қолданылу қорытындысы бойынша металлургия қызметінің барлық кәсіпорындары өз міндеттемелерін өтеді.

10. ХИМИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ САЛАСЫ

Қазақстанның химия өнеркәсібі өндірісінің құрылымында 64 % - не бейорганикалық қышқылдар, сілтілер және олардың тұздары, жарылғыш заттар, сондай-ақ лактар мен бояулар, агрохимия (минералды тыңайтқыштар мен пестицидтер) шамамен 21% құрайтын базалық химия алады, мұнай-газ химиясын бір ірі кәсіпорын ұсынады және химия өнеркәсібі өндірісінің жалпы көлемінде 10 % - и құрайды. Жуу және тазалау құралдарын шығаратын кәсіпорындар ұсынған тұтынушылық химия 5-% құрайды.[4]

Кесте 30. Қызметтің химиялық саласы үшін олар үшін бөлінген парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі бар қондырғылардың тізбесі

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі
1	Минералды тыңайтқыштар зауыты	"ҚазАзот" АҚ	337 509
2	Шағырлы-Шомысты		49 337
3	Газ поршенді электр станциясы		173 882
4	Новоджамбул фосфор зауыты	"Қазфосфат" ЖШС	784 255
5	Минералды тыңайтқыштар		124 866
6	Алкоголь зауыты	"Кентавр"ЖШС	24 197
7	Ақтөбе хром қосылыстары зауыты	"Ақтөбе хром қосылыстары зауыты" АҚ	247 178
	Барлығы		**1 741 223**

[4] https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%BC%D1%8B%D1%88%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8C_%D0%9A%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B0

Қазақстандағы қызметтің химиялық саласы бойынша бөлінген квоталар саны, БҰЖ сәйкес, 2021 жылға арналған **7 қондырғы** үшін **1 741 223 бірлікті** құрайды.

Қызметтің химиялық саласында квоталарды қайта бөлу.

Қызметтің химиялық саласындағы кейбір қондырғы операторлары қондырғылар арасында қайта бөлуді жүзеге асырды:

1) "ҚазАзот" АҚ орнату операторы квоталардың жетіспеуіне байланысты газ поршенді электр станциясынан Шағырлы-Шомысты қондырғысына **31 588 квотаны** қайта бөлді.

2) "Қазфосфат" ЖШС орнату операторы өз қондырғылары арасында квоталарды қайта бөлді, Новоджамбул фосфор зауытынан "Минералды тыңайтқыштар"қондырғысына **5 930 квотаны** ауыстырды.

Кесте 31. Қызметтің химиялық саласында көміртегі бірліктерін қайта бөлу

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Квоталарды қайта бөлу
1	Шағырлы-Шомысты	"ҚазАзот" АҚ	31 588,00
2	Газ поршенді электр станциясы		-31 588,00
3	Новоджамбул фосфор зауыты	"Қазфосфат" ЖШС	-5 930,00
4	Минералды тыңайтқыштар		5 930,00

Алып қою жөніндегі қызметтің химиялық саласындағы қондырғылар операторларының деректері 32 кестеде келтірілген.

Кесте 32. Алып қою жөніндегі қызметтің химиялық саласындағы қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғы операторының атауы	Қондырғының атауы	Алынатын барлық квоталар, тонна
1	"ҚазАзот" АҚ	Газ поршенді электр станциясы	18 110

2		Шағырлы-Шомысты	5 523
3	"Қазфосфат" ЖШС	Минералды тыңайтқыштар	4 943
4	"Ақтөбе хром қосылыстары зауыты" АҚ	Ақтөбе хром қосылыстары зауыты	4 999
Барлығы:			**33 575**

Төменде 33-кестеде парниктік газдар шығарындыларына және химиялық қызмет саласы қондырғыларының нақты шығарындыларына квотаның жалпы көлемі, сондай-ақ олардың арасындағы айырмашылық көрсетілген.

Кесте 33. Қызметтің химиялық саласы үшін олар үшін бөлінген парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі бар қондырғылардың тізбесі

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі	Жалпы көлемі (орнату бойынша CO2 шығарындылары)	Айырмашылық
1	Минералды тыңайтқыштар зауыты	"ҚазАзот" АҚ	337 509	322 181,4	15 327,6
2	Шағырлы-Шомысты		49 337	75 402,2	- 26 065,2
3	Газ поршенді электр станциясы		173 882	83 143,4	90 738,6
4	Новоджамбул фосфор зауыты	"Қазфосфат" ЖШС	784 255	634 406,3	149 848,7
5	Минералды тыңайтқыштар		124 866	125 852,7	- 986,7
6	Алкоголь зауыты	"Кентавр"ЖШС	24 197	45 895,7	- 21 698,7

7	Ақтөбе хром қосылыстары зауыты	"Ақтөбе хром қосылыстары зауыты" АҚ	247 178	274 356	- 27 178
	Всего		**1 741 223**	**1 561 237,7**	**179 985,3**

Жоғарыда келтірілген кестедегі 2021 жылғы деректер (33-Кесте, 10-сурет) химиялық қызмет саласындағы өтеу толығымен жабылғанын және 2021 жылғы парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталарды қажет етпейтінін көрсетеді.

Сурет 10. Қызметтің химиялық саласындағы көміртегі бірліктерін өтеу

Кесте 34. CO2 квотасының профициті бар қызметтің химиялық саласындағы қондырғылар операторларының тізбесі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
1	Минералды тыңайтқыштар зауыты	"ҚазАзот" АҚ	15 328
2	Газ поршенді электр станциясы	"ҚазАзот" АҚ	41 041

3	Новоджамбул фосфор зауыты	"Қазфосфат" ЖШС	149 849
	Барлығы:		**206 218**

Кесте 35. CO2 квота тапшылығы бар қызметтің химиялық саласындағы қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
1	Алкоголь зауыты	"Кентавр"ЖШС	-21 699
2	Ақтөбе хром қосылыстары зауыты	"Ақтөбе хром қосылыстары зауыты" АҚ	-32 177
3	Шағырлы-Шомысты	"ҚазАзот" АҚ	-31 588,21
4	Минералды тыңайтқыштар	"Қазфосфат" ЖШС	-5 929,69
	Барлығы:		**- 91 394**

Химиялық қызмет саласындағы барлық кәсіпорындар 2021 жылға арналған көміртегі квоталарының Ұлттық жоспарының нәтижелері бойынша өз міндеттемелерін өтеді.

11. ӨҢДЕУ (ҚҰРЫЛЫС МАТЕРИАЛАДРЫН ӨНДІРУ БӨЛІГІНДЕ: ЦЕМЕНТ, ӘК, ГИПС ЖӘНЕ КІРПІШ) ҚЫЗМЕТІ САЛАСЫ.

Өңдеу өнеркәсібі қосымша құн тұрғысынан перспективалы болып табылады, ал тау - кен және мұнай өндіру салаларында бірқатар кемшіліктер бар. Олар шикізаттың әлемдік бағасына тәуелді, өнім бірлігіне қосымша құн көлемі өңдеу өнеркәсібіне қарағанда аз.

Кесте 36. Өңдеуші қызмет саласы үшін 2021 жылға арналған шығарындыларға квоталар көлемі

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі
1	Стандартты Цемент	"Стандарт Цемент" ЖШС	1 384 445
2	Семей цемент зауыты	"Семей цемент зауыты "өндірістік компаниясы"ЖШС	780 265
3	5 жол	"Карцемент" АҚ	806 994
4	6 жол		526 215
5	Қазақцемент	"Қазақцемент" ЖШС	463 010
6	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты	"Бұқтырма цемент компаниясы" ЖШС	913 686
7	Шымкентцемент	"Шымкентцемент"АҚ	763 046
8	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі	"Жамбыл цемент өндірістік компаниясы" ЖШС	1 042 949
9	Sas-Tobe Technologies (SAS-Tobe Technologies)	"Sas-Tobe Technologies (Sas-Tobe Technologies)"ЖШС	273 063
11	"КаспийЦемент"цемент зауыты	"КаспийЦемент"ЖШС	679 398
12	Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорын	"Кнауф Гипс Қапшағай" ЖШС. ДЭГ - Дойче қатысатын кәсіпорын Инвестициялар унд Энтвиклунгсгезельстафт мбХ"	33 030
13	№ 4 Цех (кеңейтілген саз қиыршық тас және әк цехы)	"Стройдеталь" ЖШС	53 357
14	Силикат	"Силикат" ЖШС	42 304

15	Цемент зауыты	"Көкше-Цемент" ӨБ " ЖШС	423 774
	Барлығы		**8 185 535**

Қазақстанда өңдеуші сектор бойынша 2021 жылға арналған **15 қондырғы** үшін **8 185 535 квота** бірлігін құрайтын БҰЖ сәйкес бөлінген квоталар саны барлығы.

2021 жылғы өңдеуші қызмет саласында қайта бөлу жөніндегі деректер **37 кестеде** келтірілген.

Кесте 37. Қызметтің өңдеу саласында көміртегі бірліктерін қайта бөлу

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Квоталарды қайта бөлу
1	5 линия	"Карцемент" АҚ	- 47 948
2	6 линия		47 948

Алып қою

2021 жылдың қорытындысы бойынша алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізімі төменде келтірілген (38-кесте).

Кесте 38. Алып қою жөніндегі қызметтің өңдеу саласындағы қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғы операторының атауы	Қондырғының атауы	Алынатын барлық квоталар, тонна
1	"Бұқтырма цемент компаниясы" ЖШС	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты	23 011
2	"Жамбыл цемент өндірістік компаниясы" ЖШС	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі	22 208
3	"Sas-Tobe Technologies (Sas-Tobe Technologies)"ЖШС	Sas-Tobe Technologies (SAS-Tobe Technologies)	102 450
4	"Силикат" ЖШС	Силикат	19 494
5	"Стройдеталь" ЖШС	№ 4 Цех (кеңейтілген саз қиыршық тас және әк цехы)	3 995
6	"Көкше-Цемент" ӨБ " ЖШС	Цемент зауыты	2

7	"Карцемент" АҚ	6 жол	32 086
Барлығы:			**203 246**

2021 жылдың қорытындысы бойынша алып қою жөніндегі қондырғылар операторларының тізімі бойынша жүргізілген есептеулер бойынша қызметтің өңдеу саласында **203 246 тонна** квота алып қоюға жатады (38-кесте).

Кесте 39. Қызметтің өңдеу саласы үшін олар үшін бөлінген парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі бар қондырғылардың тізбесі

№ т/т	Қондырғының атауы	Қондырғы оператарының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квота көлемі	Жалпы көлемі (орнату бойынша CO2 шығарындылары)	Айырмашылық
1	Стандартты Цемент	"Стандарт Цемент" ЖШС	1 384 445	1 353 400,16	31 044,84
2	Семей цемент зауыты	"Семей цемент зауыты "өндірістік компаниясы"ЖШС	780 265	777 613,92	2 651,08
3	5 жол	"Карцемент" АҚ	806 994	759 045,69	47 948,31
4	6 жол		526 215	541 808,19	- 15 593,19
5	Қазақцемент	"Қазақцемент" ЖШС	463 010	-	-
6	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты	"Бұқтырма цемент компаниясы" ЖШС	913 686	959 946,00	- 46 260,00
7	Шымкентцемент	"Шымкентцемент "АҚ	763 046	842 549,46	-79 503,46
8	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі	"Жамбыл цемент өндірістік компаниясы" ЖШС	1 042 949	876 420	166 529,00
9	Sas-Tobe Technologies (SAS-Tobe Technologies)	"Sas-Tobe Technologies (Sas-Tobe Technologies)"ЖШС	273 063	214 822,76	58 240,24
11	"КаспийЦемент"цемент зауыты	"КаспийЦемент" ЖШС	679 398	604 504,17	74 893,83

12	Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорын	"Кнауф Гипс Қапшағай" ЖШС. ДЭГ - Дойче қатысатын кәсіпорын Инвестициялар унд Энтвиклунгсгезельстафт мбХ"	33 030	25 676,57	7 353,43
13	№ 4 Цех (кеңейтілген саз қиыршық тас және әк цехы)	"Стройдеталь" ЖШС	53 357	47 173	6 184
14	Силикат	"Силикат" ЖШС	42 304	71 181,55	- 28 877,55
15	Цемент зауыты	"Көкше-Цемент" ӨБ " ЖШС	423 774	627 127,53	- 203 353,53

Сурет 11. Қызметтің өңдеу саласында өтеу

Жоғарыдағы кестедегі 2021 жылғы деректер (39-кесте, 11-сурет) өңдеу қызметіндегі көміртегі бірліктерін өтеу толығымен қамтылғанын және 2021 жылғы парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталарды қажет етпейтінін көрсетеді.

Кесте 40. Алып қоюды ескере отырып CO2 квотасының профициті бар өңдеу қызмет саласындағы қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
1	Стандартты Цемент	"Стандарт Цемент" ЖШС	31 045
2	Семей цемент зауыты	"Семей цемент зауыты "өндірістік компаниясы"ЖШС	2 651
3	5 жол	"Карцемент" АҚ	47 948
4	Қазақцемент	"Қазақцемент" ЖШС	463 010
5	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі	"Жамбыл цемент өндірістік компаниясы" ЖШС	144 321
6	"КаспийЦемент"цемент зауыты	"КаспийЦемент"ЖШС	74 894
7	Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорын	"Кнауф Гипс Қапшағай" ЖШС. ДЭГ - Дойче қатысатын кәсіпорын Инвестициялар унд Энтвиклунгсгезельстафт мбХ"	7 353
8	№ 4 Цех (кеңейтілген саз қиыршық тас және әк цехы)	"Стройдеталь" ЖШС	2 189
	Барлығы:		**773 411**

Кесте 41. Алып қоюды ескере отырып CO2 квота тапшылығы бар қызметтің өңдеу саласындағы қондырғылар операторларының тізбесі

№	Қондырғының атауы	Қондырғы операторының атауы	Алып қою ескерілген квоталар қалдығы
1	6 жол	"Карцемент" АҚ	-47 679
2	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты	"Бұқтырма цемент компаниясы" ЖШС	-69 271
3	Шымкентцемент	"Шымкентцемент"АҚ	-79 503
4	Sas-Tobe Technologies (SAS-Tobe Technologies)	"Sas-Tobe Technologies (Sas-Tobe Technologies)"ЖШС	-44 210
5	Силикат	"Силикат" ЖШС	-48 372
6	Цемент зауыты	"Көкше-Цемент" ӨБ " ЖШС	-203 355,53
	Барлығы:		**- 492 391**

Экономиканың реттелетін секторлары бойынша алынған квоталардың жалпы саны *42-кестеде* келтірілген, қызмет салалары бойынша алынған квоталардың пайыздық арақатынасы *12-суретте* көрсетілген.

Өңдеу саласында 44 209 тонна квота өтелмеген. «SAS-Tobe Technologies» (САС-Тобе Технололоджис) ЖШС өз квоталарын өтемеді.

Кесте 42. Қызмет салалары бойынша алып қоюға жататын квоталар саны

Қызмет саласы	Алып қоюға барлығы, тонна квота
Өңдеу	203 246
Металлургиялық	2 183 080
Химиялық	33 575
Электр энергетикасы	2 851 508
Тау-кен	263 610
Мұнай-газ	1 646 349
Барлығы:	**7 181 368**

Сурет 12. Қызмет салалары бойынша алынуға жататын квоталардың пайыздық арақатынасы

Жоғарыда келтірілген кестеге сәйкес, квоталарды алып қоюдың ең үлкен пайызы қызметтің Электр энергетикасы саласында алынған квоталардың жалпы көлемінің 37% - с орын алды, келесі кезекте қызметтің Металлургиялық және мұнай-газ салалары, тиісінше 28% және 27% - дан. Өңдеу саласында алынған квоталардың пайыздық арақатынасы 4% - ға, ал тау-кен өндіру саласында-3% - ға жетті. Соңғы орында ең аз алып қою көлемі бар - қызметтің химиялық саласы.

Квоталарды алып қойғаннан кейін қызметтің өңдеу саласы **281 020 тонна** профицитті көрсетеді, ал химия саласында бұл көрсеткіш **114 824 тоннаға** тең. Сондай-ақ мұнай-газ секторында **1 644 050 тонна** профицит бар, тау-кен секторында **3 945 732 тонна** профицит байқалады (27-кесте). Қызметтің тек электр энергетикалық саласы алынғаннан кейін дефицитте болады, ол 4 млн. тоннадан астам квотаны құрайды.

12.ҚОСЫМША КВОТАЛАР

Төменде 2021 жылға парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталар көлемін алған табиғат пайдаланушылардың тізбесі көрсетілген кесте (43-кесте).

Кесте 43. 2021 жылға қосымша квоталар көлемі берілген қондырғылар операторларының тізбесі

№	Кәсіпорынның атауы	Қондырғының атауы	2021 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квоталар көлемі БҰЖ бойынша	Берілген қосымша квоталар көлемі	Санаттар
	Электр энергетикасы				
1	"Согринская теплоэлектроцентраль" ЖШС	Согра жылу электр орталығы	513 234	35 809	қуатты арттыру
2	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз ГРЭС-1 "ЖШС	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	17 145 580	3 456 254,26	қуатты арттыру
3	"Екібастұз ГРЭС-2 станциясы" АҚ	Екібастұз Мемлекеттік аудандық электр станциясы - 2	5 244 317	741 585	қуатты арттыру
4	"Орал газ турбиналық электр станциясы " ЖШС	Орал газ турбиналы электр станциясы	192 534	38 575,49	қуатты арттыру
5	"Батыс Пауэр" ЖШС	ГТЭС-200 ОРАЛ. Бірінші іске қосу кешені	300 787	188 662	қуатты арттыру
6	"Өскемен ЖЭО"ЖШС	Өскемен жылу электр орталығы	3 152 269	256 397	қуатты арттыру
7	"Өскемен жылу желілері"АҚ	№ 2 қазандық	85 611	41 103	қуатты арттыру
		№ 3 қазандық	22 152	792	
8	"Шахтинстеплоэнерго" ЖШС	Қазандық цехы	124 990	17 294	қуатты арттыру

9	"Востокэнерго" ЖШС	Өскемен энергоцехі, Усть-Таловка кенті	90 242	13 755	қуатты арттыру
10	"Степногор ЖЭО" ЖШС	Степногорск жылу электр орталығы	1 212 959	156 750,8	қуатты арттыру
11	"СЕВКАЗЭНЕРГО" АҚ	Петропавл жылу электр орталығы-2	4 128 530	49 958	қуатты арттыру
12	Көкшетау қаласы әкімдігі жанындағы Көкшетау Жылу ШЖҚ МКК	№ 2 аудандық қазандық	488 533	53 229,5	қуатты арттыру
13	Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты ЖШС-Қазатомөнеркәсіп	№ 2 жылу электр орталығы	2 213 440	16 841	қуатты арттыру
14	Айтас-энерго ЖШС	Атлас-энерго	67 954	3 416	қуатты арттыру
15	Kazakhmys Distribution ЖШС (Қазақмыс Дистрибьюшн)	№ 2 жылу станциясы	131 534	39 221,77	қуатты арттыру
16	Топар басты тарату энергостанциясы ЖШС	МАЭС	4 672 562	32 525,61	қуатты арттыру
17	Атырау ЖЭО АҚ	Атырау жылу электр орталығы	1 675 296	266 321	қуатты арттыру
18	Қарағанды Энергоцентр ЖШС	Қарағанды Жылу электр орталығы-1	418 320	20 768	қуатты арттыру
		Қарағанды Жылу электр орталығы-3	5 460 908	92 973	
	Барлығы:			**5 522 232**	
	Мұнай-газ саласы				
1.	Атырау мұнай өңдеу зауыты ЖШС	Атырау мұнай өңдеу зауыты	1 617 535	146 278,7	қуатты арттыру
2.	Интергаз Орталық Азия АҚ	Атырау магистральдық газ құбырлары басқармасы	207 860	124 730	қуатты арттыру
		Ақтөбе магистральдық газ құбырлары басқармасы	147 018	124 237	
		Тараз магистральдық газ құбырлары басқармасы	29 841	20 192	
		Ақтау магистральдық	199 900	33 843	

		газ құбырлары басқармасы			
3.	Қожан АҚ	Теңіз, оның ішінде Огайо блогы	33 671	7 523,554	қуатты арттыру
4.	"Бейнеу-Шымкент" Газ Құбыры ЖШС	"Бейнеу-Бозой-Шымкент"магистральдық газ құбыры	8 286	229 071	қуатты арттыру
		№ 1 Бозой компрессорлық станциясы	93 803	68 069	
5.	Ком-Мұнай ЖШС	Ком-мунай	12 785	22 357	қуатты арттыру
6.	Мұнай ҚМК АҚ	Көкжиде, Құмсай, Мортук	29 742	180 627,576	қуатты арттыру
7.	ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз АҚ	ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз	294 007	189 880	қуатты арттыру
8.	Қазақойл Ақтөбе ЖШС	Қазақойл Ақтөбе	108 845	12 450,42	қуатты арттыру
	Барлығы:			**1 159 259,25**	
	Қалған қызмет салалары				
1	Қазақстандық электролиз зауыты АҚ	Электродтар өндіру цехы	54 617	2 551,06	қуатты арттыру
		Электролиз цехы	386 169	5 274,18	
2	ССКӨБ АҚ	Түйетауық фабрикасы	183 306	42 446	қуатты арттыру
		Жылу электр орталығы	1 391 785	234 173	
		Кен дайындау және байыту фабрикасы (КДБФ)	23 795	17 160	
3	Силикат ЖШС	Силикат	42 304	47 941,8	қуатты арттыру
4	Көкше-Цемент ЖШС	Цемент зауыты	423 774	239 757,821	қуатты арттыру
5	Шымкентцемент АҚ	Шымкентцемент	763 046	209 726,7	қуатты арттыру
6	Кентавр ЖШС	Алкоголь зауыты	24 197	21 699	қуатты арттыру
7	Kazakhmys Smelting ЖШС (Қазақмыс Смэлтинг)	Жезқазған мыс балқыту зауыты, Жезқазған алаңы	84 713	7 014	қуатты арттыру
8	Теміртау электрометаллургия лық комбинаты АҚ	Химия-металлургия зауыты	81 496	555,8	қуатты арттыру

9.	Ақтөбе хром қосылыстары зауыты АҚ	Ақтөбе хром қосылыстары зауыты	247 178	32 519	қуатты арттыру
	Барлығы:			**860 818,361**	
	Әкімшілік субъектілері				
1	Karabatan Utility Solutions ЖШС			35 482	Әкімшілік субъектісі
2	Gas processing company ЖШС	Қожасай кен орнында газды кешенді дайындау қондырғысы		57 774,207	Әкімшілік субъектісі
3	Когенерация ЖШС	Қошенсай кенті газ поршенді қондырғылары		20 961	Әкімшілік субъектісі
4	"Промтепло" ЖШС	КҚ-6 өнеркәсіптік қазандығы		21 056	Әкімшілік субъектісі
Барлығы:				**135 273**	
	Бұрын ескерілмеген квоталанатын қондырғылар				
1	Компания Гежуба Шиелі Цемент ЖШС			847 352	ескерілмеген қондырғылар үшін
2	Эр Ликид Мунай Тех Газы ЖШС			65 927	ескерілмеген қондырғылар үшін
3	"ALACEM" ЖШС (АЛАЦЕМ)			655 212	ескерілмеген қондырғылар үшін
Барлығы:				**1 568 491**	
Жалпы:				**9 246 074**	

Қазақстан Республикасы экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі экологиялық реттеу және бақылау комитетінің (ҚР ЭГТРМ) бекітілген деректеріне сәйкес берілген қосымша квоталардың жалпы саны **9 246 074 квотаны** құрайды, оның ішінде **135 273 әкімшілік** субъектілеріне тиесілі, қалған **7 542 309,61 квота** қондырғылардың қуатын арттыруға және **1 568 491 квота** бұрын есепке алынбаған орнату.

Gas processing company ЖШС, Когенерация ЖШС, Karabatan Utility Solutions ЖШС және "Промтепло" ЖШС сияқты әкімшілендіру субъектілері БҰЖ резервінен **135 273 квота** алды (*43-кесте*).

Қондырғылардың қуаттылығының артуына байланысты **электр энергетикасы саласындағы** он сегіз кәсіпорын 2021 жылға **5 522 232 қосымша** квота алды. "Екібастұз ГРЭС-2 станциясы" АҚ және "Болат Нұржанов атындағы Екібастұз ГРЭС-1" ЖШС есептеулерге сәйкес **1 129 317,28 және 5 300 983,83 қосымша** квота сұрады, бірақ қондырғылардың нақты деректері бойынша қосымша квоталар берілді, яғни бірінші қондырғыға **741 585 квота** және екінші қондырғыға **3 456 254,26 квота** (*43-кесте*).

Жоғарыда келтірілген деректерге сүйене отырып, Болат Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы қосымша квоталардың ең көп бөлігін, ал Айтас-энерго сектор бойынша бөлінген квотаның ең аз бөлігін алды (*13-сурет*).

Қондырғылардың қуаттылығының артуына байланысты **мұнай-газ саласындағы** тоғыз кәсіпорын 2021 жылға **1 159 259,25 қосымша** квота алды.

Барлық басқа секторлар бойынша қосымша квоталар саны **2 363 382,4 квотаны** құрайды (43-кесте), оның ішінде "Компания Гежуба Шиелі Цемент" ЖШС және "Alacem" ЖШС Цемент зауыты (Алацем) бұрын есепке алынбаған қондырғылар үшін квоталар алды.

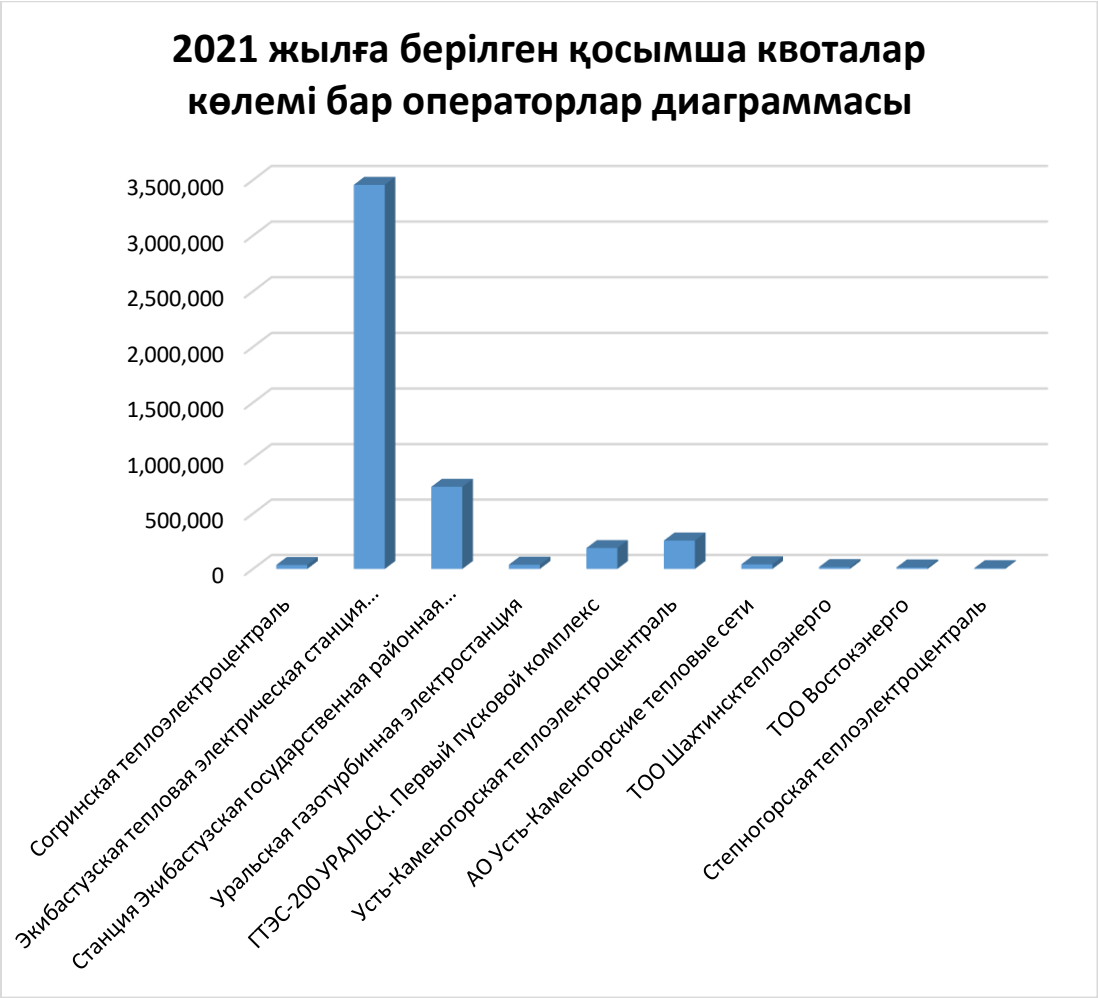

Сурет 13. 2021 жылға берілген қосымша квоталар көлемі бар операторлар

13.КӨМІРТЕК БІРЛІКТЕРІН САТУ/САТЫП АЛУ

Сондай-ақ, квотаның профициті/тапшылығы кезінде квоталау субъектісі көміртегі квоталарын тауар биржасы арқылы немесе көміртегі бірліктерінің сауда ережелерінде белгіленген тәртіппен тікелей мәміле жасау арқылы сата/сатып ала алады[5].

Көміртекті бірліктерді сату және сатып алу туралы мәліметтер төменде 44 кестеде келтірілген.

Кесте 44. Көміртегі квоталарын сатып алу және сату жөніндегі қондырғылар операторларының тізбесі

№	Кәсіпорынның атауы	Қондырғының атауы	Сату	Сатып алу	Сатып алу-сату бағасы
1	"Топар бас рапределительная энергостанция" ЖШС	МАЭС		890 445	500
	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	"Шығыс" Бөлімі	890 445		
2	"Топар бас рапределительная энергостанция" ЖШС	МАЭС		56 474	
	"Kazakhmys Coal" ЖШС (Қазақмыс Коал)	"Молодежный" көмір бөлімі	56 474		
3	"ПАВЛОДАРЭНЕРГО" АҚ	ЖЭО-3	147 090		600
	"СЕВКАЗЭНЕРГО" АҚ	Петропавл жылу электр орталығы-2		147 090	
4	"Kazakhmys Coal" ЖШС (Қазақмыс Коал)	"Молодежный" көмір бөлімі	223 365		500
	"Kazakhmys Energy" ЖШС (Қазақмыс Energy)	Жезқазған жылу электр орталығы		223 365	
5	"Kazakhmys Energy" ЖШС (Қазақмыс Energy)	Балқаш жылу электр орталығы		115 800	500
	"Kazakhmys Coal" ЖШС (Қазақмыс Коал)	"Молодежный" көмір бөлімі	115 800		
6	"Екібастұзтеплоэнерго" ЖШС	ЭТЭО	2 868		600
	"Айтас энерго" ЖШС	Энергия атласы		2 868	
7	"Өскемен ЖЭО"ЖШС	Өскемен жылу электр орталығы	20 565		600

[5] https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100023719

	Көкшетау қаласы әкімдігі жанындағы "Көкшетау Жылу" ШЖҚ МКК	№ 2 аудандық қазандық		20 565	
8	"Bassel Group LLS"ЖШС	Bassel Group LLS		217 259	600
	"Шұбаркөл Көмір" АҚ	Батыс Бөлімі	217 259		
9	"Шұбаркөл Көмір" АҚ	Батыс Бөлімі	170		600
	"ВОСТОКЭНЕРГО" ЖШС	Өскемен энергоцехі, Өскемен Таловка кенті		170	
10	"Текелі энергокешені" ЖШС	Текелі энергокешені		7 460	600
	"Шұбаркөл Көмір" АҚ	Кокс химия өндірісі	7 460		
11	"ТОРҒАЙ-ПЕТРОЛЕУМ" АҚ	Торғай-Петролеум	2 250		650
	"ПРОМТЕПЛО" ЖШС	Өнеркәсіптік қазандық-№1		2 250	
12	"Kazakhmys Coal" ЖШС (Қазақмыс Коал)	Куу-Чекинский бөлімі (Кушокы кенті)	28 192		600
	"Kazakhmys Distribution" ЖШС (Қазақмыс Дистрибьюшн)	№ 2 жылу станциясы		28 192	
13	"Қазақстан алюминийі" АҚ	Жылу электр орталығы	61 531		600
	"Жаңажол ГТЭС" ЖШС	Жаңажол газ турбиналы электр станциясы		61 531	
14	"Жайықтеплоэнерго" АҚ	Жылу электр орталығы	24 862		672
	"Орал газ турбиналы электр станциясы" ЖШС	Орал газ турбиналы электр станциясы		24 862	
15	"Қазхром"ТҰК" АҚ	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты	57 614		600
	Байқоңыр қ. "Байқоңырэнерго "өндірістік-энергетикалық бірлестігі" ЖБК	Жылу электр станциясы		57 614	
16	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	Электр станциясы	21 028		600
	"Батыс Пауэр" ЖШС	ГТЭС-200 ОРАЛ. Бірінші іске қосу кешені		21 028	
17	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	Электр станциясы	25 392		600

	"Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі" АҚ	Түйетауық фабрикасы		25 392	
18	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	Электр станциясы	9 207		600
	"Қашары руда" АҚ	Қашар жылу орталығы		9 207	
19	"Жамбыл цемент өндірістік компаниясы" ЖШС	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі	4 699		600
	"ҚАЗАНДЫҚ АСИ" ЖШС	Қазандық		4 699	
20	"Қазхром"ТҰК" АҚ	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты	11 156		600
	Глубокое ауданы әкімдігінің ШЖҚ Глубокое кентіндегі" жылу энергиясы " МКК	Глубокое кенті қазандығы		11 156	
21	"Шұбаркөл Көмір" АҚ	"Орталық" Кесу	6 857		500
	Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің" Жаңатас-Су-Жылу " ШЖҚ КМК	"Жаңатас-Су-Жылу" Орталық қалалық қазандық		6 857	
22	"АрселорМиттал Теміртау" АҚ	Болат департаменті	5 992		600
	"Құрылысмет" ЖШС	Тау-кен көлік жабдықтарын жөндеу бойынша № 1 өндіріс (қазандық)		5 992	
23	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	"Шығыс" Бөлімі	4 991		500
	"Теміртау электрометаллургиялық комбинаты" АҚ	Химия-металлургия зауыты		4 991	
24	"Қазақстан алюминийі" АҚ	Жылу электр орталығы	38 098		500
		Куатамлонмунай		38 098	
25	"Қуатамлонмұнай" бірлескен кәсіпорны ЖШС	Батыс Тұзкөл, Кетеказған		17 291	600
	"ҚазАзот" АҚ	Газ поршенді электр станциясы	17 291		
26	"Қазақ Ақтөбе" ЖШС	Қазақойл Ақтөбе		23 864	600

	"Петроказстан ой Продактс" ЖШС	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	23 864		
27	"Қарақұдықмұнай" ЖШС	Қарақұдықмұнай		19 343	600
	Қаражанасмұнай " АҚ	Қаражанбасмұнай	19 343		
28	"Кен-Сары" ЖШС	Кен-Сарыарқа		15 171	600
	Қаражанбасмұнай " АҚ	Қаражанбасмұнай	15 171		
29	"Өзенмұнайгаз" АҚ	Өзенмұнайгаз		111 342	600
	Қаражанбасмұнай " АҚ	Қаражанбасмұнай	111 342		
30	"CASPI BITUM "бірлескен кәсіпорны"ЖШС	Ақтау битум өндіретін мұнай өңдеу зауыты	36 045		600
	"Ембімұнайгаз" АҚ	"Доссормұнайгаз" мұнай-газ өндіру басқармасы		36 045	
31	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	Электр станциясы	6 001		600
	"Қазақстандық электролиз зауыты" АҚ	Электродтар өндіру цехы		6 001	
32	"Еуроазиялық энергетикалық корпорация" АҚ	"Шығыс" разрезі	45 685		500
	"Kazakhmys Smelting (Қазақмыс Смэлтинг)"ЖШС	Балқаш мыс балқыту зауыты, Балқаш алаңы		45 685	
33	"КаспийЦемент"ЖШС	"КаспийЦемент"цемент зауыты	69 271		600
	"Бұқтырма цемент компаниясы" ЖШС	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты		69 271	
34	"Семей цемент зауыты "өндірістік компаниясы"ЖШС	Семей цемент зауыты	2 651		600
	"Теміртау электрометаллургиялық комбинаты" АҚ	Химия-металлургия зауыты		2 651	
35	"Тараз металлургия зауыты" ЖШС	Тараз металлургия зауыты	5 486		600
	"Теміртау электрометаллургиялық комбинаты" АҚ	Химия-металлургия зауыты		5 486	
36	"ҚазАзот" АҚ	Минералды тыңайтқыштар зауыты	5 860		600
	"Шахтинстеплоэнерго" ЖШС	Қазандық цехы		5 860	
37	"СНПС-Ай Дан Мұнай" АҚ	SNPS-Ай Дан Мунай	13 852		398

	"Жамбыл цемент өндірістік компаниясы" ЖШС	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі		13 852	
38	"Силикат" ЖШС	Силикат		430	500
	"Жамбыл цемент өндірістік компаниясы" ЖШС	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі	430		
39	"Қазхром"ТҰК" АҚ	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты	57 988		398
	"Жайықмұнай" ЖШС	Жайықмұнай		57 988	
40	"Жамбыл цемент өндірістік компаниясы" ЖШС	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі	67 298		398
	"САУТС-ОЙЛ" ЖШС	Кенлык		67 298	
41	Приозерск қаласы әкімдігінің жанындағы "тұрғын үй-коммуналдық реформалау басқармасы" КМК (Сарышаған су жылу)	№ 1 қазандық		5 751	397
	"Қарағанды Энергоцентр"ЖШС	Қарағанды Жылу электр орталығы-1	5 751		
42	"Buzachi Operating Ltd" компаниясының филиалы (Buzachi Operating Ltd)	Buzachi Операциясы (Buzachi Операциясы)	521		600
	АО «ҚазТрансГаз Аймақ»	Ақтөбе өндірістік филиалы		521	
43	АО «ҚазТрансГаз Аймақ»	Алматы өндірістік филиалы		54	600
	"Buzachi Operating Ltd" компаниясының филиалы (Buzachi Operating Ltd)	Buzachi Операциясы (Buzachi Операциясы)	54		
44	"Бейнеу-Шымкент" Газ Құбыры " ЖШС	"Бейнеу-Бозой-Шымкент"магистралдық газ құбыры		639	500
	"Шұбаркөл Көмір" АҚ	"Орталық" Кесу	639		
45	"ҚазМұнайТеңіз" теңіз мұнай компаниясы " ЖШС	Толқын		9 756	600
	Қаражанбасмұнай " АҚ	Қаражанбасмұнай	9 756		
46	"ҚазМұнайТеңіз" теңіз мұнай компаниясы " ЖШС	Боранкөл		2 895	600
	Қаражанбасмұнай " АҚ	Қаражанбасмұнай	2 895		

Барлығы:		**2 500 559**	**2 500 599**	

14.ҚЫЗМЕТТІҢ БАРЛЫҚ САЛАЛАРЫ БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ БАЛАНС

Көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімінде көміртегі бірліктерімен барлық транзакциялар (алу, өтеу, сатып алу, сату, негізгі/қосымша квота алу және т.б.) жүргізіледі. Төменде 2021 жылға арналған Ұлттық жоспарға енгізілген қондырғы операторларының квота бірліктерінің балансы және парниктік газдар шығарындыларының көлемі туралы мәліметтер бар кесте берілген.

Кесте 45. 2021 жылғы қызметтің барлық салалары бойынша квоталардың қорытынды балансы

Қызмет саласы	Қайта бөлуді, алып қоюды, қосымша квоталарды, сатып алуды/сатуды ескере отырып, жалпы квота	2021 жылғы нақты шығарындылар	Қорытынды айырмашылық
Электр энергетикасы	100 086 171,22	97 898 731,22	2 187 440
Мұнай-газ	23 240 355,35	20 244 129,35	2 996 226
Тау-кен	7 121 639,38	3 503 745,38	3 617 894
Металлургиялық	28 970 074,5	28 440 425,50	529 649
Химиялық	1 738 715,69	1 561 237,69	177 478
Өңдеу	8 391 217	7 701 269,00	689 948
Барлығы:	**169 656 477**	**159 349 537**	**10 306 940**

Кесте 46. 2021 жылғы қызметтің барлық салалары бойынша профицит, дефицит

Қызмет саласы	Профицит	Дефицит	Қорытынды айырмашылық
Электр энергетикасы	2 251 535,4	-64 095	2 187 440
Мұнай-газ	2 996 226	0,00	2 996 226
Тау-кен	3 617 893,62	0,00	3 617 894
Металлургиялық	529 648,5	0,00	529 649
Химиялық	177 478,31	0,00	177 478
Өңдеу	734 157	-44 209	689 948

Барлығы	**10 415 244**	**-108 304**	**10 306 940**

Осылайша, ҚР ШСЖ сауда кезеңінің 2021 есепті жылының қорытындылары жүйенің профициттік балансын көрсетеді.

15. 2021 ЖЫЛЫ ПАРНИКТІК ГАЗДАР ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ САУДА ЖҮЙЕСІНІҢ ЖҰМЫС ІСТЕУ НӘТИЖЕЛЕРІ

Қазақстандағы шығарындылар саудасы жүйесі (ШСЖ) ірі "ластаушы заттардың" көмірқышқыл газының (CO2) шығарындыларын ғана қамтиды, бұл елдегі парниктік газдардың (ПГ) барлық шығарындыларының жартысына жуығын құрайды.

Квоталар асып кеткен жағдайда компаниялар оларды "Каспий" биржаларында (ССХ), Modern Trading Solutions және Еуразиялық тауар биржасында, "Жасыл даму" АҚ аукциондарында (олар әлі өткізілмеген) немесе бір-бірінен тікелей сатып ала алады.

Қазақстанның ҰДАС 2030 жылға қарай бүкіл экономика ауқымындағы ПГ шығарындыларын 1990 жылғы деңгейден 15% – ға-жер пайдалану мен орман шаруашылығының әсерін ескере отырып, 386,3-тен 328,4 млн.т CO2-баламасына дейін қысқартуды көздейді (экономиканың бұл секторы Эмитент емес, көмірқышқыл газын сіңіреді). 2019 жылы ПГ шығарындыларының жиынтық көлемі 364,5 млн. тоннаны құрағандықтан, 2020 жылдан 2030 жылға дейін Қазақстанға шығарындыларды шамамен 36,2 млн. тоннаға (немесе жыл сайын 3,6 млн. тоннаға) азайту қажет[6].

Қазақстандағы жүйенің проблемаларының бірі көміртегі квотасының төмен құны болып табылады. Көміртегі квоталарының арзан бағасы өндірістің декарбонизациясын ынталандыруға кедергі келтіреді: компанияларға парниктік газдар шығарындыларын азайтудан гөрі көміртегі квоталарын сатып алу оңайырақ. Сарапшылардың пікірінше, экологиялық жобаларды жүзеге асыру үшін қажетті квотаның ең төменгі құны 15 Еуро ($17) деңгейінде болуы керек[7].

ҚР ШСЖ 2021 есепті жылының қорытындылары кезекті рет көміртегі квоталарының жалпы профицитіне, яғни профицитке және соның салдарынан

[6] https://kz.kursiv.media/2021-10-13/v-kazakhstane-stoimost-kvot-na-vybrosy-parnikovykh-gazov-mozhet/
[7] https://unicaselaw.com/uglerodnye-kredity-odin-iz-instrumentov-borby-s-vybrosami-parnikovyh-gazov

ҚР көміртегі бірліктерін квоталау және сауда жүйесінің тиімсіздігіне алып келеді. ҚР ШСЖ-нің мұндай жұмыс істеуі кәсіпорындардың квоталанатын парниктік газдар шығарындыларының төмендеуіне әсер ете алмайды, тиісінше, ҚР ҰДАС-қа қол жеткізуге өз үлесін қоса алмайды.

Еліміздің парниктік газдар шығарындыларын азайту жөніндегі міндеттемелерін ескере отырып, ҚР ШСЖ шеңберінде көміртегі квоталарын бөлу қажет, бұл ҚР қолданыстағы заңнамасын жасауға мүмкіндік береді.

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ, ГЕОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Акционерное общество «Жасыл даму»

Подготовка аналитической информации по распределению единиц углеродной квоты из Национального плана распределения квот на выбросы парниковых газов на 2021 год с ее дальнейшим опубликованием на Интернет-ресурсе оператора системы торговли углеродными единицами

г. Астана

2022 г.

Лист согласования

«Подготовка аналитической информации по распределению единиц углеродной квоты из Национального плана распределения квот на выбросы парниковых газов на 2021 год с ее дальнейшим опубликованием на Интернет-ресурсе оператора системы торговли углеродными единицами»

№	ФИО	Должность	Подпись
1	Кабдолданов Нуржан Кенесбаевич	Заместитель Председателя Правления АО «Жасыл даму»	
2	Ахметова Ботагоз Акмалиденовна	Директор департамента системы торговли выбросами АО «Жасыл даму»	
3	Хамидуллина Асель Канатовна	Менеджер департамента системы торговли выбросами АО «Жасыл даму»	
4	Басенова Маржан Бактыбаевна	Менеджер департамента системы торговли выбросами АО «Жасыл даму»	

Содержание

1. Введение.....102
2. Внутреннее углеродное регулирование в РК.....102
3. Система торговли выбросами в Казахстане.....103
4. Торговые периоды системы торговли выбросами в Казахстане.....106
5. Перечень операторов установок с выданным объемом основных квот на 2021 год по Национальному плану распределения квот на выбросы парниковых газов.....108
6. Электроэнергетическая сфера деятельности (перераспределение, изъятие, погашение).....112
7. Нефтегазовая сфера деятельности (перераспределение, изъятие, погашение).....137
8. Горнодобывающая сфера деятельности (перераспределение, изъятие, погашение).....153
9. Металлургическая сфера деятельности (перераспределение, изъятие, погашение).....160
10. Химическая сфера деятельности (перераспределение, изъятие, погашение).....168
11. Обрабатывающая сфера деятельности (перераспределение, изъятие, погашение).....173
12. Дополнительные квоты.....181
13. Продажа/покупка углеродных единиц.....187
14. Итоговый баланс по всем сферам деятельности.....193
15. Итоги функционирования системы торговли выбросами парниковых газов в 2021 г.....194

АББРЕВИАТУРЫ

ПГ – парниковые газы;

СТВ – система торговли выбросами;

ETS-KZ – система торговли выбросами в Республике Казахстан;

ОНУВ – Определяемый на национальном уровне вклад;

НПР – Национальный план распределения квот на выбросы парниковых газов;

УКВ – удельный коэффициент выбросов;

МЭГПР РК – Министерство экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан;

АО – Акционерное общество;

ТОО – Товарищество с ограниченной ответственностью;

ГКП – Государственное коммунальное предприятие;

ПХВ – Право хозяйственного ведения;

ГУП – Государственное унитарное предприятие;

ТЭЦ – Теплоэлектроцентраль;

ГРЭС – Государственная районная электростанция;

ГТЭС – Газотурбинная электростанция;

ПО – Производственное обьединение.

1. ВВЕДЕНИЕ

Присоединяясь к глобальной борьбе с изменением климата, Республика Казахстан, в рамках Парижского соглашения об изменении климата, взяла на себя обязательства по сокращению выбросов парниковых газов (ПГ).

В связи с этим ожидается усиление углеродного регулирования в ближайшем будущем: усиление политик, связанных с регулированием выбросов ПГ, в Казахстане, а также у важных торговых партнеров страны – ЕС и Китая.

Казахстан также является первой страной в Центральной Азии, которая приняла законодательство и внедрила национальную Систему торговли квотами на выбросы (СТВ), которая устанавливает «цену на углерод». Система была запущена в 2013 году (с перерывом в 2016-2017 гг.).

Система торговли квотами не распространяется на выбросы от небольших объектов/предприятий, в транспортном секторе и сельском хозяйстве.[1]

2. Внутреннее углеродное регулирование в РК

В настоящее время в Казахстане не все выбросы парниковых газов подпадают под углеродное регулирование. Казахстанская система торговли выбросами (СТВ, или ETS-KZ), которая действует в стране с 2013 года, охватывает выбросы только углекислого газа, который является лишь одним из газов, создающих парниковый эффект в атмосфере Земли. В Казахстане регулированию в рамках СТВ подлежат только крупные источники выбросов ПГ, выбросы которых в настоящее время составляют около 43% всех выбросов ПГ страны.

Казахстан является одним из наиболее крупных источников выбросов парниковых газов в мире – страна входит в топ-30 стран и юрисдикций по объему выбросов парниковых газов.

[1] https://blogs.worldbank.org/ru/europeandcentralasia/paris-glasgow-and-beyond-towards-kazakhstans-carbon-neutrality-2060

Несмотря на то, что СТВ в Казахстане действует с 2013 года, выбросы на национальном уровне продолжают расти. В 2018 году выбросы ПГ на национальном уровне превысили показатели 1990 года на 4,05%. При этом операторы установок получают бесплатные квоты в избытке. В 2021 году эта тенденция осталась без изменений, количество распределяемых квот увеличилось по сравнению с предыдущими годами.

В связи с обязательствами республики в рамках Парижского соглашения об изменении климата в стране ожидается внедрение дополнительных мер углеродного регулирования. Решения о точных сроках и стартовой конфигурации этих мер еще не приняты, однако недавно обновленные планы Казахстана о выполнении своих обязательств (Определяемых на национальном уровне вкладов – ОНУВ) позволяют говорить о предстоящем усилении СТВ и возможном внедрении углеродного налога в Казахстане.[2]

3. Система торговли выбросами в Республике Казахстан

С 1 января 2013 года в Республике Казахстан введена система квотирования и торговли выбросами парниковых газов на основе положений Закона Республики Казахстан от 3 декабря 2011 года «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан». Тем самым на основе положений Экологического кодекса Республики Казахстан (далее – ЭК РК) в Казахстане создается система требований по квотированию, мониторингу, отчетности, верификации выбросов парниковых газов по крупным установкам и тем самым законодательная основа для реализации мер по переходу страны к низкоуглеродной экономике.

Национальный план распределения квот на выбросы парниковых газов на 2021 год был разработан в соответствии с пунктом 7 статьи 16 ЭК

[2] https://forbes.kz/process/klimat_1/

РК, Правилами распределения квот на выбросы парниковых газов, утвержденными постановлением Правительства Республики Казахстан от 13 января 2021 года № 6, а также с учетом положений международных договоров Республики Казахстан в области изменения климата.

Главная цель Национального плана углеродных квот заключалась в квотировании выбросов двуокиси углерода от операторов установок на период 2021 года, выбросы которых в 2019 году превышали 20 000 тонн двуокиси углерода с целью обеспечения выполнения национальных и международных обязательств по сокращению выбросов парниковых газов на основе рыночного механизма торговли выбросами парниковых газов.

Согласно статье 291 ЭК РК (от 2 января 2021 года), распределение единиц углеродной квоты среди субъектов квотирования осуществляется на условиях их бесплатного распределения и продажи посредством аукциона в пределах объемов, определенных Национальным планом углеродных квот.

Количество единиц углеродной квоты для квотируемых установок, подлежащее бесплатному распределению, рассчитывается путем применения бенчмарков в соответствии с правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

Под бенчмарком понимается удельный объем выбросов квотируемых парниковых газов на единицу продукции. Перечень бенчмарков в регулируемых секторах экономики разрабатывается и утверждается уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

Распределение единиц углеродной квоты посредством их продажи на условиях аукциона осуществляется в соответствии со статьей 299 ЭК РК.

Для зачисления единиц углеродной квоты субъект квотирования открывает счет в государственном реестре углеродных единиц в соответствии с Правилами ведения государственного реестра углеродных единиц, утвержденными уполномоченным органом в области охраны окружающей среды.

Углеродная квота зачисляется на соответствующий счет оператора квотируемой установки в государственном реестре углеродных единиц в течение десяти рабочих дней со дня утверждения Национального плана углеродных квот. Единицы углеродной квоты в пределах действия Национального плана углеродных квот могут переноситься с одного отчетного периода на другой.

Неиспользованные (непогашенные) единицы углеродной квоты не переносятся в следующий Национальный план углеродных квот.

Срок действия единиц углеродной квоты ограничивается девяноста рабочими днями после даты окончания срока представления отчетности по последнему отчетному году соответствующего Национального плана углеродных квот, на основании которого они были распределены.

4. Торговые периоды системы торговли выбросами в Казахстане

2013 год – запуск национальной СТВ, однолетний пилотный этап, реализация первого Национального плана распределения квот на 2013 год.

Первый период действия системы квотирования и торговли выбросами парниковых газов был определен в качестве переходного. Это было сделано с учетом того, что созданная система квотирования и торговли выбросами парниковых газов является инновационным подходом, который реализован лишь в ограниченном количестве стран мира и является первым подобным опытом на территории стран Содружества Независимых Государств.

2014 год – реализация второго Национального плана распределения квот на 2014-2015 годы, первые торги единицами квот на Товарной бирже «Каспий».

2015 год – разработка третьего Национального плана распределения квот на выбросы ПГ, выявление ошибок.

2016 год – приостановление СТВ до 1 января 2018 года.

2017 год – подготовка к перезапуску СТВ.

2018 год – перезапуск СТВ.

2021 год – введение четвертого периода СТВ.

В таблице 1 представлена информация по Национальным планам распределения квот за четыре торговых периода.

Таблица 1- Национальные планы распределения квот за 2013-2021 гг.

Торговый период	**Фаза I (2013 г.)**	**Фаза II (2014-2015 гг.)**	**Фаза III (2018-2020 гг.)**	**Фаза IV (2021 г.)**
Регулируемые сферы деятельности	Энергетика, добыча угля, нефти и газа, промышленность	Энергетика, добыча угля, нефти и газа, промышленность	Нефтегазовая, электроэнергетическая, горнодобывающая, металлургическая, химическая, обрабатывающая	Нефтегазовая, электроэнергетическая, горнодобывающая, металлургическая, химическая, обрабатывающая
Количество предприятий	178	166	225	218
Принцип распределения квот	Исторический Базовый год - 2010	Исторический Базовая линия – сред. значение 2011-2012 гг.	Исторический, метод бенчмаркинга Базовая линия – сред. значение 2013-2015 гг.	Метод бенчмаркинга Базовая линия– сред. значение 2017-2019 гг.
Обязательства по сокращению	0% (от базового года)	0% - 2014 1,5% - 2015	5% к 2020 году (от базового 1990 года)	0% к 2021 году (от сред. значения 2017-2019 гг.)
Объем квот в т. CO_2	147 190 092	307 673 670	485 909 138	169 187 227

5. Перечень операторов установок с выданным объемом основных квот на 2021 год по Национальному плану распределения квот на выбросы парниковых газов

Общий объем квот на выбросы парниковых газов согласно Национального плана распределения (НПР) квот на выбросы парниковых газов на 2021 год составил **169 187 227** углеродных единиц. Данный объем квот был бесплатно распределен среди **218** установок, осуществляющих деятельность в нефтегазовой, электроэнергетической, горнодобывающей, металлургической, химической, обрабатывающей (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича) сферах деятельности (*Таблица 2, Рисунок 1*).

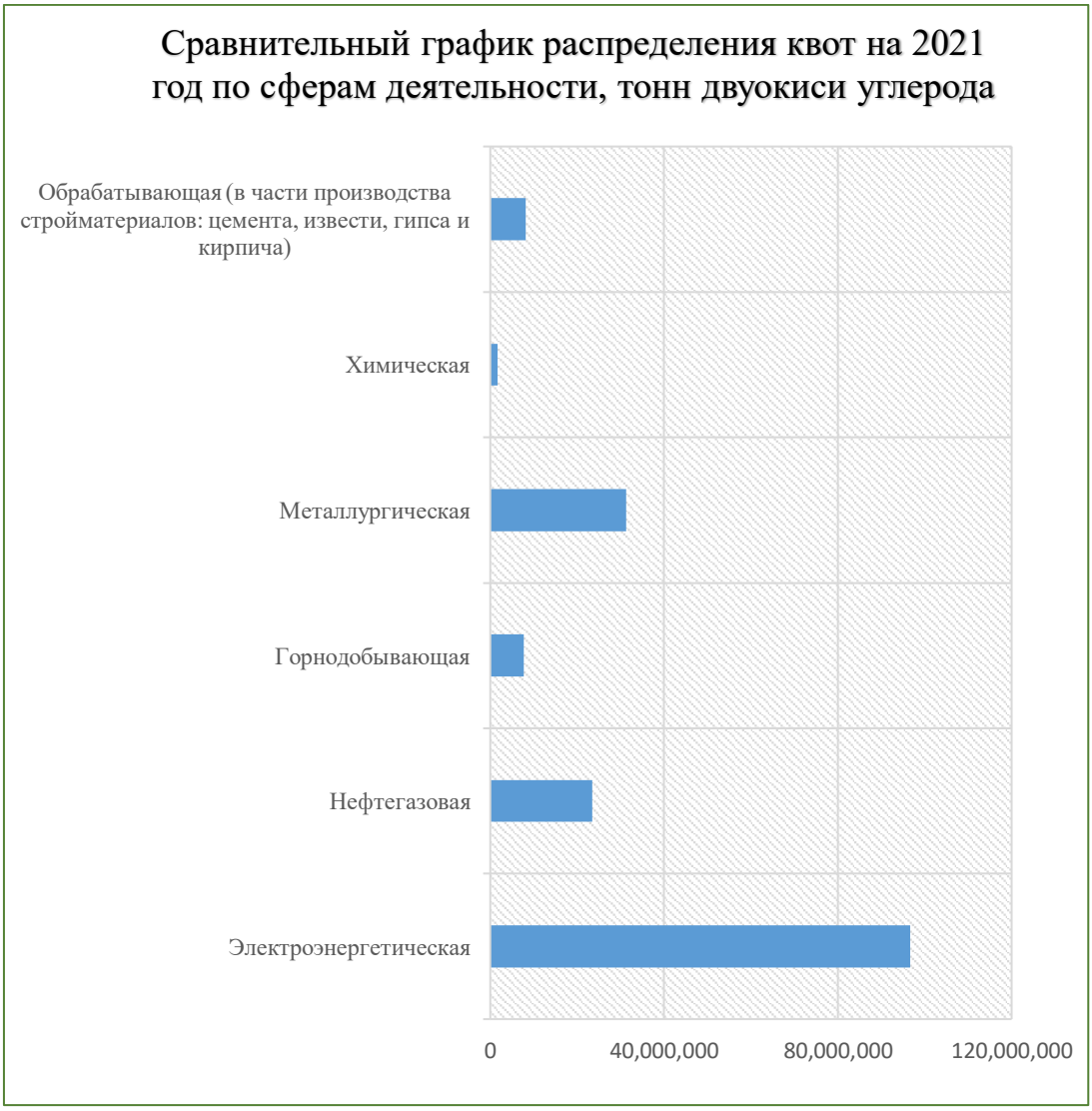

Рис.1. Сравнительный график распределения квот на 2021 год по сферам деятельности, тонн CO_2

Таблица 2. Общий объем квот на выбросы парниковых газов по регулируемым сферам деятельности

Регулируемая сфера деятельности	Количество установок	Объем квот на 2021 год, тонн двуокиси углерода
Электроэнергетическая	90	96 702 043
Нефтегазовая	61	23 534 528
Горнодобывающая	24	7 713 087
Металлургическая	21	31 310 811
Химическая	7	1 741 223
Обрабатывающая (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича)	15	8 185 535
Итого выделенных квот на 2021 год	**218**	**169 187 227**

Согласно утвержденному Национальному плану для действующих установок на 2021 год 57% от общей доли выданных квот на выбросы (169 187 227 т) парниковых газов получил электроэнергетический сектор, 18 % пришлось на металлургический сектор, 14% - на нефтегазовый сектор, по 5% пришлось на горнодобывающий и обрабатывающий секторы и наименьший 1% в этом списке принадлежит химическому сектору (*Рисунок 2*).

Рис. 2. Процентное соотношение выданных квот по секторам на 2021 г.

Бесплатные квоты распределяются в зависимости от углеродоемкости каждого вида производства технологического процесса. Квоты на выбросы парниковых газов зачисляются на счет оператора установки в Государственном реестре углеродных единиц в соответствии с объемами, указанными в Национальном плане распределения квот на выбросы парниковых газов, в течение десяти рабочих дней со дня его вступления в силу.

В соответствии с п. 2 статьи 293 ЭК РК, оператор установки до первого апреля первого года действия Национального плана распределения квот на выбросы парниковых газов, утвержденного на соответствующий период,

предоставляет валидированный план мониторинга выбросов парниковых газов в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды.

Также, субъект квотирования до первого апреля текущего года обязан предоставить отчет об инвентаризации выбросов парниковых газов за предыдущий год, что является основой для проведения учета по выбросам парниковых газов за отчетный период.

Таблица 3. Общий объем фактических выбросов CO_2 по регулируемым сферам деятельности за 2021 год

Регулируемая сфера деятельности	**Объем фактических выбросов CO_2 за 2021 год**
Электроэнергетическая	97 898 731
Нефтегазовая	20 244 129
Горнодобывающая	3 503 745
Металлургическая	28 440 425
Химическая	1 561 238
Обрабатывающая	7 701 269
Итого:	**159 349 537**

По данным отчетов об инвентаризации выбросов ПГ за 2021 год, предоставленных предприятиями, общее количество **фактических выбросов CO_2 установок, включенных в НПР на 2021 год, составило 159 349 537 тонны CO_2** (*Таблица 3*).

6. ЭЛЕКТРОЭНЕРГЕТИЧЕСКАЯ СФЕРА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Электроэнергетическая сфера деятельности играет большую роль в экономике Казахстана. Объем квот на выбросы парниковых газов согласно НПР и количество установок в электроэнергетике приведены в таблице 4.

Таблица 4. Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для электроэнергетической сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	Теплоэлектроцентраль - 1	АО «Алматинские Электрические Станции»	628 232
2	Теплоэлектроцентраль - 2		4 343 392
3	Теплоэлектроцентраль - 3		1 117 328
4	Западный тепловой комплекс		206 881
5	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	17 145 580
6	ГРЭС	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	4 672 562
7	Жезказганская теплоэлектроцентраль	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	1 927 391
8	Балхашская теплоэлектроцентраль		1 762 168
9	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	5 244 317
10	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 1	ТОО «Караганда Энергоцентр»	418 320
11	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 3		5 460 908
12	Теплоэнергоцентраль - 1	АО «Астана-Энергия»	641 942
13	Теплоэнергоцентраль - 2		5 958 868
14	ТЭЦ-2	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	976 257
15	ТЭЦ-3		4 240 803
16	ЭТЭЦ	ТОО «Экибастузтеплоэнерго»	795 010
17	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	4 128 530
18	Усть-Каменогорская теплоэлектроцентраль	ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ»	3 152 269
19	Степногорская теплоэлектроцентраль	ТОО «Степногорская ТЭЦ»	1 212 959

20	Риддер теплоэлектроцентраль	АО «Риддер ТЭЦ»	629 945
21	Bassel Group LLS	ТОО «Bassel Group LLS»	694 600
22	Согринская теплоэлектроцентраль	ТОО «Согринская ТЭЦ»	513 234
23	Районная котельная № 2	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при акимате города Кокшетау	488 533
24	Текелийский энергокомплекс	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	265 273
25	Котельная «Баскуат»	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдел жилищного коммунального хозяйства города Талдыкорган»	241 096
26	Котельная № 1		27 388
27	Котельная № 2		18 296
28	Котельная № 3		18 815
29	Котельная № 4		20 271
30	Теплоэлектроцентраль – 1	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	246 325
31	Котельная «Центр»		94 519
32	Районная котельная - 1		85 330
33	Котельная «Габбасова»		38 960
34	Котельная "103, 103 А квартал"		48 978
35	Районная котельная - 3		21 432
36	Котельная «35 квартал»		19 600
37	Котельная «Пархоменко»		25 881
38	Районная котельная г. Алтай	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	146 695
39	Котельная п. Новая-Бухтарма		34 144
40	Котельная г. Серебрянск		21 503
41	Котельный цех	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	124 990
42	Промышленная котельная № 1	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	77 008
43	Котельная № 2	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	85 611
44	Котельная № 3		22 152
45	Айтас-энерго	ТОО «Айтас-энерго»	67 954
46	Тепловая станция № 1	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	266 286
47	Тепловая станция № 2		131 534
48	Белоусовский энергоцех, п. Белоусовка	ТОО «Востокэнерго»	45 467
49	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка		90 242
50	Жезкентский энергоцех, п. Жезкент		96 501
51	Теплоэлектроцентраль № 1	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат – Казатомпром»	333 961
52	Теплоэлектроцентраль № 2		2 213 440
53	Тепловая электрическая станция		1 521 878
54	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	1 291 043
55	Атырауская теплоэлектроцентраль	АО «Атырауская ТЭЦ»	1 675 296

56	Установка 1 теплоэлектроцентраль	АО «Актобе ТЭЦ»	1 113 939
57	Теплоэлектроцентраль - 3	АО «З-Энергоорталык»	445 107
58	Жанажолская газотурбинная электростанция	ТОО «Жанажолская ГТЭС»	462 844
59	Теплоэлектроцентраль	АО «Жайыктеплоэнерго»	474 465
60	Газотурбинная электростанция Акшабулак	АО «Кристалл Менеджмент»	433 380
61	Теплоэлектроцентраль - 4	АО «Таразэнергоцентр»	190 474
62	Районная котельная - 4		77 021
63	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата города Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная»	248 976
64	Площадка № 2 - Котельная № 2		71 055
65	Площадка № 3 - Котельная № 3		116 840
66	Уральская газотурбинная электростанция	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	192 534
67	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	ГКП «Кызылордатеплоэлектроцентр" на ПХВ управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области»	127 240
68	Станция когенерационная газотурбинная электростанция, газотурбинная установка № 1, 2, 3		145 198
69	Станция Южная котельная, паровые котлы № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7		46 985
70	Тепловая электрическая станция	ГУП "Производственно-энергетическое объединение «Байконурэнерго» г. Байконур	124 269
71	Районная котельная «Орбита»	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	160 540
72	Южная районная котельная		121 033
73	Юго-Восточная районная котельная		98 416
74	Северо-Восточная районная котельная		56 310
75	Котельная «Аккент»		41 715
76	Тепловая электроцентраль Таразского сахарного завода	ТОО «Таразский сахарный завод»	72 045
77	Водогрейная котельная	ГКП «Производственно-хозяйственное объединение «Лисаковскгоркоммунэнерго» акимата города Лисаковска	98 335
78	Центральная котельная	ГКП на ПХВ «Өзенжылу» акимата города Жанаозен	79 345
79	Мини теплоэлектроцентраль		61

80	Центральная городская котельная	ГКП «Житикаракоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции акимата Житикаринского района»	64 507
81	Котельная № 1	КГП «Управление жилищно-коммунального реформирования» при акимате города Приозерска	22 909
82	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс	ТОО «Батыс Пауэр»	300 787
83	Котельная	ТОО «КОТЕЛЬНАЯ АСИ»	53 590
84	Котельная «Актобе сити»	АО «Трансэнерго»	29 537
85	Котельная п. Глубокое	ГКП «Теплоэнергия» п. Глубокое акимата Глубоковского района на ПХВ	29 064
86	«Жанатас-Су-Жылу» центральная городская котельная	КГП на ПХВ «Жанатас-Су-Жылу» отдела жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Сарысуского района	25 024
87	Производство № 1 по ремонту горно-транспортного оборудования (котельная)	ТОО «Құрылысмет»	24 025
88	Электростанция	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	14 321 536
89	Разрез «Восточный»		1 039 831
90	Котельная на разрезе «Восточный»		15 209
	ИТОГО:		**96 702 043**

Итого по электроэнергетической отрасли деятельности в Казахстане количество выделенных квот составляет **96 702 043 единицы** для **90 установок** (*Таблица 4 и Рисунок 3*).

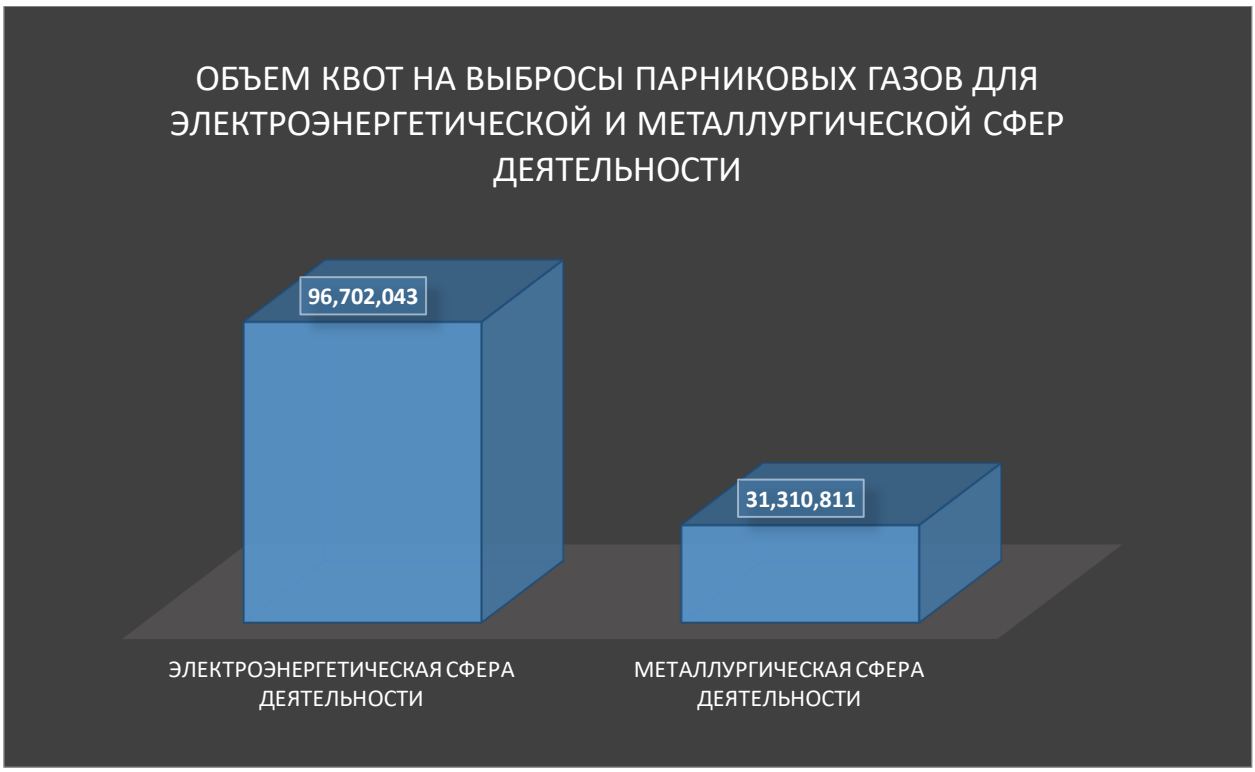

Рис. 3. Объем квот на выбросы парниковых газов для электроэнергетической и металлургической сфер деятельности (2021 год)

Перераспределение углеродных квот

В соотвествии с п. 9 статьи 289 ЭК РК, субъект квотирования вправе самостоятельно распределять имеющиеся у него единицы углеродной квоты между своими установками в пределах периода квотирования.

Субъект квотирования направляет заявление в произвольной форме оператору системы торговли углеродными единицами с просьбой перераспределить имеющиеся у него квоты между установками. Далее оператор системы торговли углеродными единицами производит соответствующие операции в государственном реестре углеродных единиц.

Данные по перераспределению углеродных единиц по итогам 2021 года в электроэнергетической сфере деятельности приведены в нижеследующей таблице 5.

Таблица 5. Перераспределение углеродных единиц в электроэнергетической сфере деятельности

	ЭЛЕКТРОЭНЕРГЕТИЧЕСКАЯ СФЕРА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ		
№	**Наименование установки**	**Наименование оператора установки**	**Перераспределение квот**
1	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 1	ТОО «Караганда Энергоцентр»	-26 005
2	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 3		26 005
3	ТЭЦ-2	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	49 379
4	ТЭЦ-3		-49 379
5	Теплоэнергоцентраль - 1	АО «Астана-Энергия»	115 317
6	Теплоэнергоцентраль - 2		-115 317
7	Центральная котельная	ГКП на ПХВ «Өзенжылу» акимата города Жанаозен	-16 356
8	Мини теплоэлектроцентраль		16 356
9	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	ГКП «Кызылордатеплоэлектроцентр» на ПХВ управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области»	-23 000
10	Станция когенерационная газотурбинная электростанция, газотурбинная установка № 1, 2, 3		23 000
11	Белоусовский энергоцех, п. Белоусовка	ТОО «Востокэнерго»	1 861
12	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка		4 347
13	Жезкентский энергоцех, п. Жезкент		-6 208
14	Котельная № 2	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	-3 406
15	Котельная № 3		3 406
16	Теплоэлектроцентраль - 1	АО «Алматинские Электрические Станции»	-100 000
17	Теплоэлектроцентраль		-300 000

	- 2		
18	Теплоэлектроцентраль - 3		400 000
19	Электростанция	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	-45 685
20	Разрез «Восточный»		33 803
21	Котельная на разрезе «Восточный»		11 882
22	Тепловая станция № 1	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	16 983
23	Тепловая станция № 2		-16 983
24	Теплоэлектроцентраль № 1	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат – Казатомпром»	1 950,00
25	Теплоэлектроцентраль № 2		12 574,00
26	Тепловая электрическая станция		-14 524,00
27	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата города Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная»	3 545
28	Площадка № 3 - Котельная № 3		-3 545
29	Районная котельная "Орбита"	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	12 726,00
30	Южная районная котельная		-15 808,00
31	Северо-Восточная районная котельная		1 006,00
32	Котельная "Аккент"		2 076,00
33	Теплоэлектроцентраль – 1	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-	-1 188

34	Котельная «Центр»	коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	2 288
35	Районная котельная - 1		-1 100
36	Районная котельная г. Алтай	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	-7 655
37	Котельная п. Новая-Бухтарма		5 174
38	Котельная г. Серебрянск		2 491
	Итого:		**746 169**

В электроэнергетической сфере деятельности по итогам 2021 года некоторые операторы установок, такие как: ТОО «Караганда Энергоцентр», АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО», АО «Астана-Энергия», ГКП на ПХВ «Өзенжылу» акимата города Жанаозен и ГКП «Кызылордатеплоэлектроцентр» на ПХВ управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области», а также АО «Усть-Каменогорские тепловые сети», АО «Алматинские Электрические Станции», ТОО «Востокэнерго», АО «Евроазиатская энергетическая корпорация», ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн), ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат – Казатомпром», ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата города Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная» и ТОО «Алматытеплокоммунэнерго» осуществили перераспределение **746 169** тонн квот между своими установками (*Таблица 5 и Рисунок 4*).

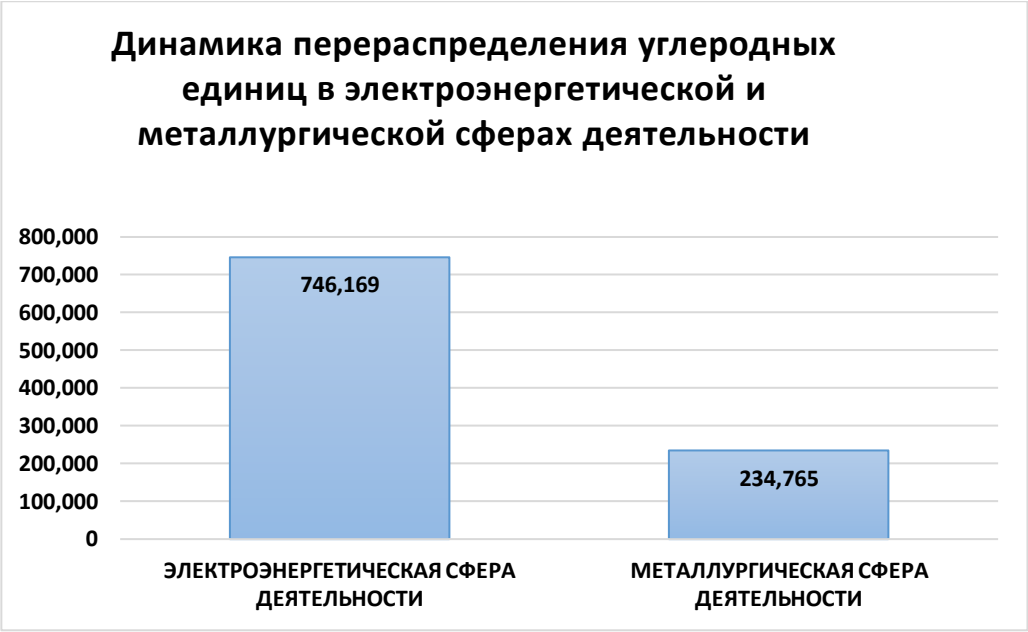

Рис.4. Перераспределение углеродных единиц в электроэнергетике и металлургии (2021 г.)

Перечень операторов установок по изъятию по итогам 2021 года в электроэнергетической сфере деятельности

В соответствии с пунктом 8 статьи 295 ЭК РК, единицы углеродной квоты, образованные за счет снижения мощности квотируемой установки, не могут быть проданы и подлежат возврату в резерв Национального плана углеродных квот.

Под снижением мощности понимается снижение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции.

Так как углеродная квота в Национальном плане углеродных квот на 2021 год рассчитывалась на основе среднего значения произведенной продукции за 2017–2019 гг., то соответственно от него отнималась фактически произведенная продукция за 2021 год на основании верифицированных отчетов об инвентаризации выбросов парниковых газов, загруженных в государственный углеродный кадастр (если данные в кадастре отсутствовали или были некорректные единицы измерения, то использовалась информация из ответов предприятий на запрос МЭГПР РК).

Получившаяся разница между средним значением за 2017–2019 гг. и 2021 г. далее умножалась на утвержденный бенчмарк по соответствующему виду продукции.

Таким образом, квота по продукции, которая находится в профиците, изымается и переносится в резерв Национального плана углеродных квот.

При производстве нескольких видов продукции на одной установке, если одна продукция находится в дефиците, другая – в профиците, изъятию подлежала только часть, находящаяся в профиците. На продукцию,

находящуюся в дефиците, предприятие вправе запросить дополнительную углеродную квоту в связи с увеличением мощности установки.

Итоговые данные для изъятия в секторе Энергетика приведены в таблице 6 ниже.

Таблица 6. Список операторов установок по изъятию по итогам 2021 года в электроэнергетической сфере деятельности

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Итого к изъятию, тонн квот
1	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	Главная распределительная электростанция	168 717
2	ТОО «Kazakhmys Energy»	Жезказганская теплоэлектроцентраль	93 603
3		Балхашская теплоэлектроцентраль	321 195
4	ТОО «Караганда Энергоцентр»	Карагандинская Теплоэлектроцентраль - 3	35 074
5	АО «Алматинские Электрические Станции»	Теплоэлектроцентраль - 2	195 347
6		Западный тепловой комплекс	2 940
7	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	ТЭЦ-2	181 963
8		ТЭЦ-3	130 507
9	ТОО «Экибастузтеплоэнерго»	ЭТЭЦ	7 231
10	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	591 666
11	ТОО «Степногорская ТЭЦ»	Степногорская теплоэлектроцентраль	12 899
12	АО «Риддер ТЭЦ»	Риддер теплоэлектроцентраль	292 776
13	ТОО «Bassel Group LLS»	Bassel Group LLS	112 252
14	ТОО «Согринская ТЭЦ»	Согринская теплоэлектроцентраль	15 206
15	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	Текелийский энергокомплекс	17 659
16	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	Районная котельная г. Алтай	3 901
17		Котельная п. Новая-Бухтарма	1 465
18	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	Промышленная котельная № 1	904
19	ТОО «Востокэнерго»	Белоусовский энергоцех п. Белоусовка	13 554

20		Жезкентский энергоцех п. Жезкент	457
21	АО «Атырауская ТЭЦ»	Атырауская Теплоэлектроцентраль	231 920
22	АО «Актобе ТЭЦ»	Установка 1 теплоэлектроцентраль	49 736
23	ТОО «Жанажолская ГТЭС»	Жанажолская газотурбинная электростанция	25 300
24	АО «Кристалл Менеджмент»	Газотурбинная электростанция Акшабулак	27 873
25	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	Южная районная котельная	16 728
26	АО «Aqtobe su-energy group» (ранее - АО «Трансэнерго»)	Котельная «Актобе сити»	10 249
27	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Котельная на разрезе «Восточный»	997
28	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдела жилищного коммунального хозяйства г. Талдыкорган»	Котельная № 1	3 306
29		Котельная № 4	2 113
30	ТОО «Kazakhmys Distribution»	Тепловая станция № 1	13 208
31	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата г. Костаная государственного учреждения» Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата г. Костаная	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	44 211
32	ГКП на ПХВ «Өзен жылу» акимата г. Жанаозен	Центральная котельная	24 639
33	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	Теплоэлектроцентраль № 1	47 473
34		Теплоэлектроцентраль № 2	59 661
35		Тепловая электрическая станция	59 200
36	ГКП на ПХВ «Кызылордатеплоэлектроцентр» управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	1 441
37	ГУП «Производственно-	Тепловая электрическая	24 239

	энергетическое объединение Байконурэнерго»	станция	
38	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	Котельный цех	7 421
39	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области	Котельная «Центр»	2 477
	Итого:		**2 851 508**

По проведенным расчетам по списку операторов установок по изъятию по итогам 2021 года, в электроэнергетической сфере деятельности **2 851 508 тонн квот** подлежат изъятию (*Таблица 6 и 7, Рисунок 5*).

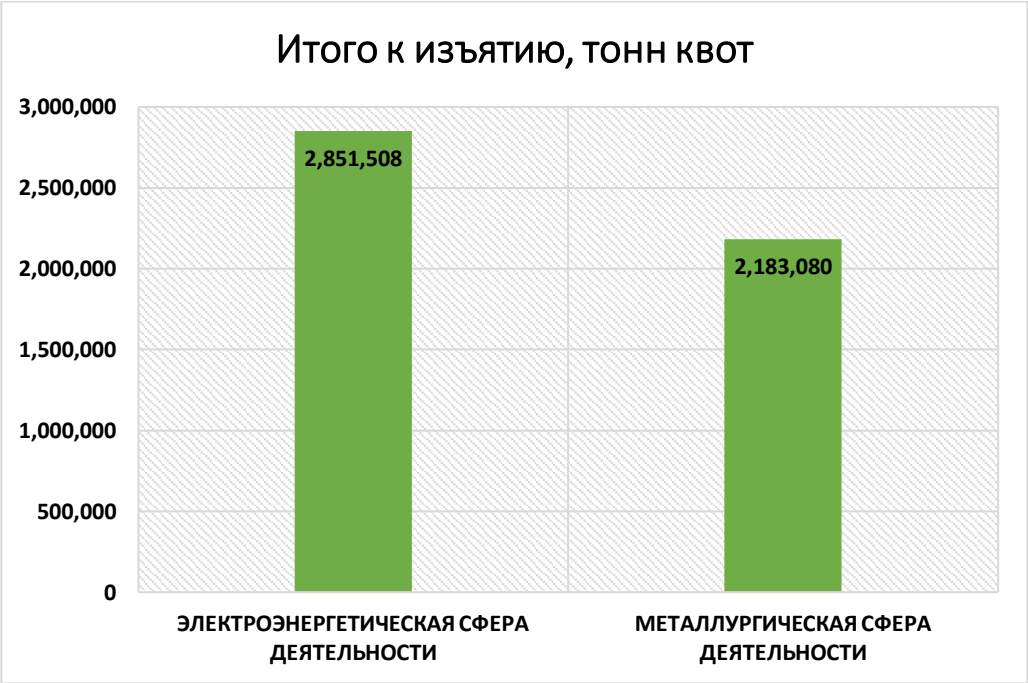

Рис. 5. Объем квот к изъятию по электроэнергетике и металлургии

Таблица 7. Количество изъятых квот по всем сферам деятельности

Сфера деятельности	Количество квот к изъятию, тонн
Электроэнергетическая	2 851 508
Нефтегазовая	1 646 349
Горнодобывающая	263 610
Металлургическая	2 183 080

Химическая	33 575
Обрабатывающая (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича)	203 246
Итого:	**7 181 368**

Согласно п.1 статьи 292 ЭК РК, под **погашением** углеродных единиц понимается изъятие из обращения углеродных единиц путем их списания с соответствующего счета субъекта квотирования и зачисления на счет погашения квот в государственном реестре углеродных единиц.

Погашение углеродных единиц осуществляется ежегодно в размере, равном произведенным квотируемой установкой фактическим квотируемым выбросам парниковых газов, которые определяются согласно зарегистрированному верифицированному отчету об инвентаризации выбросов парниковых газов за отчетный год, согласно п.2 статьи 292 ЭК РК.

Оператор системы торговли углеродными единицами в течение пяти рабочих дней после регистрации верифицированного отчета об инвентаризации парниковых газов переводит погашенные единицы углеродной квоты со счета субъекта квотирования на счет погашения квот[3].

В таблице 8 приведены данные по погашению углеродных единиц в электроэнергетической сфере деятельности за 2021 год.

Таблица 8. Перечень установок с распределенными для них квотами на выбросы парниковых газов для электроэнергетической сферы деятельности и их показатели с учетом погашения и изъятия

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год	Общий объем (выбросов CO2 по установке)	Остаток квот с учетом изъятия
1	Теплоэлектро централь - 1	АО «Алматинские Электрические Станции»	628 232	441 309,03	186 922,98
2	Теплоэлектро централь - 2		4 343 392	3 744 635,96	403 409,04

[3] https://adilet.zan.kz/rus/docs/K2100000400

3	Теплоэлектро централь - 3		1 117 328	1 516 570,65	-399 242,65
4	Западный тепловой комплекс		206 881	166 423,87	37 517,13
5	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	17 145 580	20 601 834,26	-3 456 254,26
6	ГРЭС	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	4 672 562	5 483 288,6	- 979 443,6
7	Жезказганская теплоэлектро централь	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	1 927 391	2 057 152,77	- 223 364,77
8	Балхашская теплоэлектро централь		1 762 168	1 556 773,35	- 115 800,35
9	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	5 244 317	5 985 901,68	- 741 584,68
10	Карагандинская теплоэлектро централь - 1	ТОО «Караганда Энергоцентр»	418 320	384 841	33 479
11	Карагандинская теплоэлектро централь - 3		5 460 908	5 451 839	- 26 005
12	Теплоэнерго централь - 1	АО «Астана-Энергия»	641 942	757 258,6	-115 316,6
13	Теплоэнерго централь - 2		5 958 868	5 794 596,46	164 271,54
14	ТЭЦ-2	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	976 257	843 673,29	- 49 379,29
15	ТЭЦ-3		4 240 803	3 699 412,52	410 883,48
16	ЭТЭЦ	ТОО «Экибастузтеплоэнерго»	795 010	779 168,54	8 610,46
17	Петропавловская теплоэлектро централь - 2	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	4 128 530	3 733 912	- 197 048
18	Усть-Каменогорская теплоэлектро централь	ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ»	3 152 269	2 703 927,93	448 341,07
19	Степногорская	ТОО	1 212 959	1 356 810,84	-156 750,84

	теплоэлектро централь	«Степногорская ТЭЦ»			
20	Риддер теплоэлектро централь	АО «Риддер ТЭЦ»	629 945	250 662,23	86 506,77
21	Bassel Group LLS	ТОО «Bassel Group LLS»	694 600	799 607	- 217 259
22	Согринская теплоэлектро централь	ТОО «Согринская ТЭЦ»	513 234	520 172,74	- 22 141,74
23	Районная котельная № 2	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при акимате города Кокшетау	488 533	560 888,24	-72 355,24
24	Текелийский энергокомплекс	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	265 273	255 074,05	-7 460,05
25	Котельная «Баскуат»	КГП на ПХВ «Талдыкоргантепло сервис» государственного учреждения «Отдел жилищного коммунального хозяйства города Талдыкорган»	241 096	291 015,59	- 49 919,59
26	Котельная № 1		27 388	12 455,23	11 626,78
27	Котельная № 2		18 296	24 451,67	- 6 155,67
28	Котельная № 3		18 815	11 192,4	7 622,6
29	Котельная № 4		20 271	26 177,88	- 8 019,88
30	Теплоэлектро централь – 1	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	246 325	245 136,75	1 188,25
31	Котельная «Центр»		94 519	94 330,38	-2 288,38
32	Районная котельная - 1		85 330	84 208,15	1 121,85
33	Котельная «Габбасова»		38 960	38 363,34	596,67
34	Котельная «103, 103 А квартал»		48 978	48 002,8	975,2
35	Районная котельная - 3		21 432	21 285,04	146,97
36	Котельная «35 квартал»		19 600	19 239,35	360,65
37	Котельная «Пархоменко»		25 881	25 534,8	346,2
38	Районная котельная г. Алтай	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	146 695	130 265,69	12 528,31
39	Котельная п. Новая-Бухтарма		34 144	37 852,7	- 5 173,7
40	Котельная г. Серебрянск		21 503	23 994,03	- 2 491,03
41	Котельный цех	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	124 990	140 723	-23 154

42	Промышленная котельная № 1	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	77 008	78 349,64	- 2 245,64
43	Котельная № 2	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	85 611	109 515,53	-23 904,53
44	Котельная № 3		22 152	26 349,51	- 4 197,51
45	Айтас-энерго	ТОО «Айтас-энерго»	67 954	74 238,02	- 6 284,02
46	Тепловая станция № 1	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	266 286	270 060,73	- 16 982,73
47	Тепловая станция № 2		131 534	181 963,79	- 50 429,79
48	Белоусовский энергоцех, п. Белоусовка	ТОО «Востокэнерго»	45 467	33 774,45	- 1 861,45
49	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка		90 242	108 513,21	- 18 271,21
50	Жезкентский энергоцех, п. Жезкент		96 501	89 835,55	6 208,45
51	Теплоэлектроцентраль № 1	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат – Казатомпром»	333 961	288 438,47	-1 950,47
52	Теплоэлектроцентраль № 2		2 213 440	2 183 193,32	-29 414,32
53	Тепловая электрическая станция		1 521 878	1 448 153,69	14 524,31
54	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	1 291 043	1 218 466	72 577
55	Атырауская теплоэлектроцентраль	АО «Атырауская ТЭЦ»	1 675 296	1 709 697,22	- 266 321,22
56	Установка 1 теплоэлектроцентраль	АО «Актобе ТЭЦ»	1 113 939	1 020 164	44 039
57	Теплоэлектроцентраль - 3	АО «3-Энергоорталык»	445 107	445 087,7	19,3
58	Жанажолская газотурбинная электростанция	ТОО «Жанажолская ГТЭС»	462 844	499 075	- 61 531
59	Теплоэлектроцентраль	АО «Жайыктеплоэнерго»	474 465	300 298,2	174 166,8
60	Газотурбинная электростанция Акшабулак	АО «Кристалл Менеджмент»	433 380	403 733,04	1 773,96
61	Теплоэлектроце	АО	190 474	149 685,92	40 788,08

	нтраль - 4	«Таразэнергоцентр»			
62	Районная котельная - 4		77 021	66 780,89	10 240,11
63	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата города Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная»	248 976	208 310,03	- 3 545,03
64	Площадка № 2 - Котельная № 2		71 055	68 891,65	2 163,35
65	Площадка № 3 - Котельная № 3		116 840	105 944,02	10 895,98
66	Уральская газотурбинная электростанция	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	192 534	255 971,34	- 63 437,34
67	Станция теплоэлектро центр, котлоагрегат № 6, 9	ГКП «Кызылордатеплоэлектроцентр» на ПХВ управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области»	127 240	86 437,57	39 361,43
68	Станция когенерационная газотурбинная электростанция, газотурбинная установка № 1, 2, 3		145 198	166 986,05	- 21 788,05
69	Станция Южная котельная, паровые котлы № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7		46 985	40 246,2	6 738,8
70	Тепловая электрическая станция	ГУП «Производственно-энергетическое объединение «Байконурэнерго» г. Байконур	124 269	157 644,4	- 57 614,4
71	Районная котельная «Орбита»	ТОО «Алматытеплокомунэнерго»	160 540	173 266,48	- 12 726,48
72	Южная районная котельная		121 033	79 659,69	24 645,31

73	Юго-Восточная районная котельная		98 416	88 099,5	10 316,5
74	Северо-Восточная районная котельная		56 310	57 316,28	- 1 006,28
75	Котельная «Аккент»		41 715	43 790,86	- 2 075,86
76	Тепловая электроцентраль Таразского сахарного завода	ТОО «Таразский сахарный завод»	72 045	50 807,52	21 237,48
77	Водогрейная котельная	ГКП «Производственно-хозяйственное объединение «Лисаковскгоркомунэнерго» акимата города Лисаковска	98 335	59 133,97	39 201,03
78	Центральная котельная	ГКП на ПХВ «Өзенжылу» акимата города Жанаозен	79 345	34 044,16	20 661,84
79	Мини теплоэлектро централь		61	16 416,57	- 16 355,57
80	Центральная городская котельная	ГКП «Житикаракоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции акимата Житикаринского района»	64 507	55 369,96	9 137,04
81	Котельная № 1	КГП «Управление жилищно-коммунального реформирования» при акимате города Приозерска	22 909	28 659,82	- 5 750,82
82	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый	ТОО «Батыс Пауэр»	300 787	510 476,75	- 209 689,75

	пусковой комплекс				
83	Котельная	ТОО «КОТЕЛЬНАЯ АСИ»	53 590	58 288,83	- 4 698,83
84	Котельная «Актобе сити»	АО «Трансэнерго»	29 537	16 643,98	2 644,02
85	Котельная п. Глубокое	ГКП «Теплоэнергия» п. Глубокое акимата Глубоковского района на ПХВ	29 064	40 220,42	- 11 156,42
86	«Жанатас-Су-Жылу» центральная городская котельная	КГП на ПХВ «Жанатас-Су-Жылу» отдела жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Сарысуского района	25 024	31 777	- 6 753
87	Производство № 1 по ремонту горно-транспортного оборудования (котельная)	ТОО «Құрылысмет»	24 025	30 016,70	- 5 991,7
88	Электростанция	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	14 321 536	13 950 578,86	370 957,14
89	Разрез «Восточный»		1 039 831	32 301,37	1 007 529,63
90	Котельная на разрезе «Восточный»		15 209	26 094,59	- 11 882,59
	Итого		**96 702 043**	**97 898 731,81**	**- 4 048 195,8**

Таблица 9. Список операторов установок с профицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Теплоэлектроцентраль - 1	АО «Алматинские Электрические Станции»	186 922,98
2	Теплоэлектроцентраль - 2		403 409,04
3	Западный тепловой		37 517,13

	комплекс		
4	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 1	ТОО «Караганда Энергоцентр»	33 479
5	Теплоэнергоцентраль - 2	АО «Астана-Энергия»	164 271,54
6	ТЭЦ-3	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	410 883,48
7	ЭТЭЦ	ТОО «Экибастузтеплоэнерго»	8 610,46
8	Усть-Каменогорская теплоэлектроцентраль	ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ»	448 341,07
9	Риддер теплоэлектроцентраль	АО «Риддер ТЭЦ»	86 506,77
10	Котельная №1	Государственного учреждения «Отдел жилищного коммунального хозяйства города Талдыкорган»	11 626,78
11	Котельная №3		7 622,6
12	Теплоэлектроцентраль – 1	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	1 188,25
13	Районная котельная - 1		1 121,85
14	Котельная «Габбасова»		596,67
15	Котельная «103, 103 А квартал»		975,2
16	Районная котельная - 3		146,97
17	Котельная «35 квартал»		360,65
18	Котельная «Пархоменко»		346,2
19	Районная котельная г. Алтай	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	12 528,31
20	Жезкентский энергоцех, п. Жезкент	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат – Казатомпром»	6 208,45
21	Тепловая электрическая станция		14 524,31
22	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	72 577
23	Установка 1 теплоэлектроцентраль	АО «Актобе ТЭЦ»	44 039
24	Теплоэлектроцентраль - 3	АО «3-Энергоорталык»	19,3
25	Теплоэлектроцентраль	АО «Жайыктеплоэнерго»	174 166,8
26	Газотурбинная электростанция Акшабулак	АО «Кристалл Менеджмент»	1 773,96
27	Теплоэлектроцентраль - 4	АО «Таразэнергоцентр»	40 788,08
28	Районная котельная - 4		10 240,11
29	Площадка № 2 - Котельная № 2	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата города Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского	2 163,35
30	Площадка № 3 - Котельная № 3		10 895,98

		транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная»	
31	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	ГКП «Кызылордатеплоэлектроцентр» на ПХВ управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области	39 361,43
32	Станция Южная котельная, паровые котлы № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7		6 738,8
33	Южная районная котельная	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	24 645,31
34	Юго-Восточная районная котельная		10 316,5
35	Тепловая электроцентраль Таразского сахарного завода	ТОО «Таразский сахарный завод»	21 237,48
36	Водогрейная котельная	ГКП «Производственно-хозяйственное объединение «Лисаковскгоркоммунэнерго» акимата города Лисаковска	39 201,03
37	Центральная котельная	ГКП на ПХВ «Өзенжылу» акимата города Жанаозен	20 661,84
38	Центральная городская котельная	ГКП «Житикаракоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции акимата Житикаринского района»	9 137,04
39	Котельная «Актобе сити»	АО «Трансэнерго»	2 644,02
40	Электростанция	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	370 957,14
41	Разрез «Восточный»		1 007 529,63
	Итого:		**3 746 281,5**

Таблица 10. Список операторов установок с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Теплоэлектроцентраль - 3	АО «Алматинские Электрические Станции»	-399 242,65
2	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	-3 456 254,26
3	ГРЭС	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	-979 443,6
4	Жезказганская теплоэлектроцентраль	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	-223 364,77

5	Балхашская теплоэлектроцентраль		-115 800,35
6	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	-741 584,68
7	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 3	ТОО «Караганда Энергоцентр»	-26 005
8	Теплоэнергоцентраль - 1	АО «Астана-Энергия»	-115 316,6
9	ТЭЦ-2	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	-49 379,29
10	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	-197 048
11	Степногорская теплоэлектроцентраль	ТОО «Степногорская ТЭЦ»	-156 750,84
12	Bassel Group LLS	ТОО «Bassel Group LLS»	-217 259
13	Согринская теплоэлектроцентраль	ТОО «Согринская ТЭЦ»	-22 144,74
14	Районная котельная № 2	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при акимате города Кокшетау	-72 355,24
15	Текелийский энергокомплекс	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	-7 460,05
16	Котельная «Баскуат»	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис»	-49 919,59
17	Котельная № 2	Государственного учреждения «Отдел жилищного коммунального хозяйства города Талдыкорган»	-6 155,67
18	Котельная № 4		-8 019,88
19	Котельная «Центр»	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	-2 288,38
20	Котельная п. Новая-Бухтарма	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	-5 173,7
21	Котельная г. Серебрянск		-2 491,03
22	Котельный цех	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	-23 154
23	Промышленная котельная № 1	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	-2 245,64
24	Котельная № 2	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	-23 904,53
25	Котельная № 3		-4 197,51
26	Айтас-энерго	ТОО «Айтас-энерго»	-6 284,02
27	Тепловая станция № 1	ТОО «Kazakhmys Distribution»	-16 982,73

28	Тепловая станция № 2	(Казахмыс Дистрибьюшн)	-50 429,79
29	Белоусовский энергоцех, п. Белоусовка	ТОО «Востокэнерго»	-1 861,45
30	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка		-18 271,21
31	Теплоэлектроцентраль № 1	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат – Казатомпром»	-1 950,47
32	Теплоэлектроцентраль № 2		-29 414,32
33	Атырауская теплоэлектроцентраль	АО «Атырауская ТЭЦ»	-266 321,22
34	Жанажолская газотурбинная электростанция	ТОО «Жанажолская ГТЭС»	-61 531
35	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания" акимата города Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная»	-3 545,03
36	Уральская газотурбинная электростанция	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	-63 437,34
37	Станция когенерационная газотурбинная электростанция, газотурбинная установка № 1, 2, 3		-21 788,05
38	Тепловая электрическая станция	ГУП «Производственно-энергетическое объединение «Байконурэнерго» г. Байконур	-57 614,40
39	Районная котельная «Орбита»	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	-12 726,48
40	Северо-Восточная районная котельная		-1 006,28
41	Котельная «Аккент»		-2 075,86
42	Мини теплоэлектроцентраль	ГКП на ПХВ «Өзенжылу» акимата города Жанаозен	-16 355,57
43	Котельная № 1	КГП «Управление жилищно-коммунального реформирования» при акимате города Приозерска	-5 750,82
44	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс	ТОО «Батыс Пауэр»	-209 689,75
45	Котельная	ТОО «КОТЕЛЬНАЯ АСИ»	-4 698,83

46	Котельная п. Глубокое	ГКП «Теплоэнергия» п. Глубокое акимата Глубоковского района на ПХВ	-11 156,42
47	«Жанатас-Су-Жылу» центральная городская котельная	КГП на ПХВ «Жанатас-Су-Жылу» отдела жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Сарысуского района	-6 753
48	Производство № 1 по ремонту горно-транспортного оборудования (котельная)	ТОО «Құрылысмет»	-5 991,7
49	Котельная на разрезе «Восточный»	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	-11 882,59
	Итого		**- 7 794 477,33**

Среди установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для электроэнергетической сферы деятельности объем квот по НПР составляет **96 702 043 тонн**, а общий объем фактических выбросов CO2 по установкам составляет **97 898 731,8** тонн. Данные за 2021 год в вышеприведенной таблице (*Таблица 8, Рисунок 6*) показывают, что погашение в электроэнергетике полностью не покрывается и требует компенсации выбросов субъектами квотирования (в виде дополнительных квот на выбросы парниковых газов за 2021 год, а также покупки углеродных единиц на рынке).

По итогам действия Национального плана углеродных квот на 2021 год свои обязательства погасили все предприятия сектора энергетики, кроме КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдел жилищного коммунального хозяйства города Талдыкорган». Объем не компенсированных выбросов парниковых газов составил 64 095 тонн.

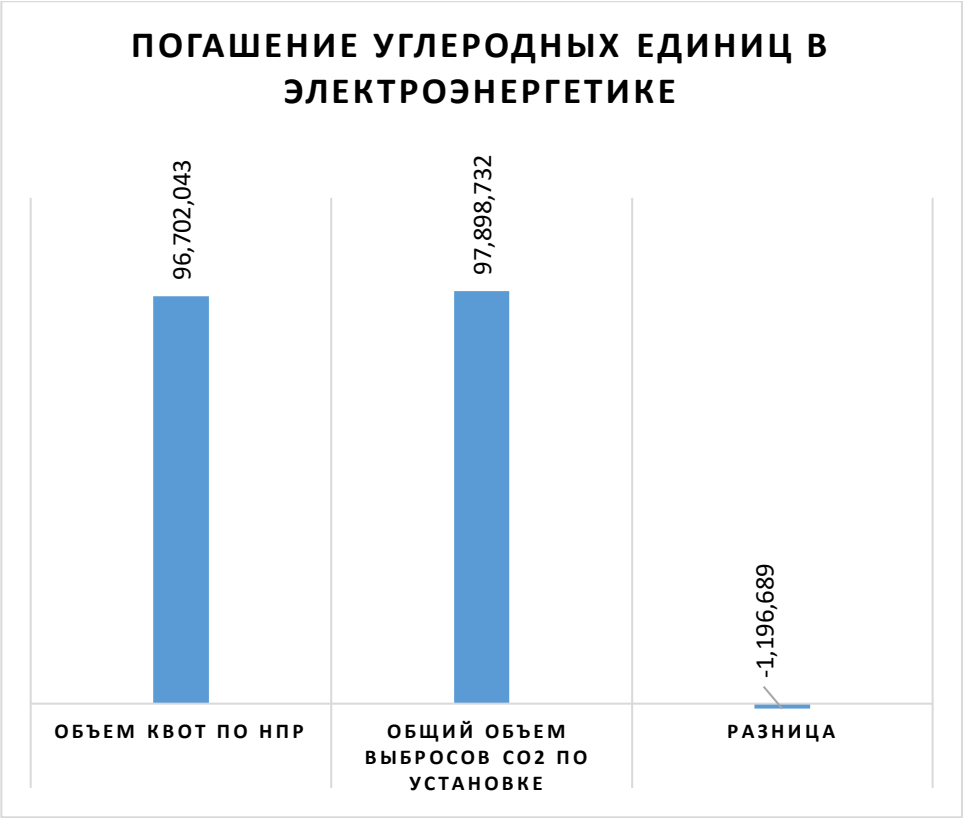

Рис. 6. Погашение углеродных единиц в электроэнергетике

7. НЕФТЕГАЗОВАЯ СФЕРА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Усиление экономического потенциала Казахстана напрямую связано с развитием нефтегазового сектора и обусловлено ежегодно наращивать добычу нефти в стране, формирование структурных производств, обеспечивающих функционирование передовых отраслей специализации. Особое внимание при этом уделяется нескольким направлениям, в частности, наряду с разработкой и вводом в эксплуатацию новых месторождений осуществляется планомерный перевод отрасли на качественно новые более перспективные развития, что предусматривает переход от опытно-промышленного состояния к промышленному уровню. Данная тенденция характерна для большинства нефтедобывающих регионов Казахстана. В современных реалиях продукция нефтегазовой продукции пользуется большим спросом во всем мире.

В таблице 11 приведены объемы квот на выбросы на 2021 год в нефтегазовой сфере деятельности.

Таблица 11. Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для нефтегазовой сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	Айранколь	АО «Каспий нефть»	56 394
2	Каракудукмунай	ТОО «Каракудукмунай»	26 829
3	Акшабулак	ТОО «Совместное предприятие «Казгермунай»	220 607
4	Аксай		12 409
5	Цех добычи нефти и газа № 1 (Мангистауская область)	ТОО «Казахтуркмунай»	16 249
6	Цех добычи нефти и газа № 2 (Актюбинская область)		18 039
7	Buzachi Operating (Бузачи	Филиал компании «Buzachi	218 486

	Оперейтинг)	Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	
8	Ком-мунай	ТОО «Ком-Мунай»	12 785
9	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	294 007
10	Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть»	АО «СНПС – Актобемунайгаз»	108 958
11	Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть»		474 848
12	Жанажольский нефтегазоперерабатывающий комплекс		645 239
13	Управление «Актобеэнергонефть» (газотурбинная электростанция - 45)		58 439
14	Управление «Актобеэнергонефть» (паротурбинная электростанция - 160)		619 216
15	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	24 845
16	Нефтегазодобывающее управление «Жылыоймунайгаз»		82 080
17	Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»		62 915
18	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»		31 798
19	ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ	АО «ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ»	33 385
20	Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.	АОЗТ Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В. (Казахстанский филиал)	2 369 945
21	Озенмунайгаз	АО «Озенмунайгаз»	382 923
22	Мангистаумунайгаз	АО «Мангистаумунайгаз»	678 420
23	Куатамлонмунай	ТОО совместное предприятие «КуатАмлонМунай»	55 696
24	Тенгизшевройл	ТОО «ТЕНГИЗШЕВРОЙЛ»	4 985 786
25	СНПС – Ай Дан Мунай	АО «СНПС – Ай Дан	11 373

		Мунай»	
26	Западный Тузколь, Кетеказган	ТОО «ТузкольМунайГаз Оперейтинг»	25 488
27	Боранколь	ТОО «Морская нефтяная компания «КазМунайТениз»	18 415
28	Толкын		10 762
29	Жаикмунай	ТОО «Жаикмунай»	212 998
30	Казахойл Актобе	ТОО «Казахойл Актобе»	108 845
31	Кенлык	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	14 570
32	Каражанбасмунай	АО «Каражанбасмунай»	1 107 670
33	Павлодарский нефтехимический завод	ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»	1 218 633
34	ПетроКазахстан Ойл Продактс	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	1 057 377
35	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	1 617 535
36	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	ТОО «Совместное предприятие «CASPI BITUM»	160 475
37	Конденсат	АО «Конденсат»	84 842
38	Казахский газоперерабатывающий завод	ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод»	286 131
39	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»	50 581
40	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО «КазТрансОйл»	25 705
41	Управление магистральных газопроводов «Уральск»	АО «Интергаз Центральная Азия»	82 225
42	Управление магистральных газопроводов «Атырау»		207 860
43	Управление магистральных газопроводов «Актау»		199 900
44	Управление магистральных газопроводов «Актобе»		147 018
45	Управление магистральных газопроводов «Тараз»		29 841
46	Управление магистральных газопроводов «Шымкент»		43 190

47	Управление магистральных газопроводов «Алматы»		561
48	Управление магистральных газопроводов «Кызылорда»		90 506
49	Управление магистральных газопроводов «Костанай»		1 418
50	Кокжиде, Кумсай, Мортук	АО «КМК Мунай»	29 742
51	Кен-Сары	ТОО «Кен-Сары»	20 683
52	Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.	Компания «Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.»	3 509 095
53	Магистральный газопровод «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	ТОО «Газопровод «Бейнеу-Шымкент»	8 286
54	Компрессорная станция № 1 Бозой		93 803
55	Мангистауский производственный филиал	АО «ҚазТрансГаз Аймақ»	1 144
56	Актюбинский производственный филиал		2 138
57	Алматинский производственный филиал		172
58	Морское, включая блок Огайское	АО «КоЖаН»	33 671
59	Филиал «Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ»	Филиал «Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ» в Республике Казахстан	71 509
60	Установка производства водорода	ТОО «Эр Ликид Мунай Тех Газы»	156 145
61	Магистральный газопровод «Казахстан – Китай»	ТОО «Азиатский Газопровод»	1 303 924
	Итого		**23 534 528**

Итого по нефтегазовой сфере деятельности в Казахстане количество выделенных квот, согласно НПР, составляет **23 534 528** единиц квот для **61 установки** на 2021 год (*Таблица 11*).

Перераспределение углеродных квот

Данные по перераспределению углеродных единиц по итогам 2021 года в нефтегазовой сфере деятельности приведены в таблице 12 ниже.

Таблица 12. Перераспределение углеродных единиц в нефтегазовой сфере деятельности

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Перераспределение квот
1	Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть»	АО «СНПС-Актобемунайгаз»	28 797
2	Нефтегазодобывающее управление «Октябьскнефть»		-62 581
3	Управление «Актобеэнергонефть»		33 784
4	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	227
5	Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»		- 479
6	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»		252
7	Управление магистральных газопроводов «Актобе»	АО «Интергаз Центральная Азия»	-6
8	Управление магистральных газопроводов «Костанай»		6
9	Магистральный газопровод «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	ТОО «Газопровод «Бейнеу-Шымкент»	2 083
10	Компрессорная станция № 1 Бозой		-2 083
	Итого:		**65 149**

По итогам отчетного 2021 года в нефтегазовой сфере деятельности было осуществлено перераспределение в количестве **65 149 квот** между тремя установками **АО «СНПС – Актобемунайгаз»** (Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть», Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть» и Управление «Актобеэнергонефть» (газотурбинная электростанция - 45), тремя установками **АО «Эмбамунайгаз»** (Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз», Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз» и Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз») и двумя установками **АО «Интергаз Центральная Азия»**. ТОО «Газопровод «Бейнеу-Шымкент» осуществило перераспределение между двумя установками (*Таблица 12*).

Перечень операторов установок по изъятию по итогам 2021 года в нефтегазовой сфере деятельности приведен в таблице 13 ниже.

Таблица 13. Список операторов установок в нефтегазовой сфере деятельности по изъятию

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Итого к изъятию, тонн квот
1	АО «Тургай-Петролеум»	ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ	9 549
2	АОЗТ «Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.»	Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.	54 678
3	АО «Озенмунайгаз»	Озенмунайгаз	1 731
4	ТОО «Тузколь МунайГаз Оперейтинг»	Западный Тузколь, Кетеказган	342
5	АО «Каражанбасмунай»	Каражанбасмунай	23 247
6	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	1 744
7	ТОО «Каракудукмунай»	Каракудукмунай	10 496
8	ТОО «КАЗАХТУРКМУНАЙ»	Цех добычи нефти и газа № 1 (Мангистауская область)	1 023
9	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	ПетроКазахстан Ойл Продактс	59 894
10	Филиал «Тоталь Е энд ПДунгаГмбХ»	Филиал «Тоталь Е энд ПДунгаГмбХ»	30 629
11	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	37 335
12	ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»	Павлодарский нефтехимический завод	140 210
13	АО «Мангистаумунайгаз»	Мангистаумунайгаз	150 762
14	Филиал компании «Buzachi Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	Buzachi Operating (Бузачи Оперейтинг)	15 638
15	ТОО «Жаикмунай»	Жаикмунай	90 165
16	АО «Эмбамунайгаз»	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»	1 737
17		Нефтегазодобывающее управление «Жылыоймунайгаз»	16 178
18		Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»	7 994
19		Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»	839
20	ТОО «Казахойл Актобе»	Казахойл Актобе	38 899

21	АО «СНПС Актобемунайгаз»	Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть»	135 245
22		Управление «Актобеэнергонефть» (Паротурбинная электростанция - 160)	44 271
23	АО «СНПС- Ай Дан мунай»	СНПС – Ай Дан Мунай	5 664
24	ТОО «Морская нефтяная компания «КазМунайТениз»	Боранколь	5 026
25		Толкын	6 406
26	ТОО «КОМ-МУНАЙ»	Ком-мунай	2 775
27	АО «КМК Мунай»	Кокжиде, Кумсай, Мортук	4 324
28	ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод»	Казахский газоперерабатывающий завод	174 200
29	ТОО «Совместное предприятие «CASPI BITUM»	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	14 274
30	ТОО Совместное предприятие «Куатамлонмунай»	Куатамлонмунай	43 635
31	ТОО «Тенгизшевройл»	ТЕНГИЗШЕВРОЙЛ	331 193
32	АО «КазТрансОйл»	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление Западный филиал	4 281
33	АО «Интергаз Центральная Азия»	Управление магистральных газопроводов «Уральск»	64 182
34		Управление магистральных газопроводов «Шымкент»	30 334
35		Управление магистральных газопроводов «Алматы»	175
36		Управление магистальных газопроводов «Кызылорда»	5 963
37		Управление магистарльных газопроводов «Костанай»	291
38	ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент»	МГ «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	6 270
39	АО «КазТрансГаз Аймак»	Мангистауский производственный филиал	565
40		Актюбинский производственный филиал	1 815
41	ТОО «Азиатский Газопровод»	Магистральный газопровод Казахстан Китай	72 370
Итого:			**1 646 349**

По проведенным расчетам по списку операторов установок по изъятию по итогам 2021 года, в нефтегазовой сфере деятельности **1 646 349 тонн квот** подлежат изъятию (*Таблица 7 и 13*).

Фактические выбросы парниковых газов в нефтегазовой сфере деятельности отражены в таблице 14.

Таблица 14. Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для нефтегазовой сферы деятельности, а также их фактические выбросы

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год	Общий объем (выбросов CO2 по установке)	Разница
1	Айранколь	АО «Каспий нефть»	56 394	52 674	3 720
2	Каракудукмунай	ТОО «Каракудукмунай»	26 829	35 675,28	- 8 846,28
3	Акшабулак	ТОО «Совместное предприятие «Казгермунай»	220 607	28 874	191 733
4	Аксай		12 409	11 873	536
5	Цех добычи нефти и газа № 1 (Мангистауская область)	ТОО «Казахтуркмунай»	16 249	12 672	3 577
6	Цех добычи нефти и газа № 2 (Актюбинская область)		18 039	7 253	10 786
7	Buzachi Operating (Бузачи Оперейтинг)	Филиал компании «Buzachi Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	218 486	105 554,63	112 931,37
8	Ком-мунай	ТОО «Ком-Мунай»	12 785	32 367	- 19 582
9	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	294 007	408 700,28	-114 693,28
10	Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть»	АО «СНПС – Актобемунайгаз»	108 958	137 754,85	- 28 796,85
11	Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть»		474 848	273 417,92	201 430,08

12	Жанажольский нефтегазоперерабатывающий комплекс		645 239	481 440,91	163 798,09
13	Управление «Актобеэнергонефть» (газотурбинная электростанция - 45)		58 439	92 223,34	- 33 784,34
14	Управление «Актобеэнергонефть» (паротурбинная электростанция - 160)		619 216	545 794,62	73 421,38
15	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	24 845	34 979,12	-10 134,12
16	Нефтегазодобывающее управление «Жылыоймунайгаз»		82 080,00	90 302,88	- 8 222,88
17	Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»		62 915	54 441,82	8 473,18
18	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»		31 798	31 211,11	586,89
19	ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ	АО «ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ»	33 385	14 300,13	19 084,87
20	Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.	АОЗТ Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В. (Казахстанский филиал)	2 369 945	1 727 683	642 262
21	Озенмунайгаз	АО «Озенмунайгаз»	382 923	492 534,12	- 109 611,12
22	Мангистаумунайгаз	АО «Мангистаумунайгаз»	678 420	512 051,67	166 368,33
23	Куатамлонмунай	ТОО совместное предприятие «КуатАмлонМунай»	55 696	50 159,06	5 536,94
24	Тенгизшевройл	ТОО «ТЕНГИЗШЕВРОЙЛ»	4 985 786	3 983 548,76	1 002 237,25
25	СНПС – Ай Дан Мунай	АО «СНПС – Ай Дан Мунай»	11 373	19 561,02	- 8 188,02
26	Западный	ТОО	25 488	42 437,19	-16 949,19

	Тузколь, Кетеказган	«ТузкольМунайГаз Оперейтинг»			
27	Боранколь	ТОО «Морская нефтяная компания «КазМунайТениз»	18 415	16 284,07	2 130,93
28	Толкын		10 762	14 111,53	- 3 349,53
29	Жаикмунай	ТОО «Жаикмунай»	212 998	180 820,2	32 177,8
30	Казахойл Актобе	ТОО «Казахойл Актобе»	108 845	106 259,51	2 585,49
31	Кенлык	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	14 570	81 867,69	-67 297,69
32	Каражанбасмунай	АО «Каражанбасмунай»	1 107 670	745 865,08	361 804,92
33	Павлодарский нефтехимический завод	ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»	1 218 633	982 140,51	236 492,49
34	ПетроКазахстан Ойл Продактс	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	1 057 377	956 154,44	101 222,56
35	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	1 617 535	1 729 834,2	-112 299,2
36	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	ТОО «Совместное предприятие «CASPI BITUM»	160 475	37 626	122 849
37	Конденсат	АО «Конденсат»	84 842	69 554,53	15 287,47
38	Казахский газоперерабатывающий завод	ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод»	286 131	103 362,47	182 768,53
39	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»	50 581	50 145	436
40	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО «КазТрансОйл»	25 705	20 829,11	4 875,89
41	Управление магистральных газопроводов «Уральск»	АО «Интергаз Центральная Азия»	82 225	18 012,08	64 212,92
42	Управление магистральных газопроводов «Атырау»		207 860	332 319,66	-124 459,66
43	Управление магистральных		199 900	229 403,26	-29 503,26

	газопроводов «Актау»				
44	Управление магистральных газопроводов «Актобе»		147 018	267 112,12	-120 094,12
45	Управление магистральных газопроводов «Тараз»		29 841	49 899,2	- 20 058,2
46	Управление магистральных газопроводов «Шымкент»		43 190	12 738,04	30 451,96
47	Управление магистральных газопроводов «Алматы»		561	384,58	176,43
48	Управление магистральных газопроводов «Кызылорда»		90 506	84 017,40	6 488,6
49	Управление магистральных газопроводов «Костанай»		1 418	1 133,48	284,52
50	Кокжиде, Кумсай, Мортук	АО «КМК Мунай»	29 742	89 052,08	-59 310,08
51	Кен-Сары	ТОО «Кен-Сары»	20 683	35 854	- 15 171
52	Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.	Компания «Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.»	3 509 095	2 952 184,41	556 910,59
53	Магистральный газопровод «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	ТОО «Газопровод «Бейнеу-Шымкент»	8 286	233 808,79	-225 522,79
54	Компрессорная станция № 1 Бозой		93 803	159 788,76	- 65 985,76
55	Мангистауский производственный филиал	АО «ҚазТрансГаз Аймақ»	1 144	569,20	574,8
56	Актюбинский производственный филиал		2 138	843,60	1 294,4
57	Алматинский производственный филиал		172	226,35	- 54,35
58	Морское, включая блок Огайское	АО «КоЖаН»	33 671	36 542	- 2 871

59	Филиал «Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ»	Филиал «Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ» в Республике Казахстан	71 509	37 144,44	34 364,56
60	Установка производства водорода	ТОО «Эр Ликид Мунай Тех Газы»	156 145	126 232	29 913
61	Магистральный газопровод «Казахстан – Китай»	ТОО «Азиатский Газопровод»	1 303 924	1 202 524,87	101 399,13
	Итого		**23 534 528**	**20 244 129,35**	

Среди установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для нефтегазовой сферы деятельности объем квот по НПР составляет **23 534 528 тонн**, а общий объем фактических выбросов CO2 по установкам составляет **20 244 129,35** тонн. Данные за 2021 год в вышеприведенной таблице (*Таблица 14*, *Рисунок 7*) показывают, что погашение в нефтегазовом секторе полностью покрывается.

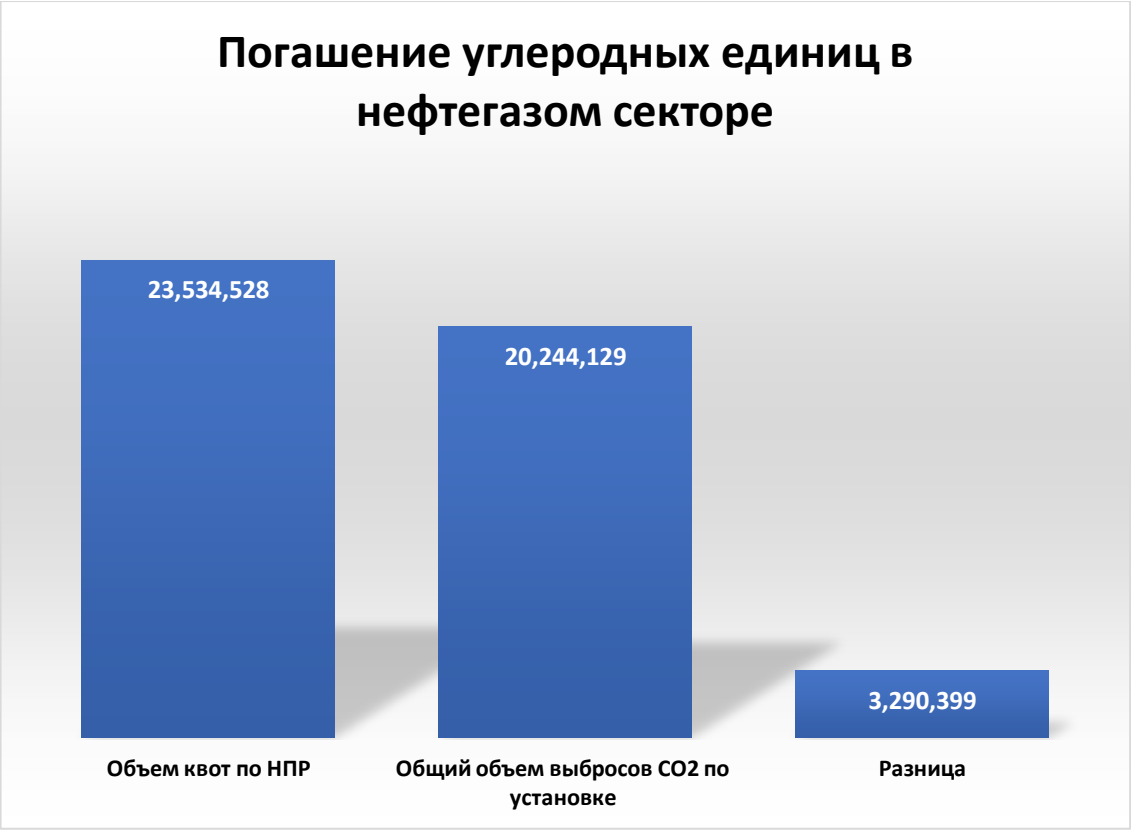

Рис.7 Погашение углеродных единиц в нефтегазом секторе

Таблица 15. Список операторов установок с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
	Нефтегазовая сфера деятельности		
1	Каракудукмунай	ТОО «Каракудукмунай»	-19 342
2	Ком-мунай	ТОО «Ком-Мунай»	-22 357
3	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	-152 028,28
4	Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть2	АО «СНПС – Актобемунайгаз»	-28 796,85
5	Управление «Актобеэнергонефть» (газотурбинная электростанция - 45)		-33 784,34
6	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	-11 871,12
7	Нефтегазодобывающее управление «Жылыоймунайгаз»		-24 401
8	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»		-252,11
9	Озенмунайгаз	АО «Озенмунайгаз»	-111 342
10	Куатамлонмунай	ТОО совместное предприятие «КуатАмлонМунай»	-38 098
11	СНПС – Ай Дан Мунай	АО «СНПС – Ай Дан Мунай»	-13 852
12	Западный Тузколь, Кетеказган	ТОО «ТузкольМунайГаз Оперейтинг»	-17 291,19
13	Боранколь	ТОО «Морская нефтяная компания «КазМунайТениз»	-2 895
14	Толкын		-9 756
15	Жаикмунай	ТОО «Жаикмунай»	-57 987
16	Казахойл Актобе	ТОО «Казахойл Актобе»	-36 314
17	Кенлык	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	-67 298
18	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	-114 043,2
19	Управление магистральных газопроводов «Атырау»	АО «Интергаз Центральная Азия»	-124 460
20	Управление магистральных газопроводов «Актау»		-29 503,26
21	Управление магистральных		-120 094,12

	газопроводов «Актобе»		
22	Управление магистральных газопроводов «Тараз»		-20 058,2
23	Управление магистральных газопроводов «Костанай»		-6,48
24	Кокжиде, Кумсай, Мортук	АО «КМК Мунай»	-63 634
25	Кен-Сары	ТОО «Кен-Сары»	-15 171
26	Магистральный газопровод «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	ТОО «Газопровод «Бейнеу-Шымкент»	-231 793
27	Компрессорная станция № 1 Бозой		-65 986
28	Актюбинский производственный филиал	АО «ҚазТрансГаз Аймақ»	-521
29	Алматинский производственный филиал		-54,35
30	Морское, включая блок Огайское	АО «КоЖаН»	-2 871
	Итого:		**-1 435 862**

Данные дефицита квот CO_2 в нефтегазовой сфере приведены в таблице 15, где общий объем дефицита составляет **1 435 862 квот.** В таблице 16 приведен список операторов установок с профицитом квот CO_2 в нефтегазовой сфере с учетом изъятия, который равен **3 079 911,9** т CO2.

Таблица 16. Перечень операторов установок с профицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Айранколь	АО «Каспий нефть»	3 720
2	Акшабулак	ТОО «Совместное предприятие «Казгермунай»	191 733
3	Аксай	ТОО «Совместное предприятие «Казгермунай»	536
4	Цех добычи нефти и газа № 1 (Мангистауская область)	ТОО «Казахтуркмунай»	2 554
5	Цех добычи нефти и газа № 2 (Актюбинская область)		10 786
6	Buzachi Operating (Бузачи	Филиал компании «Buzachi	97 293,37

	Оперейтинг)	Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	
7	Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть»	АО «СНПС – Актобемунайгаз»	66 185,08
8	Жанажольский нефтегазоперерабатывающий комплекс		163 798
9	Управление «Актобеэнергонефть» (паротурбинная электростанция - 160)		29 150,38
10	Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	479,18
11	ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ	АО «ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ»	9 536
12	Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.	АОЗТ Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В. (Казахстанский филиал)	587 584
13	Мангистаумунайгаз	АО «Мангистаумунайгаз»	15 606,33
14	Тенгизшевройл	ТОО «ТЕНГИЗШЕВРОЙЛ»	671 044,25
15	Каражанбасмунай	АО «Каражанбасмунай»	338 558
16	Павлодарский нефтехимический завод	ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»	96 282,49
17	ПетроКазахстан Ойл Продактс	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	41 329
18	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	ТОО «Совместное предприятие «CASPI BITUM»	108 575
19	Конденсат	АО «Конденсат»	15 287,47
20	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»	436
21	Нефтеперекачивающая станция им.А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО «КазТрансОйл»	595
22	Управление магистральных газопроводов «Уральск»	АО «Интергаз Центральная Азия»	31
23	Управление магистральных газопроводов «Шымкент»		118
24	Управление магистральных газопроводов «Алматы»		1,43
25	Управление магистральных газопроводов «Кызылорда»		526
26	Мангистауский производственный филиал	АО «ҚазТрансГаз Аймақ»	9,8
27	Филиал «Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ»	Филиал «Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ» в Республике Казахстан	3 736

28	Установка производства водорода	ТОО «Эр Ликид Мунай Тех Газы»	29 913
29	Магистральный газопровод «Казахстан – Китай»	ТОО «Азиатский Газопровод»	29 029
30	Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.	Компания «Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.»	556 910,59
31	Казахский газоперерабатывающий завод	ТОО "Казахский газоперерабатывающий завод"	8 568,53
	Итого:		**3 079 911,9**

Исходя из информации представленной выше, можно сделать вывод, что баланс по нефтегазовой сфере деятельности является профицитным. Установкам, находящимся в дефиците, необходимо было погасить нехватающие квоты в размере 1 435 862 тонны. При этом 3 079 399 тонн квот находятся в профиците, которые операторы квотируемых установок были вправе реализовать через товарные биржи или посредством прямой сделки по договору купли-продажи углеродных квот.

Все предприятия нефтегазового сектора погасили свои обязательства по данному торговому периоду.

8. ГОРНОДОБЫВАЮЩАЯ СФЕРА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Горнорудный сектор играет значительную роль в экономике Казахстана. Горнодобывающая промышленность — комплекс отраслей по добыче и первичной обработке (обогащению) полезных ископаемых: топливная, горно-химическая, горнорудная, добыча строительных материалов, добыча драгоценных металлов и камней.

Таблица 17. Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для металлургической сферы деятельности на 2021 год

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	Разрез «Богатырь»	ТОО «Богатырь Комир»	2 695 375
2	Котельная станция Богатырская		23 127
3	Майкубенский угольный разрез	ТОО «Майкубен – Вест»	254 068
4	Коксо-химическое производство	АО «Шубарколь комир»	87 920
5	Разрез «Центральный»		370 712
6	Разрез «Западный»		319 645
7	Шахта «Саранская»	АО «АрселорМиттал Темиртау» Угольный департамент	170 123
8	Шахта им. Т. Кузембаева		110 105
9	Шахта им. Костенко		125 134
10	Шахта «Казахстанская»		122 938
11	Шахта «Тентекская»		121 054
12	Шахта им. Ленина		141 240
13	Шахта «Абайская»		92 563
14	Шахта «Шахтинская»		87 152
15	Центральная обогатительная фабрика «Восточная»		109 185

16	Угольный разрез Каражыра	АО «Каражыра»	473 048
17	Разрез Куу-Чекинский	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	42 631
18	Угольный разрез «Молодежный»		450 558
19	Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	183 306
20	Теплоэлектроцентраль		1 391 785
21	Качарский теплоцентр		73 718
22	Фабрика рудоподготовки и обогащения (ФРПО)		23 795
23	Газопоршневая станция № 1	ТОО «Актюбинская медная компания»	106 502
24	Разрез «Экибастузский»	ТОО «Ангренсор Энерго»	137 403
	Итого		**7 713 087**

Итого по горнодобывающей сфере деятельности в Казахстане количество выделенных квот согласно НПР составляет **7 713 087** единиц для **24 установок** на 2021 год. По итогам отчетного 2021 года проводились операции по перераспределению, изъятию, погашению и выделению дополнительных квот на выбросы парниковых газов в горнодобывающем секторе, которые описаны ниже.

Перераспределение углеродных квот

Данные по перераспределению углеродных единиц по итогам 2021 года в горнодобывающей сфере деятельности приведены в таблице 18.

Таблица 18. Перераспределение углеродных единиц в горнодобывающей сфере деятельности

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Перераспределение квот
1	Шахта «Саранская»	АО «АрселорМиттал	- 1 522

2	Центральная обогатительная фабрика «Восточная»	Темиртау» Угольный департамент	1 522
3	Разрез Куу-Чекинский (п. Кушокы)	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	-1 473
4	Угольный разрез «Молодежный»		1 473
5	Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	129 387
6	Теплоэлектроцентраль		- 129 387

По итогам отчетного года за 2021 год в горнодобывающей сфере деятельности осуществили перераспределение в количестве **132 382 квот** в Угольном департаменте АО «АрселорМиталл Темиртау», между установками Центральной обогатительной фабрики «Восточная» и Шахтой «Саранская», в ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал), между Разрезом Куу-Чекинский (п. Кушокы) и Угольным разрезом «Молодежный» и в АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение», между установками Фабрика производства окатышей и Теплоэлектроцентраль (*Таблица 18*).

Таблица 19. Список операторов установок по изъятию

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Итого к изъятию, тонн квот
1	АО «Качары руда» (ранее - АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»)	Качарский теплоцентр	14 338
2	ТОО «Богатырь Комир»	Котельная станция Богатырская	1 306
3	АО «Арселор Миттал Темиртау» Угольный департамент	Шахта «Саранская»	26 234
4		Шахта им. Т. Кузембаева	3 871
5		Шахта «Тентекская»	40 403
6		Шахта им. Ленина	9 110
7		Шахта «Абайская»	47 418
8		Шахта «Шахтинская»	6 673
9		Центральная обогатительная фабрика «Восточная»	8 554
10	ТОО «Майкубен-Вест»	Майкубенский угольный	23 056

		разрез	
11	ТОО «Ангренсор Энерго»	Разрез «Экибастузский»	74 922
12	ТОО «Актюбинская медная компания»	Газопоршневая станция № 1	2 485
13	ТОО «KAZAKHMYS COAL» (КАЗАХМЫС КОАЛ) (ранее - ТОО «Разрез Куу-Чекинский»)	Разрез Куу-Чекинский (ранее – Угольный разрез)	5 240
Итого:			**263 610**

По проведенным расчетам по списку операторов установок по изъятию по итогам 2021 года, в горнодобывающей сфере деятельности **263 610 тонн квот** подлежат изъятию (*Таблица 7 и 19*).

Таблица 20. Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для горнодобывающей сферы деятельности, а также их выбросы

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год	Общий объем (выбросов CO_2 по установке)	Разница
1	Разрез «Богатырь»	ТОО «Богатырь Комир»	2 695 375	474 487,63	2 220 887,37
2	Котельная станция Богатырская		23 127	20 363,65	2 763,35
3	Майкубенский угольный разрез	ТОО «Майкубен – Вест»	254 068	133 593,37	120 474,64
4	Коксо-химическое производство	АО «Шубарколь комир»	87 920	75 438,56	12 481,44
5	Разрез «Центральный»		370 712	103 612,30	267 099,7
6	Разрез «Западный»		319 645	46 180,80	273 464,21
7	Шахта «Саранская»	АО «АрселорМиттал Темиртау» Угольный департамент	170 123	80 620,06	89 502,94
8	Шахта им. Т. Кузембаева		110 105	49 365,82	60 739,18
9	Шахта им. Костенко		125 134	41 981,67	83 152,33
10	Шахта «Казахстанская»		122 938	58 825,60	64 112,40
11	Шахта «Тентекская»		121 054	60 806,85	60 247,15
12	Шахта им. Ленина		141 240	52 390,15	88 849,85
13	Шахта		92 563	22 723,09	69 839,91

	«Абайская»				
14	Шахта «Шахтинская»		87 152	1 026,27	86 25,73
15	Центральная обогатительная фабрика «Восточная»		109 185	102 153,45	7 031,55
16	Угольный разрез Каражыра	АО «Каражыра»	473 048	34 274,72	438 773,28
17	Разрез Куу-Чекинский	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	42 631	7 725,01	34 905,99
18	Угольный разрез «Молодежный»		450 558	56 392,48	394 165,52
19	Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	183 306	380 531,48	-197 225,48
20	Теплоэлектроцентраль		1 391 785	1 496 571,17	- 104 786,17
21	Качарский теплоцентр		73 718	68 587,29	5 130,71
22	Фабрика рудоподготовки и обогащения (ФРПО)		23 795	40 954,65	- 17 159,65
23	Газопоршневая станция № 1	ТОО «Актюбинская медная компания»	106 502	92 661,66	13 840,34
24	Разрез «Экибастузский»	ТОО «Ангренсор Энерго»	137 403	2 477,68	134 925,32
	Итого:		**7 713 087**	**3 503 745,38**	**4 209 341,62**

Общий объем выбросов по горнодобывающему сектору составляет **3 503 745,38 тонн**.

Таблица 21. Список операторов установок с профицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
	Горнодобывающая сфера деятельности		
1	Разрез «Богатырь»	ТОО «Богатырь Комир»	2 220 887
2	Котельная станция Богатырская		1 457
3	Майкубенский угольный разрез	ТОО «Майкубен – Вест»	97 419

4	Коксо-химическое производство	АО «Шубарколь комир»	12 481
5	Разрез «Центральный»		267 100
6	Разрез «Западный»		273 464
7	Шахта «Саранская»	АО «АрселорМиттал Темиртау» Угольный департамент	63 269
8	Шахта им. Т. Кузембаева		56 868,18
9	Шахта им. Костенко		83 152,33
10	Шахта «Казахстанская»		64 112,4
11	Шахта «Тентекская»		19 844,15
12	Шахта им. Ленина		79 739,85
13	Шахта «Абайская»		22 421,91
14	Шахта «Шахтинская»		79 452,73
15	Угольный разрез Каражыра	АО «Каражыра»	438 773,28
16	Разрез Куу-Чекинский	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	29 665,99
17	Угольный разрез «Молодежный»		394 165,52
18	Газопоршневая станция № 1	ТОО «Актюбинская медная компания»	11 355,34
19	Разрез «Экибастузский»	ТОО «Ангренсор Энерго»	60 003,32
	Итого:		**4 275 632**

Таблица 22. Список операторов установок с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Центральная обогатительная фабрика «Восточная»	АО «АрселорМиттал Темиртау» Угольный департамент	-1 522
2	Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	-197 225
3	Теплоэлектроцентраль	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	-104 786
4	Качарский теплоцентр	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	-9 207
5	Фабрика рудоподготовки и обогащения (ФРПО)	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	-17 160
	Итого:		**-329 900**

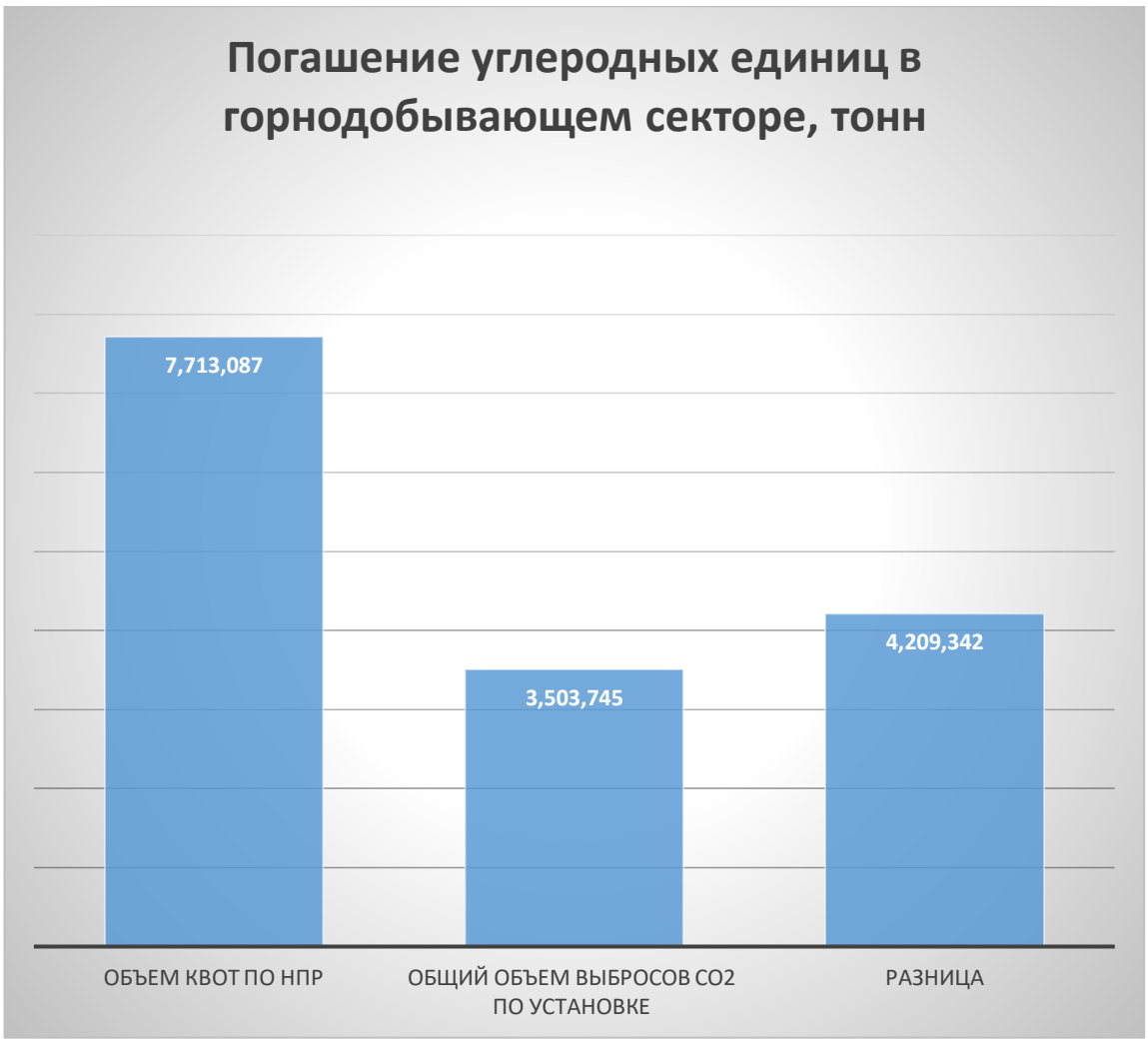

Рис.8. Погашение углеродных единиц в горнодобывающем секторе

Среди установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для горнодобывающей сферы деятельности объем квот по НПР составляет **7 713 087 тонн**, а общий объем фактических выбросов CO2 по установкам составляет **3 503 745** тонн. Данные за 2021 год в вышеприведенной таблице (*Таблица 20, Рисунок 8*) показывают, что погашение в горнодобывающем секторе полностью покрывается и не требует дополнительных квот на выбросы парниковых газов за 2021 год. Профицит в данной сфере деятельности составляет 4 209 342 тонны.

По итогам действия Национального плана углеродных квот на 2021 год все предприятия горнодобывающей сферы деятельности погасили свои обязательства.

9. МЕТАЛЛУРГИЧЕСКАЯ СФЕРА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В металлургической сфере деятельности объем распределенных квот за 2021 год также является основой для расчета количества перераспределенных, изъятых и погашенных углеродных единиц. Эти данные приведены в нижеследующих таблицах.

Таблица 23. Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для металлургической сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квот на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	Стальной департамент	АО «АрселорМиттал Темиртау»	15 952 006
2	Аксуский завод ферросплавов	АО «Транснациональная Компания «Казхром»	2 223 265
3	Актюбинский завод ферросплавов		1 710 110
4	Донской горно-обогатительный комбинат		286 023
5	Электросталеплавильный цех	ТОО «Кастинг»	37 759
6	Павлодарский филиал	ТОО «KSP Steel» (КейЭсПи Стил)	152 997
7	Цех электролиза	АО «Казахстанский электролизный завод»	386 169
8	Цех по производству электродов		54 617
9	Балхашский медеплавильный завод, Балхашская площадка	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	123 428
10	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка		84 713
11	Усть-Каменогорский металлургический комплекс	ТОО «Казцинк»	682 247
12	Риддерский металлургический комплекс		533 615
13	Химико-металлургический завод	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	81 496
14	Таразский металлургический завод	ТОО «Таразский металлургический завод»	61 964
15	Павлодарский алюминиевый завод	АО «Алюминий Казахстана»	3 251 027
16	Теплоэлектроцентраль		5 309 953
17	Золотоизвлекательная фабрика	АО «Altyntau Kokshetau»	23 352

18	Завод по производству металлургического кремния	ТОО «Tau-Ken Temir»	85 763
19	Газопоршневая генераторная установка	ТОО «Актюбинский рельсобалочный завод»	173 257
20	Нагревательная печь		33 591
21	Текелийский горно-перерабатывающий комплекс	ТОО «Текелийский горно-перерабатывающий комплекс»	63 458
	Итого		**31 310 811**

Итого по металлургической сфере деятельности в Казахстане количество выделенных квот согласно НПР на 2021 год составляет **31 310 811** единиц для 21 установки (*Таблица 23 и Рисунок 3*).

Данные по **перераспределению** по итогам 2021 года углеродных единиц в металлургической сфере деятельности приведены в нижеследующей таблице 24.

Таблица 24. Перераспределение углеродных единиц в металлургической сфере деятельности

	МЕТАЛЛУРГИЧЕСКАЯ СФЕРА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ		
№	**Наименование установки**	**Наименование оператора установки**	**Перераспределение квот**
1	Павлодарский алюминиевый завод	АО «Алюминий Казахстана»	171 753
2	Теплоэлектроцентраль		-171 753
3	Цех электролиза	АО «Казахстанский электролизный завод»	-366
4	Цех по производству электродов		366
5	Усть-Каменогорский металлургический комплекс	ТОО «Казцинк»	63 012
6	Риддерский металлургический комплекс		-63 012
	Итого:		**235 131**

В металлургической сфере деятельности по итогам 2021 года операторы установок ТОО «Казцинк», АО «Алюминий Казахстана» и АО «Казахстанский электролизный завод» осуществили перераспределение **235**

131 квот среди установок своих предприятий для погашения углеродных единиц (*Таблица 24 и Рисунок 4*).

Перечень операторов установок по изъятию по итогам 2021 года в металлургической сфере деятельности

Итоговые данные по изъятию в металлургической сфере деятельности приведены в таблице 25.

Таблица 25. Список операторов установок по изъятию по итогам 2021 года в металлургической сфере деятельности

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Итого к изъятию, тонн квот
1	АО «ТНК «Казхром»	Аксуский завод ферросплавов	175 598
2		Донской горно-обогатительный комбинат	27 274
3		Актюбинский завод ферросплавов	13 884
4	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	Балхашский медеплавильный завод Балхашская площадка	29 618
5	ТОО «Казцинк»	Усть-Каменогорский металлургический комплекс	112 655
6		Риддерский металлургический комплекс	11 874
7	АО «Алюминий Казахстана»	Павлодарский алюминиевый завод	325 005
8		Теплоэлектроцентраль	343 267
9	ТОО «Кастинг»	Электросталеплавильный цех	14 298
10	ТОО «KSP Steel»	Павлодарский филиал	14 287
11	ТОО «Актюбинский рельсобалочный завод»	Газопоршневая генераторная установка	8 983
12		Нагревательная печь	4 422
13	ТОО «Текелийский горно-перерабатывающий комплекс»	Текелийский горно-перерабатывающий комплекс	16 922
14	ТОО «Tau-Ken Temir»	Завод по производству металлургического кремния	85 763
15	АО «Темиртауский электрометаллургически й комбинат»	Химико-металлургический завод	77 978
16	АО «АрселорМиттал	Стальной департамент	921 252

	Темиртау»		
	Итого:		**2 183 080**

По проведенным расчетам по списку операторов установок по изъятию по итогам 2021 года, в металлургической сфере деятельности **2 183 080 тонны квот** подлежат изъятию (*Таблица 25, Рисунок 5*).

Таблица 26. Перечень установок с распределенными для них квотами и их выбросы за 2021 год в металлургической сфере деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год	Общий объем (выбросов CO2 по установке)	Остаток квот с учетом изъятия
1	Стальной департамент	АО «АрселорМиттал Темиртау»	15 952 006	14 813 939,77	216 814,23
2	Аксуский завод ферросплавов	АО «Транснациональная Компания «Казхром»	2 223 265	1 988 694,08	58 972,92
3	Актюбинский завод ферросплавов		1 710 110	1 539 889,91	156 336,09
4	Донской горно-обогатительный комбинат		286 023	230 711,6	28 037,4
5	Электросталеплавильный цех	ТОО «Кастинг»	37 759	22 247	1 214
6	Павлодарский филиал	ТОО «KSP Steel» (КейЭсПи Стил)	152 997	117 628,91	21 081,1
7	Цех электролиза	АО «Казахстанский электролизный завод»	386 169	391 077	- 4 908
8	Цех по производству электродов		54 617	63 535	- 8 918
9	Балхашский медеплавильный завод, Балхашская площадка	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	123 428	120 256,57	- 26 446,57
10	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка		84 713	110 964,98	- 26 251,98
11	Усть-	ТОО	682 247	632 603,93	- 63 011,93

	Каменогорский металлурги ческий комплекс	«Казцинк»			
12	Риддерский металлурги ческий комплекс		533 615	438 432,07	83 308,93
13	Химико-металлурги ческий завод	АО «Темиртауский электрометаллу ргический комбинат»	81 496	17 201	-13 683
14	Таразский металлурги ческий завод	ТОО «Таразский металлургическ ий завод»	61 964	56 478,04	5 485,96
15	Павлодарский алюминиевый завод	АО «Алюминий Казахстана»	3 251 027	3 097 774,94	- 171 752,94
16	Теплоэлектро централь		5 309 953	4 639 915,29	326 770,71
17	Золотоизвлекате льная фабрика	АО «Altyntau Kokshetau»	23 352	19 449	3 903
18	Завод по производству металлурги ческого кремния	ТОО «Tau-Ken Temir»	85 763	0	-
19	Газопоршневая генераторная установка	ТОО «Актюбинский рельсоба лочный завод»	173 257	117 339,68	46 934,32
20	Нагревательная печь		33 591	22 286,66	6 882,34
21	Текелийский горно-перерабатыва ющий комплекс	ТОО «Текелийский горно-перерабатываю щий комплекс»	63 458	0	46 536
	Итого		**31 310 811,00**	**28 440 425,43**	**687 305,57**

Среди установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для металлургической сферы деятельности объем квот по НПР составляет **31 310 811 тонн**, а общий объем фактических выбросов CO2 по установкам составляет **28 440 425,43 тонн**. Данные за 2021 год в вышеприведенной таблице (*Таблица 26, Рисунок 9*) показывают, что погашение в металлургии полностью покрывается и не требует дополнительных квот на выбросы парниковых газов за 2021 год.

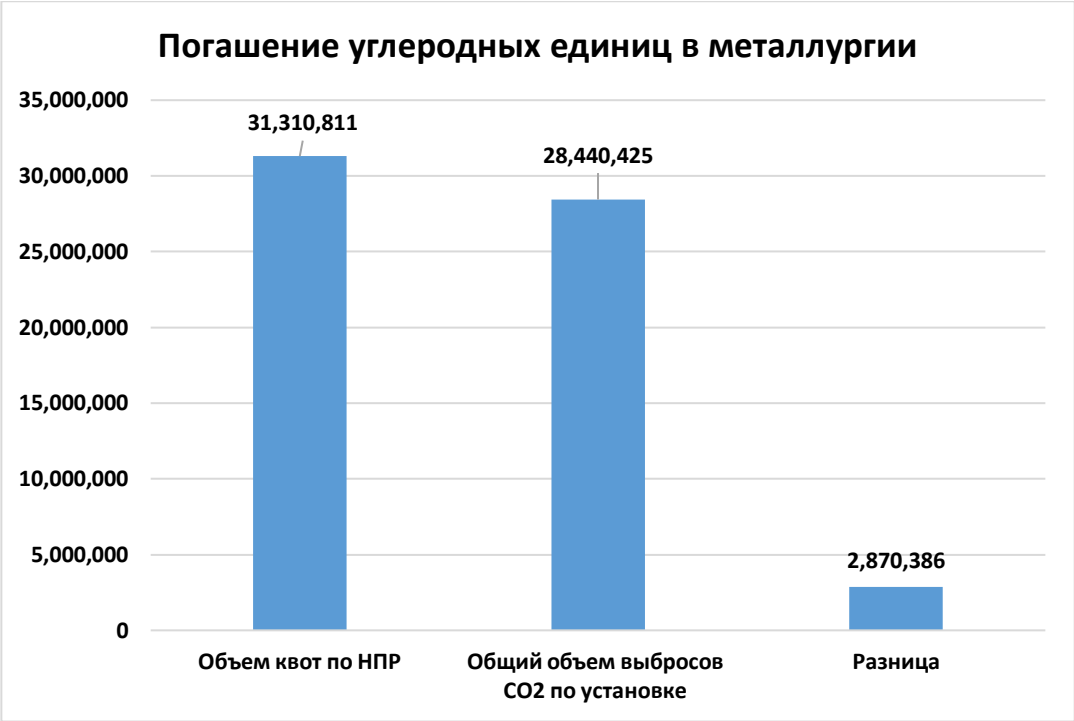

Рис.9. Погашение углеродных единиц в металлургии

Остаток квот с учетом изъятия в металлургической сфере деятельности составляет **687 305,57 тонн** (*Таблица 26*), а в электроэнергетике **- 4 048 195,8 тонн** (*Таблице 8*). Таким образом, в металлургической сфере деятельности имеется профицит квот, а в электроэнергетической сфере деятельности - дефицит (*Таблица 5, Таблица 24 и Таблица 27*).

Таблица 27. Баланс с учетом изъятия по всем сферам деятельности

Электроэнергетическая сфера деятельности		**Горнодобывающая сфера деятельности**	
Профицит	3 746 281,51	Профицит	4 275 632
Дефицит	-7 794 477,33	Дефицит	- 329 900
Баланс	**-4 048 195,8**	**Баланс**	**3 945 732**
Металлургическая сфера деятельности		**Химическая сфера деятельности**	
Профицит	1 002 277	Профицит	206 218
Дефицит	-314 972	Дефицит	- 91 394
Баланс	**687 305**	**Баланс**	**114 824**

Нефтегазова сфера деятельности		Обрабатывающая сфера деятельности	
Профицит	3 079 911,9	Профицит	773 411
Дефицит	- 1 435 862	Дефицит	- 492 391
Баланс	**1 644 050**	**Баланс**	**281 020**

Исходя из информации, представленной выше, можно заметить, что электроэнергетическая сфера деятельности является единственной сферой деятельности в Национальном плане углеродных квот на 2021 год, которая имеет дефицит квот. При этом самый большой профицит квот образовался у горнодобывающей сферы деятельности.

Таблица 28. Перечень операторов установок в металлургической сфере деятельности с дефицитом квот CO_2

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Цех электролиза	АО «Казахстанский электролизный завод»	-4 908,00
2	Цех по производству электродов		-8 918,00
3	Балхашский медеплавильный завод, Балхашская площадка	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	-26 446,57
4	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка		-26 251,98
5	Усть-Каменогорский металлургический комплекс	ТОО «Казцинк»	-63 011,93
6	Химико-металлургический завод	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	-13 683,07
7	Павлодарский алюминиевый завод	АО «Алюминий Казахстана»	-171 752,94
	Итого:		**- 314 972**

Таблица 29. Перечень операторов установок в металлургической сфере деятельности с профицитом квот CO_2

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Стальной департамент	АО «АрселорМиттал Темиртау»	216 814,23
2	Аксуский завод ферросплавов	АО «Транснациональная Компания «Казхром»	58 972,92
3	Актюбинский завод ферросплавов		156 336,09
4	Донской горно-обогатительный комбинат		28 037,40

5	Электросталеплавильный цех	ТОО «Кастинг»	1 214,00
6	Павлодарский филиал	ТОО «KSP Steel» (КейЭсПи Стил)	21 081,10
7	Риддерский металлургический комплекс	ТОО «Казцинк»	83 308,93
8	Таразский металлургический завод	ТОО «Таразский металлургический завод»	5 485,96
9	Теплоэлектроцентраль	АО «Алюминий Казахстана»	326 770,71
10	Золотоизвлекательная фабрика	АО «Altyntau Kokshetau»	3 903,00
11	Завод по производству металлургического кремния	ТОО «Tau-Ken Temir»	0,00
12	Газопоршневая генераторная установка	ТОО «Актюбинский рельсобалочный завод»	46 934,32
13	Нагревательная печь		6 882,34
14	Текелийский горно-перерабатывающий комплекс	ТОО «Текелийский горно-перерабатывающий комплекс»	46 536,00
	Итого:		**1 002 277**

По итогам действия Национального плана углеродных квот на 2021 год все предприятия металлургической сферы деятельности погасили свои обязательства.

10. ХИМИЧЕСКАЯ СФЕРА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В структуре производства химической промышленности Казахстана 64 % занимает базовая химия, в которую входит производство неорганических кислот, щелочей и их солей, взрывчатые вещества, а также лаки и краски, агрохимия (минеральные удобрения и пестициды) занимает около 21 %, нефтегазохимия представлена одним крупным предприятием и составляет 10 % в общем объеме производства химической промышленности. Потребительская химия, представленная предприятиями по производству моющих и чистящих средств, составляет 5 %.[4]

Таблица 30. Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для химической сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	Завод по производству минеральных удобрений	АО «КазАзот»	337 509
2	Шагырлы-Шомышты		49 337
3	Газопоршневая электрическая станция		173 882
4	Новоджамбульский фосфорный завод	ТОО «Казфосфат»	784 255
5	Минеральные удобрения		124 866
6	Завод по производству спирта	ТОО «Кентавр»	24 197
7	Актюбинский завод хромовых соединений	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	247 178
	Итого		**1 741 223**

[4] https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%BC%D1%8B%D1%88%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8C_%D0%9A%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B0

Итого по химической сфере деятельности в Казахстане количество выделенных квот, согласно НПР, составляет **1 741 223** единицы для **7 установок** на 2021 год.

Перераспределение квот в химической сфере деятельности.

Некоторыми операторами установок в химической сфере деятельности было осуществлено перераспределение между установками:

1) Оператор установки АО «КазАзот» в связи с недостачей квот перераспределил **31 588 квот** с Газопоршневой электрической станции на установку Шагырлы-Шомышты.

2) Оператор установки ТОО «Казфосфат» перераспределил между своими установками квоты, переместил с Новоджамбульского фосфорного завода **5 930 квот** на установку «Минеральные удобрения».

Таблица 31. Перераспределение углеродных единиц в химической сфере деятельности

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Перераспределение квот
1	Шагырлы-Шомышты	АО «КазАзот»	31 588,00
2	Газопоршневая электрическая станция		-31 588,00
3	Новоджамбульский фосфорный завод	ТОО «Казфосфат»	-5 930,00
4	Минеральные удобрения		5 930,00

Данные операторов установок в химической сфере деятельности по изъятию приведены в таблице 32.

Таблица 32. Список операторов установок в химической сфере деятельности по изъятию

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Итого к изъятию, тонн квот

1	АО «КазАзот»	Газопоршневая электрическая станция	18 110
2		Шагырлы-Шомышты	5 523
3	ТОО «Казфосфат»	Минеральные удобрения	4 943
4	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	Актюбинский завод хромовых соединений	4 999
Итого:			**33 575**

Ниже в таблице 33 показаны общий объем квоты на выбросы парниковых газов и фактические выбросы установок химической сферы деятельности, а также разница между ними.

Таблица 33. Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для химической сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год	Общий объем (выбросов CO_2 по установке)	Разница
1	Завод по производству минеральных удобрений	АО «КазАзот»	337 509	322 181,4	15 327,6
2	Шагырлы-Шомышты		49 337	75 402,2	- 26 065,2
3	Газопоршневая электрическая станция		173 882	83 143,4	90 738,6
4	Новоджамбульский фосфорный завод	ТОО «Казфосфат»	784 255	634 406,3	149 848,7
5	Минеральные удобрения		124 866	125 852,7	- 986,7
6	Завод по производству спирта	ТОО «Кентавр»	24 197	45 895,7	- 21 698,7
7	Актюбинский завод хромовых соединений	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	247 178	274 356	- 27 178
	Итого		**1 741 223**	**1 561 237,7**	**179 985,3**

Данные за 2021 год в вышеприведенной таблице (*Таблица 33, Рисунок 10*) показывают, что погашение в химической сфере деятельности полностью покрывается и не требует дополнительных квот на выбросы парниковых газов за 2021 год.

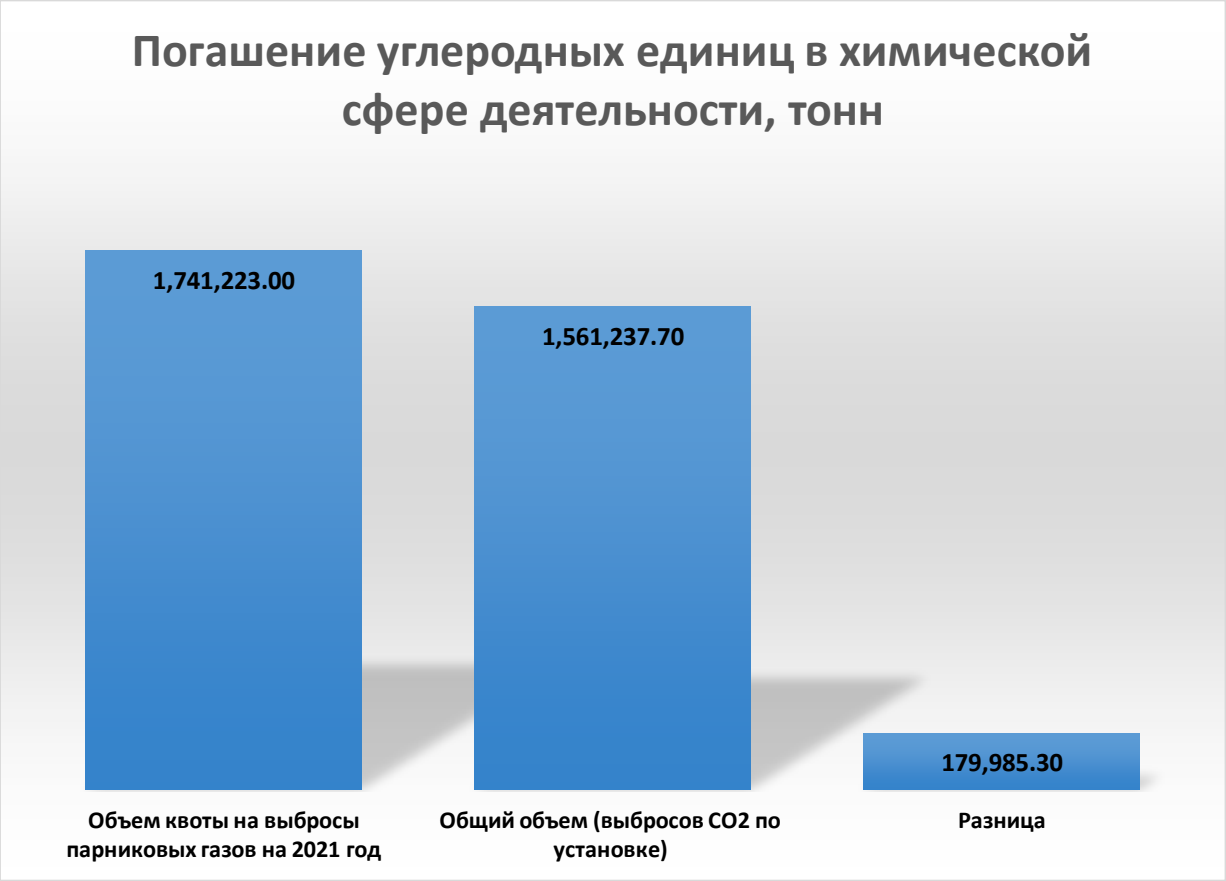

Рис. 10. Погашение углеродных единиц в химической сфере деятельности

Таблица 34. Перечень операторов установок в химической сфере деятельности с профицитом квот CO_2

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Завод по производству минеральных удобрений	АО «КазАзот»	15 328
2	Газопоршневая электрическая станция	АО «КазАзот»	41 041
3	Новоджамбульский фосфорный завод	ТОО «Казфосфат»	149 849
	Итого:		**206 218**

Таблица 35. Список операторов установок в химической сфере деятельности с дефицитом квот CO_2

№	Наименование оператора установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Завод по производству спирта	ТОО «Кентавр»	-21 699
2	Актюбинский завод хромовых соединений	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	-32 177
3	Шагырлы-Шомышты	АО «КазАзот»	-31 588,21
4	Минеральные удобрения	ТОО «Казфосфат»	-5 929,69
	Итого:		**- 91 394**

Все предприятия химической сферы деятельности погасили свои обязательства по итогам действия Национального плана углеродных квот на 2021 год.

11. ОБРАБАТЫВАЮЩАЯ (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича) СФЕРА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.

Обрабатывающая отрасль промышленности является перспективной с точки зрения добавочной стоимости, в то время как горно- и нефтедобывающая отрасли обладают рядом недостатков. Они зависимы от мировых цен на сырье, объем добавочной стоимости на единицу продукции меньше, чем в обрабатывающей промышленности.

Таблица 36. Объем квот на выбросы на 2021 год для обрабатывающей сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	Стандарт Цемент	ТОО «Стандарт Цемент»	1 384 445
2	Цементный завод Семей	ТОО «Производственная компания «Цементный завод Семей»	780 265
3	5 линия	АО «Карцемент»	806 994
4	6 линия		526 215
5	Казахцемент	ТОО «Казахцемент»	463 010
6	Цементный завод Бухтарминской цементной компании	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	913 686
7	Шымкентцемент	АО «Шымкентцемент»	763 046
8	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	1 042 949
9	САС-Тобе Технолоджис (SAS-Tobe Technologies)	ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис)»	273 063
11	Цементный завод «КаспийЦемент»	ТОО «КаспийЦемент»	679 398
12	Предприятие по производству гипсокартонных листов и сухих строительных смесей	ТОО «Кнауф Гипс Капчагай. Предприятие с участием ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгсгезельшафт мбХ»	33 030
13	Цех № 4 (цех	ТОО «Стройдеталь»	53 357

	керамзитного гравия и извести)		
14	Силикат	ТОО «Силикат»	42 304
15	Цементный завод	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	423 774
	Итого		**8 185 535**

Итого по обрабатывающему сектору в Казахстане количество выделенных квот согласно НПР составляет **8 185 535** единиц квот для **15 установок** на 2021 год.

Данные по **перераспределению** в обрабатывающей сфере деятельности за 2021 год приведены в таблице 37.

Таблица 37. Перераспределение углеродных единиц в обрабатывающей сфере деятельности

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Перераспределение квот
1	5 линия	АО «Карцемент»	- 47 948
2	6 линия		47 948

Изъятие

Список операторов установок по изъятию по итогам 2021 года приведен ниже (*Таблица 38*).

Таблица 38. Список операторов установок в обрабатывающей сфере деятельности по изъятию

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Итого к изъятию, тонн квот
1	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	Цементный завод Бухтарминской цементной компании	23 011
2	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	22 208
3	ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис)»	САС-Тобе Технолоджис (SAS-Tobe Technologies)	102 450

4	ТОО «Силикат»	Силикат	19 494
5	ТОО «Стройдеталь»	Цех № 4 (цех керамзитного гравия и извести)	3 995
6	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	Цементный завод	2
7	АО «Карцемент»	6 линия	32 086
Итого:			**203 246**

По проведенным расчетам по списку операторов установок по изъятию по итогам 2021 года, в обрабатывающей сфере деятельности **203 246 тонн квот** подлежат изъятию (*Таблица 38).*

Таблица 39. Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для обрабатывающей сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год	Общий объем (выбросов CO_2 по установке)	Разница
1	Стандарт Цемент	ТОО «Стандарт Цемент»	1 384 445	1 353 400,16	31 044,84
2	Цементный завод Семей	ТОО «Производственная компания «Цементный завод Семей»	780 265	777 613,92	2 651,08
3	5 линия	АО «Карцемент»	806 994	759 045,69	47 948,31
4	6 линия		526 215	541 808,19	- 15 593,19
5	Казахцемент	ТОО «Казахцемент»	463 010	-	-
6	Цементный завод Бухтарминской цементной компании	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	913 686	959 946,00	- 46 260,00
7	Шымкентцемент	АО «Шымкентцемент»	763 046	842 549,46	-79 503,46
8	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	1 042 949	876 420	166 529,00
9	САС-Тобе Технолоджис	ТОО «SAS-Tobe Technologies	273 063	214 822,76	58 240,24

	(SAS-Tobe Technologies)	(САС-Тобе Технолоджис)»			
11	Цементный завод «КаспийЦемент»	ТОО «КаспийЦемент»	679 398	604 504,17	74 893,83
12	Предприятие по производству гипсокартонных листов и сухих строительных смесей	ТОО «Кнауф Гипс Капчагай. Предприятие с участием ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгсгезел ьшафт мбХ»	33 030	25 676,57	7 353,43
13	Цех № 4 (цех керамзитного гравия и извести)	ТОО «Стройдеталь»	53 357	47 173	6 184
14	Силикат	ТОО «Силикат»	42 304	71 181,55	- 28 877,55
15	Цементный завод	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	423 774	627 127,53	- 203 353,53

Рис.11. Погашение в обрабатывающей сфере деятельности

Данные за 2021 год в вышеприведенной таблице (*Таблица 39, Рисунок 11*) показывают, что погашение углеродных единиц в обрабатывающей сфере деятельности полностью покрывается и не требует дополнительных квот на выбросы парниковых газов за 2021 год.

Таблица 40. Список операторов установок в обрабатывающей сфере деятельности с профицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Стандарт Цемент	ТОО «Стандарт Цемент»	31 045
2	Цементный завод Семей	ТОО «Производственная компания «Цементный завод Семей»	2 651
3	5 линия	АО «Карцемент»	47 948
4	Казахцемент	ТОО «Казахцемент»	463 010
5	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	144 321
6	Цементный завод «КаспийЦемент»	ТОО «КаспийЦемент»	74 894
7	Предприятие по производству гипсокартонных листов и сухих строительных смесей	ТОО «Кнауф Гипс Капчагай. Предприятие с участием ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгсгезельшафт мбХ»	7 353
8	Цех № 4 (цех керамзитного гравия и извести)	ТОО «Стройдеталь»	2 189
	Итого:		**773 411**

Таблица 41. Перечень операторов установок в обрабатывающей сфере деятельности с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	6 линия	АО «Карцемент»	-47 679
2	Цементный завод Бухтарминской цементной компании	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	-69 271
3	Шымкентцемент	АО «Шымкентцемент»	-79 503
4	САС-Тобе Технолоджис (SAS-Tobe Technologies)	ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис)»	-44 210
5	Силикат	ТОО «Силикат»	-48 372
6	Цементный завод	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	-203 355,53
	Итого:		**- 492 391**

Общее количество изъятых квот по регулируемым секторам экономики приведено в *Таблице 42*, процентное соотношение изъятых квот по сферам деятельности проиллюстрировано в *Рисунке 12*.

В обрабатывающей сфере деятельности непогашенными остались 44 209 тонн квот. Не погасило свои квоты ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис).

Таблица 42. Количество квот подлежащих изъятию по сферам деятельности

Сфера деятельности	Итого к изъятию, тонн квот
Обрабатывающая	203 246
Металлургическая	2 183 080
Химическая	33 575
Электроэнергетическая	2 851 508
Горнодобывающая	263 610
Нефтегазовая	1 646 349
Итого:	**7 181 368**

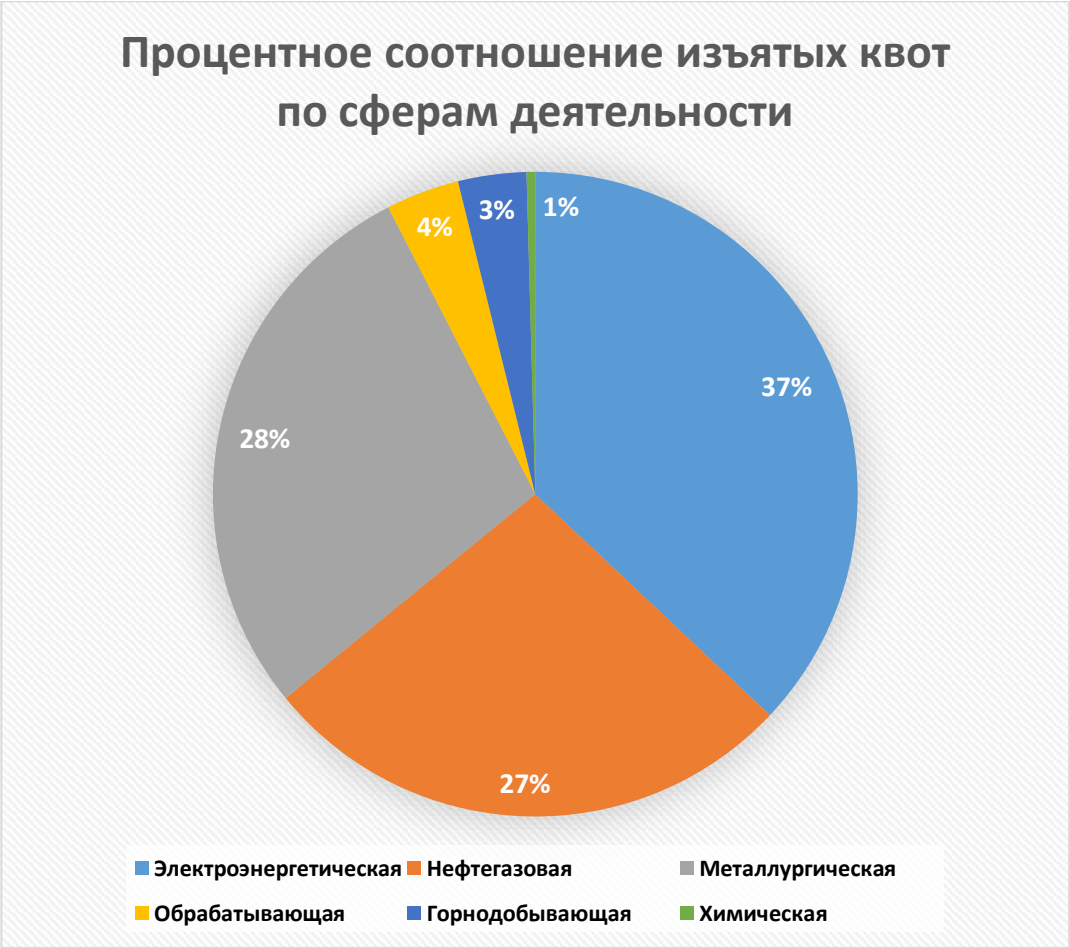

Рис.12. Процентное соотношение квот подлежащих изъятию по сферам деятельности

Согласно вышеприведенному графику, самый большой процент изъятия квот произошел в электроэнергетической сфере деятельности с 37% из общего объема изъятых квот, следующими идут металлургическая и нефтегазовая сферы деятельности, по 28% и 27%, соответственно. В обрабатывающей сфере процентное соотношение изъятых квот достигло 4% и в горнодобывающей сфере - 3%. На последнем месте с наименьшим объемом изъятия - химическая сфера деятельности.

Обрабатывающая сфера деятельности после изъятия квот показывает профицит в **281 020 тонн**, а в химической сфере этот показатель равен **114 824 тонн**. Также имеется профицит в нефтегазом секторе **1 644 050 тонны**, в горнорудном секторе заметен профицит в **3 945 732 тонн** (*Таблица*

27). Только электоэнергетическая сфера деятельности нахолится в дефиците после изъятия, который составляет более 4 млн. тонн квот.

12. ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ КВОТЫ

Ниже приведена таблица с перечнем природопользователей, получивших объемы дополнительных квот на выбросы парниковых газов за 2021 год (*Таблица 43*).

Таблица 43. Перечень операторов установок с выданным объемом дополнительных квот за 2021 год

№	Наименование предприятия	Наименование установки	Объем квот на выбросы парниковых газов на 2021 год по НПР	Выданный объем дополнительных квот	Категории
	Электроэнергетика				
1	ТОО «Согринская теплоэлектроцентраль»	Согринская теплоэлектроцентраль	513 234	35 809	увеличение мощности
2	ТОО «Экибастуская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	17 145 580	3 456 254,26	увеличение мощности
3	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	5 244 317	741 585	увеличение мощности
4	ТОО «Уральская газотурбинная электростанци»	Уральская газотурбинная электростанция	192 534	38 575,49	увеличение мощности
5	ТОО «Батыс Пауэр»	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс	300 787	188 662	увеличение мощности
6	ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ»	Усть-Каменогорская теплоэлектроцентраль	3 152 269	256 397	увеличение мощности
7	АО «Усть-	Котельная № 2	85 611	41 103	увеличение

	Каменогорские тепловые сети»	Котельная № 3	22 152	792	мощности
8	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	Котельный цех	124 990	17 294	увеличение мощности
9	ТОО «Востокэнерго»	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка	90 242	13 755	увеличение мощности
10	ТОО «Степногорская ТЭЦ»	Степногорская теплоэлектро централь	1 212 959	156 750,8	увеличение мощности
11	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	Петропавловская теплоэлектро централь - 2	4 128 530	49 958	увеличение мощности
12	ГКП на ПХВ Кокшетау Жылу при акимате города Кокшетау	Районная котельная № 2	488 533	53 229,5	увеличение мощности
13	ТОО Мангистауский атомный энергетический комбинат – Казатомпром	Теплоэлектро централь № 2	2 213 440	16 841	увеличение мощности
14	ТОО Айтас-энерго	Айтас-энерго	67 954	3 416	увеличение мощности
15	ТОО Kazakhmys Distribution (Казахмыс Дистрибьюшн)	Тепловая станция № 2	131 534	39 221,77	увеличение мощности
16	ТОО Главная распределительная энергостанция Топар	ГРЭС	4 672 562	32 525,61	увеличение мощности
17	АО Атырауская ТЭЦ	Атырауская теплоэлектро централь	1 675 296	266 321	увеличение мощности
18	ТОО Караганда Энергоцентр	Карагандинская теплоэлектро централь – 1	418 320	20 768	увеличение мощности
		Карагандинская теплоэлектро централь - 3	5 460 908	92 973	
	Итого:			**5 522 232**	
	Нефтегазовая сфера				
1.	ТОО Атырауский нефтеперерабатывающий завод	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	1 617 535	146 278,7	увеличение мощности
2.	АО Интергаз Центральная Азия	Управление магистральных газопроводов Атырау	207 860	124 730	увеличение

		Управление магистральных газопроводов Актобе	147 018	124 237	мощности
		Управление магистральных газопроводов Тараз	29 841	20 192	
		Управление магистральных газопроводов Актау	199 900	33 843	
3.	АО Кожан	Морское, включая блок Огайское	33 671	7 523,554	увеличение мощности
4.	ТОО Газопровод «Бейнеу-Шымкент»	Магистральный газопровод «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	8 286	229 071	увеличение мощности
		Компрессорная станция № 1 Бозой	93 803	68 069	
5.	ТОО Ком-Мунай	Ком-мунай	12 785	22 357	увеличение мощности
6.	АО КМК Мунай	Кокжиде, Кумсай, Мортук	29 742	180 627,576	увеличение мощности
7.	АО ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	294 007	189 880	увеличение мощности
8.	ТОО Казахойл Актобе	Казахойл Актобе	108 845	12 450,42	увеличение мощности
	Итого:			**1 159 259,25**	
	Остальные сферы деятельности				
1	АО Казахстанский электролизный завод	Цех по производству электродов	54 617	2 551,06	увеличение мощности
		Цех электролиза	386 169	5 274,18	
2	АО ССГПО	Фабрика производства окатышей	183 306	42 446	увеличение мощности
		Теплоэлектроцентраль	1 391 785	234 173	
		Фабрика рудоподготовки и обогащения (ФРПО)	23 795	17 160	
3	ТОО Силикат	Силикат	42 304	47 941,8	увеличение мощности
4	ТОО ПО Кокше-Цемент	Цементный завод	423 774	239 757,821	увеличение мощности

5	АО Шымкентцемент	Шымкентцемент	763 046	209 726,7	увеличение мощности
6	ТОО Кентавр	Завод по производству спирта	24 197	21 699	увеличение мощности
7	ТОО Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка	84 713	7 014	увеличение мощности
8	АО Темиртауский электрометаллургический комбинат	Химико-металлургический завод	81 496	555,8	увеличение мощности
9.	АО Актюбинский завод хромовых соединений	Актюбинский завод хромовых соединений	247 178	32 519	увеличение мощности
	Итого:			**860 818,361**	
	Субъекты администрирования				
1	ТОО Karabatan Utility Solutions			35 482	Субъект администрирования
2	ТОО Gas processing company	Установка комплексной подготовки газа на месторождении Кожасай		57 774,207	Субъект администрирования
3	ТОО Когенерация	Газопоршневые установки п. Кошенсай		20 961	Субъект администрирования
4	ТОО «Промтепло»	Промышленная котельная ПК-6		21 056	Субъект администрирования
Итого:				**135 273**	
	Ранее не учтенные квотируемые установки				
1	ТОО Компания Гежуба Шиели Цемент			847 352	для не учтенных установок
2	ТОО Эр Ликид Мунай Тех Газы			65 927	для не учтенных установок
3	ТОО «ALACEM» (АЛАЦЕМ)			655 212	для не учтенных установок
Итого:				**1 568 491**	
Итого:				**9 246 074**	

Согласно утвержденным данным Комитета экологического регулирования и контроля Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан (МЭГПР РК), общее количество выданных дополнительных квот составляет **9 246 074 квот,** из них **135 273** принадлежат субъектам администрирования, остальные **7 542 309,61 квот** выданы на увеличение мощности установок и **1 568 491 квот** - ранее не учтенным установкам.

Субъекты администрирования, такие как: ТОО Gas processing company, ТОО Когенерация, ТОО Karabatan Utility Solutions и ТОО «Промтепло» получили **135 273** квоты из резерва НПР (*Таблица 43*).

В связи с увеличением мощности установок восемьнадцать предприятий **в электроэнергетической сфере деятельности** получили **5 522 232** дополнительных квот на 2021 год. АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2» и ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова» согласно расчетам, запросили **1 129 317,28** и **5 300 983,83** дополнительных квот, но дополнительные квоты были выданы по фактическим данным установок, то есть **741 585** квот первой установке и **3 456 254,26** квот второй установке (*Таблица 43*).

Исходя из приведенных данных, Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова получила самую большую часть дополнительных квот, а Айтас-энерго - наименьшую часть от всей выделенной квоты по сектору (*Рисунок 13*).

В связи с увеличением мощности установок девять предприятий **в нефтегазовой сфере деятельности** получили **1 159 259,25** дополнительных квот на 2021 год.

По всем остальным секторам количество дополнительных квот составляет **2 363 382,4** квот (*Таблица 43*), в том числе ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент» и Цементный завод ТОО «Alacem» (Алацем) получили квоты для ранее не учтенных установок.

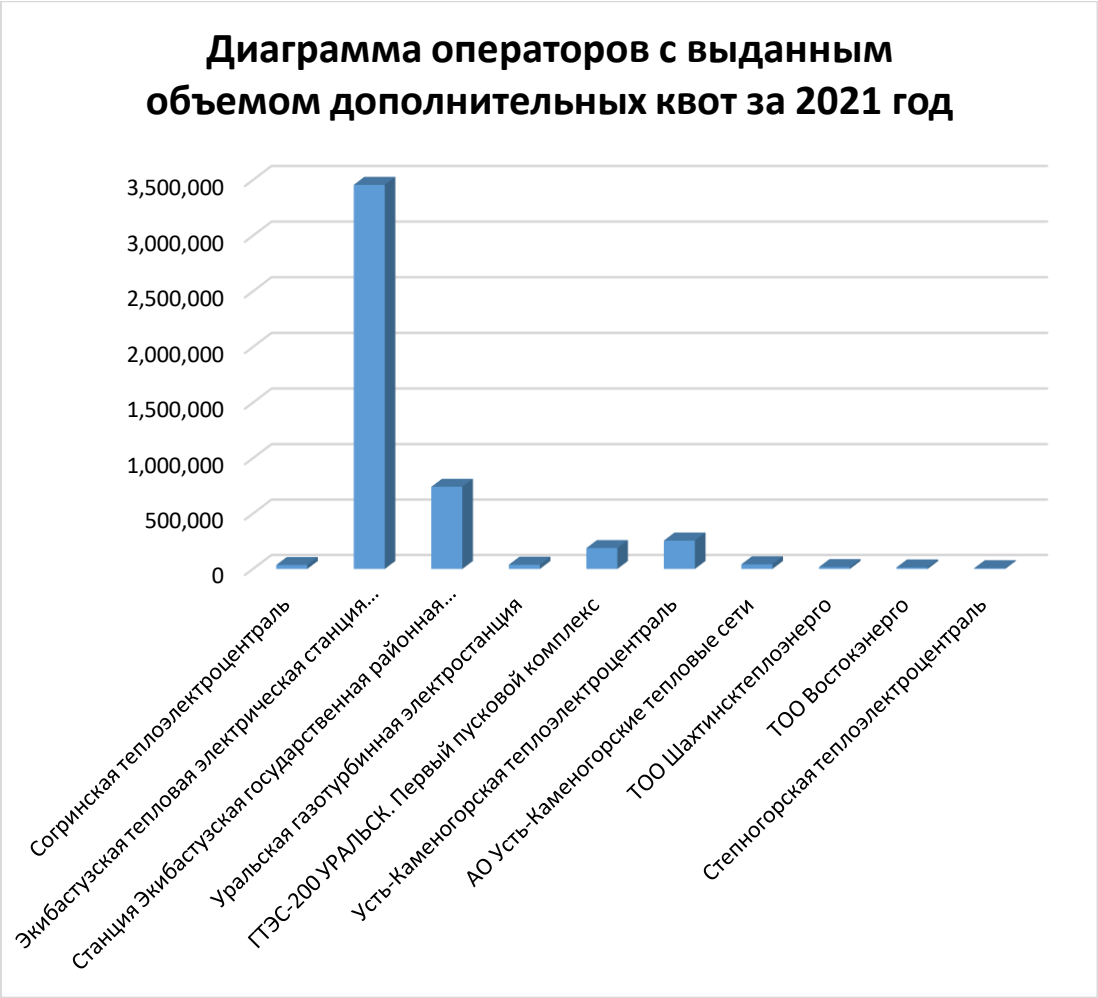

Рис. 13. Операторы с выданным объемом дополнительных квот за 2021 год

13. ПРОДАЖА/ПОКУПКА УГЛЕРОДНЫХ ЕДИНИЦ

Также субъект квотирования при профиците/дефиците квот может продать/купить углеродные квоты через товарную биржу или посредством заключения прямой сделки в порядке, определенном Правилами торговли углеродными единицами[5].

Данные по продажам и покупкам углеродных единиц приведены ниже в таблице 44.

Таблица 44. Перечень операторов установок по покупке и продаже углеродных квот

№	Наименование предприятия	Наименование установки	Продажа	Покупка	Цена покупки-продажи
1	ТОО «Главная рапределительная энергостанция Топар»	ГРЭС		890 445	500
	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Разрез «Восточный»	890 445		
2	ТОО «Главная рапределительная энергостанция Топар»	ГРЭС		56 474	
	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	Угольный разрез «Молодежный»	56 474		
3	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	ТЭЦ-3	147 090		600
	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	Петропавловская теплоэлектроцентраль-2		147 090	
4	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	Угольный разрез «Молодежный»	223 365		500
	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	Жезказганская теплоэлектроцентраль		223 365	
5	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	Балхашская теплоэлектроцентраль		115 800	500
	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	Угольный разрез «Молодежный»	115 800		
6	ТОО «Экибастузтеплоэнерго»	ЭТЭЦ	2 868		600
	ТОО «Айтас энерго»	Айтас энерго		2 868	
7	ТОО «Усть-	Усть-	20 565		600

[5] https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100023719

	Каменогорская ТЭЦ»	Каменогорская теплоэлектроцентраль			
	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при акимате города Кокшетау	Районная котельная № 2		20 565	
8	ТОО "Bassel Group LLS"	Bassel Group LLS		217 259	600
	АО «Шубаркольkомир»	Разрез Западный	217 259		
9	АО «Шубаркольkомир»	Разрез Западный	170		600
	ТОО «ВОСТОКЭНЕРГО»	Усть-Таловский энергоцех, поселок Усть-Таловка		170	
10	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	Текелийский энергокомплекс		7 460	600
	АО «Шубаркольkомир»	Коксо-химическое производство	7 460		
11	АО «ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ»	Тургай-Петролеум	2 250		650
	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	Промышленная котельная-№1		2 250	
12	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	Разрез Куу-Чекинский (п. Кушокы)	28 192		600
	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	Тепловая станция №2		28 192	
13	АО «Алюминий Казахстана»	Теплоэлектроцентраль	61 531		600
	ТОО «Жанажольская ГТЭС»	Жанажольская газотурбинная электростанция		61 531	
14	АО «Жайыктеплоэнерго»	Теплоэлектроцентраль	24 862		672
	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	Уральская газотурбинная электростанция		24 862	
15	АО «ТНК «Казхром»	Актюбинский завод ферросплавов	57 614		600
	ГУП «Производственно-энергетическое объединение «Байконурэнерго» г. Байконур	Тепловая электрическая станция		57 614	
16	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Электростанция	21 028		600
	ТОО «Батыс Пауэр»	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс		21 028	
17	АО «Евроазиатская	Электростанция	25 392		600

	энергетическая корпорация»				
	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	Фабрика производства окатышей		25 392	
18	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Электростанция	9 207		600
	АО «Качары руда»	Качарский теплоцентр		9 207	
19	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	4 699		600
	ТОО «КОТЕЛЬНАЯ АСИ»	Котельная		4 699	
20	АО «ТНК «Казхром»	Актюбинский завод ферросплавов	11 156		600
	ГКП «Теплоэнергия» п. Глубокое акимата Глубоковского района на ПХВ	Котельная п. Глубокое		11 156	
21	АО «Шубарколь комир»	Разрез «Центральный»	6 857		500
	КГП на ПХВ «Жанатас-Су-Жылу» отдела жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Сарысуского района	«Жанатас-Су-Жылу» центральная городская котельная		6 857	
22	АО «АрселорМиттал Темиртау»	Стальной департамент	5 992		600
	ТОО «Құрылысмет»	Производство № 1 по ремонту горнотранспортного оборудования (котельная)		5 992	
23	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Разрез «Восточный»	4 991		500
	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	Химико-металлургический завод		4 991	
24	АО «Алюминий	Теплоэлектроцентр	38 098		500

	Казахстана»	аль			
	ТОО совместное предприятие «КуатАмлонМунай»	Куатамлонмунай		38 098	
25	ТОО «ТузкольМунайГаз Оперейтинг»	Западный Тузколь, Кетеказган		17 291	600
	АО «КазАзот»	Газопоршневая электрическая станция	17 291		
26	ТОО «Казахойл Актобе»	Казахойл Актобе		23 864	600
	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	ПетроКазахстан Ойл Продактс	23 864		
27	ТОО «Каракудукмунай»	Каракудукмунай		19 343	600
	АО «Каражанбасмунай»	Каражанбасмунай	19 343		
28	ТОО «Кен-Сары»	Кен-Сары		15 171	600
	АО «Каражанбасмунай»	Каражанбасмунай	15 171		
29	АО «Озенмунайгаз»	Озенмунайгаз		111 342	600
	АО «Каражанбасмунай»	Каражанбасмунай	111 342		
30	ТОО «Совместное предприятие «CASPI BITUM»	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	36 045		600
	АО «Эмбамунайгаз»	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»		36 045	
31	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Электростанция	6 001		600
	АО «Казахстанский электролизный завод»	Цех по производству электродов		6 001	
32	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Разрез «Восточный»	45 685		500
	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	Балхашский медеплавильный завод, Балхашская площадка		45 685	
33	ТОО «КаспийЦемент»	Цементный завод «КаспийЦемент»	69 271		600
	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	Цементный завод Бухтарминской цементной компании		69 271	
34	ТОО «Производственная компания «Цементный завод Семей»	Цементный завод Семей	2 651		600
	АО «Темиртауский	Химико-		2 651	

	электрометаллургический комбинат»	металлургический завод			
35	ТОО «Таразский металлургический завод»	Таразский металлургический завод	5 486		600
	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	Химико-металлургический завод		5 486	
36	АО «КазАзот»	Завод по производству минеральных удобрений	5 860		600
	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	Котельный цех		5 860	
37	АО «СНПС – Ай Дан Мунай»	СНПС – Ай Дан Мунай	13 852		398
	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	Технологическая линия по производству клинкера и цемента		13 852	
38	ТОО «Силикат»	Силикат		430	500
	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	430		
39	АО «ТНК «Казхром»	Актюбинский завод ферросплавов	57 988		398
	ТОО «Жаикмунай»	Жаикмунай		57 988	
40	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	67 298		398
	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	Кенлык		67 298	
41	КГП «Управление жилищно-коммунального реформирования» при акимате города Приозерска (Сарышаган су жылу)	Котельная № 1		5 751	397
	ТОО «Караганда Энергоцентр»	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 1	5 751		
42	Филиал компании «Buzachi Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	Buzachi Operating (Бузачи Оперейтинг)	521		600
	АО «ҚазТрансГаз Аймақ»	Актюбинский производственный филиал		521	
43	АО «ҚазТрансГаз Аймақ»	Алматинский производственный		54	600

		филиал			
	Филиал компании «Buzachi Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	Buzachi Operating (Бузачи Оперейтинг)	54		
44	ТОО «Газопровод «Бейнеу-Шымкент»	Магистральный газопровод «Бейнеу-Бозой-Шымкент»		639	500
	АО «Шубарколь комир»	Разрез «Центральный»	639		
45	ТОО «Морская нефтяная компания «КазМунайТениз»	Толкын		9 756	600
	АО «Каражанбасмунай»	Каражанбасмунай	9 756		
46	ТОО «Морская нефтяная компания «КазМунайТениз»	Боранколь		2 895	600
	АО «Каражанбасмунай»	Каражанбасмунай	2 895		
ИТОГО:			**2 500 559**	**2 500 599**	

14. ИТОГОВЫЙ БАЛАНС ПО ВСЕМ СФЕРАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В государственном реестре углеродных единиц производятся все трансакции с углеродными единицами (изъятие, погашение, покупка, продажа, получение основной/дополнительной квоты и т.д.). Ниже приведена таблица с данными по балансу единиц квот и объемов выбросов парниковых газов операторов установок, включенных в Национальный план на 2021 год.

Таблица 45. Итоговый баланс квот по всем сферам деятельности за 2021 год

Сфера деятельности	Общая квота с учетом перераспределения, изъятия, доп. квот, покупки/продажи	Фактические выбросы за 2021 год	Итоговая разница
Электроэнергетичекая	100 086 171,22	97 898 731,22	2 187 440
Нефтегазовая	23 240 355,35	20 244 129,35	2 996 226
Горнодобывающая	7 121 639,38	3 503 745,38	3 617 894
Металлургическая	28 970 074,5	28 440 425,50	529 649
Химическая	1 738 715,69	1 561 237,69	177 478
Обрабатывающая	8 391 217	7 701 269,00	689 948
ИТОГО:	**169 656 477**	**159 349 537**	**10 306 940**

Таблица 46. Профицит, дефицит по всем сферам деятельности за 2021 год

Сфера деятельности	Профицит	Дефицит	Итоговая разница
Электроэнергетичекая	2 251 535,4	-64 095	2 187 440
Нефтегазовая	2 996 226	0,00	2 996 226
Горнодобывающая	3 617 893,62	0,00	3 617 894
Металлургическая	529 648,5	0,00	529 649
Химическая	177 478,31	0,00	177 478
Обрабатывающая	734 157	-44 209	689 948
ИТОГО	**10 415 244**	**-108 304**	**10 306 940**

Таким образом, итоги 2021 отчетного года торгового периода СТВ РК показывают профицитный баланс системы.

15. ИТОГИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ ТОРГОВЛИ ВЫБРОСАМИ ПАРНИКОВЫХ ГАЗОВ В 2021 г.

СТВ в Казахстане охватывает выбросы только углекислого газа (CO_2) крупных «загрязнителей», что составляет около половины всех эмиссий ПГ в стране.

При превышении квот компании могут приобрести их у других предприятий на биржах «Каспий» (ССХ), Modern Trading Solutions и Евразийская товарная Биржа, на аукционах АО «Жасыл даму» (которые пока не проводились) или друг у друга напрямую.

ОНУВ Казахстана предполагает сокращение к 2030 году выбросов ПГ в масштабах всей экономики на 15% от уровня 1990 года – с 386,3 до 328,4 млн. т CO_2-эквивалента с учетом влияния землепользования и лесного хозяйства (этот сектор экономики не эмитирует, а поглощает углекислоту). Поскольку в 2019 году совокупный объем выбросов ПГ составил 364,5 млн. т, то с 2020 по 2030 год Казахстану необходимо снизить выбросы примерно на 36,2 млн. т CO_2-эквивалента (или на 3,6 млн. т. ежегодно)[6].

Одной из проблем системы в Казахстане является низкая стоимость углеродной квоты. Дешевая цена на углеродные квоты препятствует стимулированию декарбонизации производства: компаниям легче купить углеродные квоты, чем снижать объемы выбросов парниковых газов. По мнению экспертов, минимальная стоимость квоты, необходимая для реализации экологических проектов, должна быть на уровне 15 евро ($17)[7].

Итоги 2021 отчетного года СТВ РК в очередной раз приводят к общему профициту углеродных квот, то есть к профициту, и, как следствие, неэффективности системы квотирования и торговли углеродными единицами РК. Подобное функционирование СТВ РК не способно повлиять на снижение

[6] https://kz.kursiv.media/2021-10-13/v-kazakhstane-stoimost-kvot-na-vybrosy-parnikovykh-gazov-mozhet/
[7] https://unicaselaw.com/uglerodnye-kredity-odin-iz-instrumentov-borby-s-vybrosami-parnikovyh-gazov

квотируемых выбросов парниковых газов предприятий, соответственно, не может внести свой вклад в достижение ОНУВ РК.

Необходимо распределять углеродные квоты в рамках СТВ РК с учетом обязательств страны по сокращению выбросов парниковых газов, что позволяет сделать действующее законодательство РК.

Әділет

Об утверждении Национального плана распределения квот на выбросы парниковых газов на 2021 год

Постановление Правительства Республики Казахстан от 13 января 2021 года № 6.

Примечание ИЗПИ!

Вводится в действие с 01.01.2021.

В соответствии с подпунктом 7) статьи 16 Экологического кодекса Республики Казахстан от 9 января 2007 года Правительство Республики Казахстан ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить прилагаемый Национальный план распределения квот на выбросы парниковых газов на 2021 год.

2. Настоящее постановление вводится в действие с 1 января 2021 года и подлежит официальному опубликованию.

Премьер-Министр
Республики Казахстан *А. Мамин*

Приложение 1
к Национальному плану
распределения квот на выбросы
парниковых газов на 2021 год

Общий объем квот на выбросы парниковых газов по регулируемым сферам деятельности

Регулируемая сфера деятельности	Количество установок	Объем квот на 2021 год, тонн двуокиси углерода
Электроэнергетическая	90	96 702 043
Нефтегазовая	61	23 534 528
Горнодобывающая	24	7 713 087
Металлургическая	21	31 310 811
Химическая	7	1 741 223
Обрабатывающая (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича)	15	8 185 535
Всего	218	169 187 227

Приложение 2
к Национальному плану
распределения квот на выбросы
парниковых газов на 2021 год

Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для электроэнергетической сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	2	3	4
1	Теплоэлектроцентраль - 1	АО "Алматинские Электрические Станции"	628 232
2	Теплоэлектроцентраль - 2		4 343 392
3	Теплоэлектроцентраль - 3		1 117 328
4	Западный тепловой комплекс		206 881
5	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	ТОО "Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова"	17 145 580
6	ГРЭС	ТОО "Главная распределительная энергостанция Топар"	4 672 562
7	Жезказганская теплоэлектроцентраль	ТОО "Kazakhmys Energy" (Казахмыс Энерджи)	1 927 391
8	Балхашская теплоэлектроцентраль		1 762 168
9	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	АО "Станция Экибастузская ГРЭС-2"	5 244 317
10	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 1	ТОО "Караганда Энергоцентр"	418 320
11	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 3		5 460 908
12	Теплоэнергоцентраль - 1	АО "Астана-Энергия"	641 942
13	Теплоэнергоцентраль - 2		5 958 868
14	ТЭЦ-2	АО "ПАВЛОДАРЭНЕРГО"	976 257
15	ТЭЦ-3		4 240 803
16	ЭТЭЦ	ТОО "Экибастузтеплоэнерго"	795 010
17	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	АО "СЕВКАЗЭНЕРГО"	4 128 530
18	Усть-Каменогорская теплоэлектроцентраль	ТОО "Усть-Каменогорская ТЭЦ"	3 152 269
19	Степногорская теплоэлектроцентраль	ТОО "Степногорская ТЭЦ"	1 212 959
20	Риддер теплоэлектроцентраль	АО "Риддер ТЭЦ"	629 945

21	Bassel Group LLS	ТОО "Bassel Group LLS"	694 600
22	Согринская теплоэлектроцентраль	ТОО "Согринская ТЭЦ"	513 234
23	Районная котельная № 2	ГКП на ПХВ "Кокшетау Жылу" при акимате города Кокшетау	488 533
24	Текелийский энергокомплекс	ТОО "Текелийский энергокомплекс"	265 273
25	Котельная "Баскуат"	КГП на ПХВ "Талдыкоргантеплосервис" государственного учреждения "Отдел жилищного коммунального хозяйства города Талдыкорган"	241 096
26	Котельная № 1		27 388
27	Котельная № 2		18 296
28	Котельная № 3		18 815
29	Котельная № 4		20 271
30	Теплоэлектроцентраль – 1	ГКП "Теплокоммунэнерго" ГУ "Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области" на ПХВ	246 325
31	Котельная "Центр"		94 519
32	Районная котельная - 1		85 330
33	Котельная "Габбасова"		38 960
34	Котельная "103, 103 А квартал"		48 978
35	Районная котельная - 3		21 432
36	Котельная "35 квартал"		19 600
37	Котельная "Пархоменко"		25 881
38	Районная котельная г. Алтай	КГП "Тепловодоцентраль" акимата района Алтай	146 695
39	Котельная п. Новая-Бухтарма		34 144
40	Котельная г. Серебрянск		21 503
41	Котельный цех	ТОО "Шахтинсктеплоэнерго"	124 990
42	Промышленная котельная № 1	ТОО "ПРОМТЕПЛО"	77 008
43	Котельная № 2	АО "Усть-Каменогорские тепловые сети"	85 611
44	Котельная № 3		22 152
45	Айтас-энерго	ТОО "Айтас-энерго"	67 954
46	Тепловая станция № 1	ТОО "Kazakhmys Distribution" (Казахмыс Дистрибьюшн)	266 286
47	Тепловая станция № 2		131 534
48	Белоусовский энергоцех, п. Белоусовка	ТОО "Востокэнерго"	45 467
49	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка		90 242
50	Жезкентский энергоцех, п. Жезкент		96 501

51	Теплоэлектроцентраль № 1	ТОО "Мангистауский атомный энергетический комбинат - Казатомпром"	333 961
52	Теплоэлектроцентраль № 2		2 213 440
53	Тепловая электрическая станция		1 521 878
54	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	АО "Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова"	1 291 043
55	Атырауская теплоэлектроцентраль	АО "Атырауская ТЭЦ"	1 675 296
56	Установка 1 теплоэлектроцентраль	АО "Актобе ТЭЦ"	1 113 939
57	Теплоэлектроцентраль - 3	АО "3-Энергоорталык"	445 107
58	Жанажолская газотурбинная электростанция	ТОО "Жанажолская ГТЭС"	462 844
59	Теплоэлектроцентраль	АО "Жайыктеплоэнерго"	474 465
60	Газотурбинная электростанция Акшабулак	АО "Кристалл Менеджмент"	433 380
61	Теплоэлектроцентраль - 4	АО "Таразэнергоцентр"	190 474
62	Районная котельная - 4		77 021
63	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	ГКП "Костанайская теплоэнергетическая компания" акимата города Костаная государственного учреждения "Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная "	248 976
64	Площадка № 2 - Котельная № 2		71 055
65	Площадка № 3 - Котельная № 3		116 840
66	Уральская газотурбинная электростанция	ТОО "Уральская газотурбинная электростанция"	192 534
67	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	ГКП Кызылордатеплоэлектроцентр" на ПХВ управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области"	127 240
68	Станция когенерационная газотурбинная электростанция, газотурбинная установка № 1, 2, 3		145 198
69	Станция Южная котельная, паровые котлы № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7		46 985

70	Тепловая электрическая станция	ГУП "Производственно-энергетическое объединение " Байконурэнерго" г. Байконур	124 269
71	Районная котельная " Орбита"	ТОО "Алматытеплокоммунэнерго"	160 540
72	Южная районная котельная		121 033
73	Юго-Восточная районная котельная		98 416
74	Северо-Восточная районная котельная		56 310
75	Котельная "Аккент"		41 715
76	Тепловая электроцентраль Таразского сахарного завода	ТОО "Таразский сахарный завод"	72 045
77	Водогрейная котельная	ГКП "Производственно-хозяйственное объединение " Лисаковскгоркоммунэнерго" акимата города Лисаковска	98 335
78	Центральная котельная	ГКП на ПХВ "Өзенжылу" акимата города Жанаозен	79 345
79	Мини теплоэлектроцентраль		61
80	Центральная городская котельная	ГКП "Житикаракоммунэнерго" государственного учреждения "Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции акимата Житикаринского района"	64 507
81	Котельная № 1	КГП "Управление жилищно-коммунального реформирования " при акимате города Приозерска	22 909
82	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс	ТОО "Батыс Пауэр"	300 787
83	Котельная	ТОО "КОТЕЛЬНАЯ АСИ"	53 590
84	Котельная "Актобе сити "	АО "Трансэнерго"	29 537
85	Котельная п. Глубокое	ГКП "Теплоэнергия" п. Глубокое акимата Глубоковского района на ПХВ	29 064
86	"Жанатас-Су-Жылу" центральная городская котельная	КГП на ПХВ "Жанатас-Су-Жылу" отдела жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Сарысуского района	25 024
87	Производство № 1 по ремонту горно-транспортного оборудования (котельная)	ТОО "Құрылысмет"	24 025
88	Электростанция	АО "Евроазиатская энергетическая корпорация"	14 321 536
89	Разрез "Восточный"		1 039 831
90	Котельная на разрезе " Восточный"		15 209
	Всего		96 702 043

Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для нефтегазовой сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	2	3	4
1	Айранколь	АО "Каспий нефть"	56 394
2	Каракудукмунай	ТОО "Каракудукмунай"	26 829
3	Акшабулак	ТОО "Совместное предприятие " Казгермунай"	220 607
4	Аксай		12 409
5	Цех добычи нефти и газа № 1 (Мангистауская область)	ТОО "Казахтуркмунай"	16 249
6	Цех добычи нефти и газа № 2 (Актюбинская область)		18 039
7	Buzachi Operating (Бузачи Оперейтинг)	Филиал компании "Buzachi Operating Ltd" (Бузачи Оперейтинг Лтд)	218 486
8	Ком-мунай	ТОО "Ком-Мунай"	12 785
9	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	АО "ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз"	294 007
10	Нефтегазодобывающее управление "Кенкиякнефть"	АО "СНПС - Актобемунайгаз"	108 958
11	Нефтегазодобывающее управление "Октябрьскнефть"		474 848
12	Жанажольский нефтегазоперерабатывающий комплекс		645 239
13	Управление "Актобеэнергонефть" (газотурбинная электростанция - 45)		58 439
14	Управление "Актобеэнергонефть" (паротурбинная электростанция - 160)		619 216
15	Нефтегазодобывающее управление "Доссормунайгаз"	АО "Эмбамунайгаз"	24 845
16	Нефтегазодобывающее управление "Жылыоймунайгаз"		82 080
17	Нефтегазодобывающее управление "Жайыкмунайгаз"		62 915
18	Нефтегазодобывающее управление "Кайнармунайгаз"		31 798
19	ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ	АО "ТУРГАЙ-ПЕТРОЛЕУМ"	33 385
20	Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.	АОЗТ Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В. (Казахстанский филиал)	2 369 945
21	Озенмунайгаз	АО "Озенмунайгаз"	382 923

22	Мангистаумунайгаз	АО "Мангистаумунайгаз"	678 420
23	Куатамлонмунай	ТОО совместное предприятие " КуатАмлонМунай"	55 696
24	Тенгизшевройл	ТОО "ТЕНГИЗШЕВРОЙЛ"	4 985 786
25	СНПС – Ай Дан Мунай	АО "СНПС – Ай Дан Мунай"	11 373
26	Западный Тузколь, Кетеказган	ТОО "ТузкольМунайГаз Оперейтинг"	25 488
27	Боранколь	ТОО "Морская нефтяная компания "КазМунайТениз"	18 415
28	Толкын		10 762
29	Жаикмунай	ТОО "Жаикмунай"	212 998
30	Казахойл Актобе	ТОО "Казахойл Актобе"	108 845
31	Кенлык	ТОО "САУТС-ОЙЛ"	14 570
32	Каражанбасмунай	АО "Каражанбасмунай"	1 107 670
33	Павлодарский нефтехимический завод	ТОО "Павлодарский нефтехимический завод"	1 218 633
34	ПетроКазахстан Ойл Продактс	ТОО "ПетроКазахстан Ойл Продактс"	1 057 377
35	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	ТОО "Атырауский нефтеперерабатывающий завод"	1 617 535
36	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	ТОО "Совместное предприятие " CASPI BITUM"	160 475
37	Конденсат	АО "Конденсат"	84 842
38	Казахский газоперерабатывающий завод	ТОО "Казахский газоперерабатывающий завод"	286 131
39	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО "Каспийский Трубопроводный Консорциум - К"	50 581
40	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО "КазТрансОйл"	25 705
41	Управление магистральных газопроводов "Уральск"	АО "Интергаз Центральная Азия"	82 225
42	Управление магистральных газопроводов "Атырау"		207 860
43	Управление магистральных газопроводов "Актау"		199 900
44	Управление магистральных газопроводов "Актобе"		147 018
45	Управление магистральных газопроводов "Тараз"		29 841
46	Управление магистральных газопроводов "Шымкент"		43 190
47	Управление магистральных газопроводов "Алматы"		561
48	Управление магистральных газопроводов "Кызылорда"		90 506

49	Управление магистральных газопроводов "Костанай"		1 418
50	Кокжиде, Кумсай, Мортук	АО "КМК Мунай"	29 742
51	Кен-Сары	ТОО "Кен-Сары"	20 683
52	Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.	Компания "Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В."	3 509 095
53	Магистральный газопровод " Бейнеу-Бозой-Шымкент"	ТОО "Газопровод " Бейнеу-Шымкент"	8 286
54	Компрессорная станция № 1 Бозой		93 803
55	Мангистауский производственный филиал	АО "ҚазТрансГаз Аймақ"	1 144
56	Актюбинский производственный филиал		2 138
57	Алматинский производственный филиал		172
58	Морское, включая блок Огайское	АО "КоЖаН"	33 671
59	Филиал "Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ"	Филиал "Тоталь Е энд П Дунга ГмбХ" в Республике Казахстан	71 509
60	Установка производства водорода	ТОО "Эр Ликид Мунай Тех Газы"	156 145
61	Магистральный газопровод " Казахстан – Китай"	ТОО "Азиатский Газопровод"	1 303 924
	Всего		23 534 528

Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для горнодобывающей сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	2	3	4
1	Разрез "Богатырь"	ТОО "Богатырь Комир"	2 695 375
2	Котельная станция Богатырская		23 127
3	Майкубенский угольный разрез	ТОО "Майкубен - Вест"	254 068
4	Коксо-химическое производство	АО "Шубарколь комир"	87 920
5	Разрез "Центральный"		370 712
6	Разрез "Западный"		319 645
7	Шахта "Саранская"		170 123
8	Шахта им. Т. Кузембаева		110 105
9	Шахта им. Костенко		125 134
10	Шахта "Казахстанская"		122 938
11	Шахта "Тентекская"		121 054

12	Шахта им. Ленина	АО "АрселорМиттал Темиртау" Угольный департамент	141 240
13	Шахта "Абайская"		92 563
14	Шахта "Шахтинская"		87 152
15	Центральная обогатительная фабрика " Восточная"		109 185
16	Угольный разрез Каражыра	АО "Каражыра"	473 048
17	Разрез Куу-Чекинский	ТОО "Kazakhmys Coal" (Казахмыс Коал)	42 631
18	Угольный разрез " Молодежный"		450 558
19	Фабрика производства окатышей	АО "Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение"	183 306
20	Теплоэлектроцентраль		1 391 785
21	Качарский теплоцентр		73 718
22	Фабрика рудоподготовки и обогащения (ФРПО)		23 795
23	Газопоршневая станция № 1	ТОО "Актюбинская медная компания"	106 502
24	Разрез "Экибастузский"	ТОО "Ангренсор Энерго"	137 403
	Всего		7 713 087

Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для металлургической сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квот на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	2	3	4
1	Стальной департамент	АО "АрселорМиттал Темиртау"	15 952 006
2	Аксуский завод ферросплавов	АО "Транснациональная Компания "Казхром"	2 223 265
3	Актюбинский завод ферросплавов		1 710 110
4	Донской горно-обогатительный комбинат		286 023
5	Электросталеплавильный цех	ТОО "Кастинг"	37 759
6	Павлодарский филиал	ТОО "KSP Steel" (КейЭсПи Стил)	152 997
7	Цех электролиза	АО "Казахстанский электролизный завод"	386 169
8	Цех по производству электродов		54 617
9	Балхашский медеплавильный завод , Балхашская площадка	ТОО "Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)"	123 428
10	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка		84 713
11	Усть-Каменогорский металлургический комплекс		682 247

12	Риддерский металлургический комплекс	ТОО "Казцинк"	533 615
13	Химико-металлургический завод	АО "Темиртауский электрометаллургический комбинат"	81 496
14	Таразский металлургический завод	ТОО "Таразский металлургический завод"	61 964
15	Павлодарский алюминиевый завод	АО "Алюминий Казахстана"	3 251 027
16	Теплоэлектроцентраль		5 309 953
17	Золотоизвлекательная фабрика	АО "Altyntau Kokshetau"	23 352
18	Завод по производству металлургического кремния	ТОО "Tau-Ken Temir"	85 763
19	Газопоршневая генераторная установка	ТОО "Актюбинский рельсобалочный завод"	173 257
20	Нагревательная печь		33 591
21	Текелийский горно-перерабатывающий комплекс	ТОО "Текелийский горно-перерабатывающий комплекс"	63 458
	Всего		31 310 811

Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для химической сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год
1	2	3	4
1	Завод по производству минеральных удобрений	АО "КазАзот"	337 509
2	Шагырлы-Шомышты		49 337
3	Газопоршневая электрическая станция		173 882
4	Новоджамбульский фосфорный завод	ТОО "Казфосфат"	784 255
5	Минеральные удобрения		124 866
6	Завод по производству спирта	ТОО "Кентавр"	24 197
7	Актюбинский завод хромовых соединений	АО "Актюбинский завод хромовых соединений"	247 178
	Всего		1 741 223

Перечень установок с распределенными для них объемами квот на выбросы парниковых газов для обрабатывающей (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича) сферы деятельности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2021 год

1	2	3	4
1	Стандарт Цемент	ТОО "Стандарт Цемент"	1 384 445
2	Цементный завод Семей	ТОО "Производственная компания " Цементный завод Семей"	780 265
3	5 линия	АО "Карцемент"	806 994
4	6 линия		526 215
5	Казахцемент	ТОО "Казахцемент"	463 010
6	Цементный завод Бухтарминской цементной компании	ТОО "Бухтарминская цементная компания"	913 686
7	Шымкентцемент	АО "Шымкентцемент"	763 046
8	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	ТОО "Жамбылская цементная производственная компания"	1 042 949
9	САС-Тобе Технолоджис (SAS-Tobe Technologies)	ТОО "SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис)"	273 063
11	Цементный завод " КаспийЦемент"	ТОО "КаспийЦемент"	679 398
12	Предприятие по производству гипсокартонных листов и сухих строительных смесей	ТОО "Кнауф Гипс Капчагай. Предприятие с участием ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгсгезельшафт мбХ"	33 030
13	Цех № 4 (цех керамзитного гравия и извести)	ТОО "Стройдеталь"	53 357
14	Силикат	ТОО "Силикат"	42 304
15	Цементный завод	ТОО "ПО "Кокше-Цемент"	423 774
	Всего		8 185 535

Утвержден
постановлением Правительства
Республики Казахстан
от 13 января 2021 года № 6

Национальный план распределения квот на выбросы парниковых газов на 2021 год

1. Национальный план распределения квот на выбросы парниковых газов на 2021 год (далее – Национальный план) разработан в соответствии с подпунктом 7) статьи 16 Экологического кодекса Республики Казахстан от 9 января 2007 года (далее – Кодекс), Правилами распределения квот на выбросы парниковых газов и формирования резервов установленного количества и объема квот Национального плана распределения квот на выбросы парниковых газов, утвержденными постановлением Правительства Республики Казахстан от 15 июня 2017 года № 370, а также с учетом положений международных договоров Республики Казахстан в области изменения климата.

2. Национальный план:

1) квотирует (лимитирует) выбросы двуокиси углерода установок на 2021 год, подпадающих под требования по квотированию выбросов парниковых газов;

2) не включает выбросы метана в распределение квот на выбросы парниковых газов и регулирует их в рамках внутренних проектов по сокращению выбросов парниковых газов;

3) определяет 2017-2019 годы для расчета квоты на выбросы парниковых газов.

3. Общий объем квот на выбросы парниковых газов в количестве 169187227 единиц для установок, осуществляющих деятельность в нефтегазовой, электроэнергетической, горнодобывающей, металлургической, химической, обрабатывающей (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича) сферах, бесплатно распределяется на 2021 год согласно приложению 1 к Национальному плану.

4. Объемы квот на выбросы парниковых газов распределяются в соответствии с перечнем установок согласно приложению 2 к Национальному плану.

5. Резерв объема квот на выбросы парниковых газов на 2021 год составляет 11500000 единиц квот.

© 2012. РГП на ПХВ «Институт законодательства и правовой информации Республики Казахстан» Министерства юстиции Республики Казахстан